ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év. Budapest, 1898, szombat, márczius 19-én. 78. szám.

A junctim halála.

(p—d.) Nagy a keserüség Ausztriában, hogy ime, megbukott a junctim. Tegnap még azt irták a mi osztrák kollégáink, hogy a két kormány legközelebb előterjeszti a kvóta-javaslatot és ma már belátják, hogy ez képtelenség. Nagy ezért a sirás-rivás. Micsoda diadalt ül már megint az a gonosz Magyarország, amelynek eddig is az volt a főfoglalkozása, hogy Ausztriát kiélje!

A siráson tul pedig kegyetlenül szidják Badeni emlékezetét, hogy olyan roszszul irányitotta a kiegyezési tárgyalások rudját. Előbb megadott Magyarországnak mindent, aztán kikötötte, hogy az engedmények a kvóta magasságától függnek, pedig hát most kiderül, hogy ez a kikötés értéktelen, mert nem lehet betartani. A junctim meghalt és kvóta nélkül kerülnek a parlamentek elé a kiegyezési javaslatok.

Teljes öszinteséggel szólva: egy kicsit értjük is az osztrák sopánkodást. Ellenben egy csöppet se értjük, miért busul ma a nemzeti pártnak egyik lapja a junctim kimulásán, miért fenyegeti meg a nemzeti párt a nemzet vad haragjával a kormányt arra az esetre, ha nem terjeszti elő a jövő héten, a tizennyolcz törvényjavaslattal együtt, a kvóta javaslatát is.

De hát ez a nemzeti párti riadó nem igen fontos. Fontos csak az osztrák elsirató anyámasszonyok rivása.

Tehát igazán keseregnek az osztrák urak, hogy ezentul már nem huzhatják meg Magyarországot politikai és pénzügyi tekintetben a fogyasztási adók és a bank körül? Igazán fáj nekik, hogy ezentul is fejleszthetjük majd iparunkat? Valósággal oly nagy a szomoruságuk, hogy sem a jövő héten, sem máskor nem láthatják majd a negyvenkétperczentes kvótát?

Elhisszük, hogy mindez fáj odaát, de még sem hallgathatunk el némely megjegyzést.

Az egyik az: Magyarországnak se nem ambiciója, se nem hivatása, hogy a maga kárán Ausztriának örömöket okozzon. Harminczéves jogtalan haszonnal teljesen meg lehetnek elégedve a Lajtha tulsó partján.

A másik megjegyzésünk pedig, hogy éppenséggel nem tudhatjuk be a magyar kormány taktikai ügyességének a dolgok olyan fordulását, mely a junctimot megölte.

Az osztrák kormány kivánta, hogy a kvótát a többi javaslattal együtt terjeszszék a parlamentek elé. A magyar kormány ráállott e kivánságra, mert nem tehetett egyebet. De nem abba nyugodott bele, hogy ha Ausztriában soha se lesz rend, akkor a junctim elvénél fogva a javaslatokat sohse lehessen előterjeszteni, illetve akkor örök időkre elhuzódjék a kiegyezés kérdése. Ilyen kötelességet nem is vállalhatott, mert hiszen azt tiltják az ország törvényei. Pusztán csak arra vállalkozott, hogy amennyiben a törvény által megállapitott időben a javaslatok előterjeszthetők, akkor azok a kvótával együtt kerüljenek a Házak elé. Magukra vessenek az osztrákok, ha lehetetlenné tették e terminusok betartását s ezzel ők maguk verték agyon a junctim elvét.

Egyébképen utalunk arra is, hogy nemcsak az obstrukczió okozta a junctim halálát, de okozta maga gróf Badeni a mikor felpiszkálta az egész osztrák közvéleményt, de kivált az osztrák kvótaküldöttséget, hogy igazságtalan, horribilis kvótát követeljenek Magyarországtól. Akkor került zátonyra az egész kiegyezés ügye. A minek aztán nemcsak történelmi tanulságai vannak.

Mert a világért sem szabad elhomályositani a junctim értelmét.

A junctim csak annyit jelent, hogy a gazdasági kiegyezést csak a kvótával együtt lehet a parlament és ő felsége szentesitése alá bocsátani. Ellenben keservesen fognak csalódni, akik azt hiszik, hogy a junctim Magyarország kvótájának igazságtalan, alaptalan fokozását jelenti. Ilyen junctimhoz a magyar kormány soha hozzá nem járult, hát arra ne is tessék számitani.

A magyar kormány nem tett és nem tehetett a kvótára nézve semmiféle igéretet, mert azt a törvény tiltja. Az pedig merő önámitás az osztrákok részéről, ha azt mondják: a magyar kormány most az utolsó perczben a kvóta-bizottságot tolja maga elé, csakhogy a kvóta

Tháczitusz.

A „Magyar fémkohászati és aczélipar-részvénytársaság" rossz osztalékot fizetett s a részvényesek morogtak.

— Nincs vezető szakerőnk! kiáltott fel egy nagy-részvényes a közgyülésen.

— Nincs! kiálták a többi elégedetlenek és határozatba ment, hogy a roppant iparvállalat élére Németországból hoznak egy kitünő szakigazgatót.

A nagy-részvényesekből alakult bizottság el is utazott Németországba s derült arczczal tért vissza. Hatalmas szakférfiut sikerült nekik vállalatuk élére megnyerni. A legnagyobb német fémipar vállalat igazgatói ajánlották teutoburgi gyáruk müvezetőjét: Schultze Hermannt a magyar vállalat élére. A bizottság tagjai közt volt vadászember is, aki tudta, hogy jó vizslát sohasem szokás másnak elajánlani. Mindig a rossz vizslát dicsérjük, amelyiken tul akarunk adni. Arra azonban a bizottság vadásztagja sem gondolt, hogy a vállalati direktorokkal is ugy tesz a világ, mint a vizslákkal.

Egyszóval: a Schultze Hermann urral meg volt kötve a szerződés. Kap Budapesten évi 12,000 márka fizetést, ami nem sok, de eljön érte, mert Teutoburgban csak évi 3,000 márka fizetése volt.

El is jött Schultze Hermann rövid idő mulva vezérigazgatónak, hogy felvirágoztassa a „Magyar fémkohászati és aczélipar-részvénytársaságot". Eljött és pedig a gyapjuért rajongó Jäger tanár normál jelmezében. Hosszu szakált viselt, mint a népvándorláskor a longobardok, emellett azonban szemüveget, mint a kulturemberek. Nagy, erős, piros pozsgás német vala, ki magával hozta Hildegarde nevezetü hitvesén kivül hat gyermekét is, névszerint Waltert, Hansot, Siegfriedet, Kätchent, Gretchent és Freyát.

A nagy iparvállalat sokfejü hivatalnok-személyzetének igen megtetszett az uj vezérigazgató mert a bemutatkozás alkalmával északnémet dialektusban igy szólitotta meg őket: „Kinderchen". Mikor pedig a hivatalos tisztelgéseknek vége volt, a kedélyes normál-német végig kiáltott a végnélküli bureaukon, hogy a „Kinderchen"-ek közül, ki jön el vele egy „Stehbier"-re, vagyis egy pohár sörre, amelyet az ember egy állóhelyében iszik meg.

Ez azután demokrata! mondogatták a kishivatalnokok, akik eddig ugy tekintettek fel egy direktorra, mint az istenre.

Denique, fél óra mulva már az egész iparvállalat ott ácsorgott a „Zöld hordó"-hoz czimzett sörházban és ivott az uj vezérigazgató egészségére és költségére, az uj vezérigazgatóval együtt.

A nyolczadik pohár sör után a nagy normál-német azt kérdezte uj alantasaitól, hogy olvasták-e „Tháczitusz"-t? Azok persze nem olvasták Taczitust s igy nem is voltak tájékozva afelől, hogy a germán faj a világon a legdicsőbb. Az uj vezérigazgató menten megmagyarázta ezt nekik s oly buzgón emlegette „Táczitusz"-t, hogy mindjárt az első találkozás után rajta maradt e név. Soha többé nem hivták máskép a hivatalnokai, csak ugy, hogy „Tháczitusz."

„Tháczitusz" estig elmulatott volna a sörházban alantasaival, de becses neje a délutáni órákban a gyermekek kiséretében rátalált s rövid bucsusörözés és a „Wacht am Rein" eldudolása után elragadta őt.

„Tháczitusz" vezérigazgatása alatt gyöngy napok virradtak az iparvállalat összes alkalmazottjaira. Az irodákba jöttek is a tisztviselők, meg nem is; a vállalat nagy gyáraiban pedig a munkások annyi szabad időt kaptak s a részvényesek számlájának terhére annyi sör csapoltatott javukra, hogy ráértek magukévá tenni s terjeszteni a szocziáldemokrata tanokat.

„Tháczitusz" a világ legboldogabb embere volt. A sörhöz mielőbb hütlenné lett s a borra tért át, mert rájött, hogy Magyarországon az jó és olcsó. Vidám nyiltsággal állitotta fel bárkivel szemben ezt a kalkulust: „Németországban volt 3000 márka fizetésem — és egy üveg jó bor ára volt 3 márka; itt van négyszer annyi, tehát 12,000 márka fizetésem s egy üveg jó bor ára itt csak egy márka. „Ercho pipámusz!" — végzé okoskodását a normál-német s ment a hivatalos helyiségből egyenesen a legközelebbi korcsmába, melyet ő ugy hivott, hogy „Weinstube". Ott ült rendesen körülötte a fél hivatal s többször neje, Hildegarde, meg az izmos hat gyermek is.

A pedáns aligazgató egyszer kedvetlenül utána jött s félre kérte egy szóra.

— Herr Generaldirektor — mondá a pedáns — én bátor vagyok megjegyezni, hogy

igéreteit ne kelljen beváltania és a junctimot ne lehessen fentartani. Dehogy, dehogy. A nemzet a kormányt nem hogy félretolná, de ellökné helyéről, ha az a törvényt megkerülné, kijátszaná és akármilyen junctim kedveért a kvóta-küldöttséget össze nem hivatná. Ezen kár busulni. Az 1867-ben alkotott törvényt nem igen lehetett az 1897-iki osztrák obstrukczió igényei szerint formálni.

Szombaton Budapestre érkeznek az osztrák kormánynak kiegyezési miniszterei. Immár az ötödik osztrák kiegyezési kormány. Hiszszük és elvárjuü, hogy tiszta fogalmakat hoznak magukkal a junctim dolgában, valamint a kvóta dolgában is. Szükséges ez annálinkább, mert sziklaszilárd garancziákat ugy sem tudnak nyujtani az osztrák parlament munkaképessége felől, mert még arra sem tudnának biztositékot adni, hogy Magyarországra nézve igazságtalan kvóta mellett is el tudják-e fogadtatni Bécsben a kiegyezést.

Ha helyes, méltányos nézetekkel jönnek, akkor — legalább a kormányok között — simán megy minden. A meglevő javaslatokhoz nem szabad hozzányulni, meglesz a kvóta is és békében föntartható lesz a szentesitésre vonatkozó junctim. De ha az osztrák sopánkodás az ő nézetükkel is megegyeznék, ha Magyarország ellenségének: doctor Forst képviselőnek osztályfőnökké való kinevezését igy kellene értelmezni, annál rosszabb nemcsak rájuk, de az egész kiegyezésre nézve is.

Akkor a kiegyezési javaslatok hamarosan lekerülnek majd a magyar képviselőház napirendjéről és a junctimmal együtt végképen meghalnak azok is — hogy helyet adjanak azoknak a javaslatoknak, amelyek Magyarország önálló gazdasági berendezéséről szólanak.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tiz órakor, a főrendiháznak délelőtt tizenegy órakor ülése lesz.

A király személye körüli miniszter. A sokféle kombinácziók közül, amelyek a király személye körüli miniszter állásának betöltésére vonatkozólag felmerültek, regisztráljuk egy pozsonyi táviratunk jelentését, mely szerint a király személye körüli miniszteri állásra már legközelebb gróf Pálffy Daun Vilmos mosonyi főispánt nevezi ki a király. Ezzel szemben a Budapesti Tudósító kijelenti, hogy a kormány ennek az állásnak a betöltéséről nemcsak hogy senkivel sem tárgyalt, hanem egyáltalán az a szándéka, hogy ezt az állást egyelőre be sem tölti s hogy a vele járó teendőket ideiglenesen továbbra is a miniszterelnök fogja ellátni.

A főrendiház ülése. A főrendiház holnap, szombaton, délelőtt 11 órakor ülést tart, amelyen az elnöki előterjesztések után az igazoló bizottság jelentését, továbbá a postatakarékpénztárak betéteire vonatkozó előterjesztést, a magyar-keleti tengerhajózási részvénytársasággal kötött szerződést, a kisajátitásról szóló 1881. törvényczikk kiegészitéséről szóló javaslatot és a konzuli biráskodás életbeléptetése tárgyában beadott miniszterelnöki jelentést, végül az 1897. III. negyedében a tulkiadásokra vonatkozó jelentést fogja tárgyalni.

Az igazságügyi bizottság. A képviselőház igazságügyi bizottsága Fabiny Teofil elnöklése alatt ma ülést tartott, melyen a kormány részéről báró Bánffy Dezső miniszterelnök és Erdély Sándor miniszter volt jelen. Az elnök bemutatta a kiküldött albizottság által ujra szerkesztett, illetőleg átdolgozott felirat-tervezetet. Az albizottsági tervezettel szemben Kola János bizottsági tag külön felirati javaslatot nyujtott be, mint elleninditványt. A bizottság ezzel az elleninditványnyal szemben az albizottság tervezetét fogadta el a részletes tárgyalás alapjául. Ezután áttért a bizottság a tervezet pontonkint való tárgyalására s néhány módositással részleteiben is elfogadta a tervezetet. Megállapitotta végül a bizottság az uj tervezet kapcsán a Ház elé terjesztendő jelentést, amelynek a Ház elé terjesztésével s a Házban való képviselésével egyhangulag Zsigárdy Gyulát bizta meg.

A közlekedési bizottság ülése. A képviselőház közlekedési bizottsága Lukács Béla elnöklése alatt ülést tartott, amelynek napirendjére a Budapesttől Budafokig, illetve Nagy-Tétényig vezetendő helyiérdekü villamos vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslat volt kitüzve. Tolnay Lajos az ügy fontosságára és arra való tekintettel, hogy a törvényjavaslat csak tegnap jutott a bizottság tagjainak kezeihez, a tárgyalásnak néhány nappal való elhalasztását kérte. A bizottság több más tagjának ugyanily értelemben való felszólalása után báró Daniel miniszter nem ellenzi az elhalasztást. A bizottság ezek után az elnök által a miniszterrel egyetértőleg kitüzendő legközelebbi ülésre halasztotta a törvényjavaslat tárgyalását.

A várnai mandátum. A képviselőház hetedik biráló bizottsága Barcsay Kálmán elnöklése alatt ma ülést tartott, amelyben tárgyalás alá vette azt a kérvényt, melyet Rossival Istvánnak a kisutczaujhely - várnai kerületben megválasztott képviselőnek választása ellen Párta János és társai beadtak. A kérvényezőket Günther Antal ügyvéd képviseli. A bizottság a kérvény előadásával Aidinger Jánost bizta meg és az ügy érdemleges tárgyalását április 20-ik napjának délután négy órájára tüzte ki.

A parlamenti pártokból. A függetlenségi és 48-as pártnak holnap szombat délután hat órakor értekezlete lesz, amelyen megbeszélik a Kossuth Lajos halála évfordulójának egyeletes megülésére vonatkozó teendőket s megállapodnak azokban a módokban, amelyekkel az önálló vámterület mellett való országos agitácziót megindítják. A függetlenségi párt másik frakcziója is ülést tart holnap este hat órakor Bartha Miklós elnöklése alatt.

Az appropriáczió.

(Az országgyülésből.)

Az ülés első fele jelentéktelen csetepatékkal telt el. A hetvenhárom esztendős Juriss Mihály néhány heti gondolkozási idő után ma felelt Thaly Kálmánnak, aki még a kulturvita idején azt merte állitani, hogy aki a protestáns hitről a katholikusra tér, az aposztata. Az öreg privigyei pap azt mondja erre, hogy Thaly téved, mert az áttért protestáns nem aposztata, hanem konvertita, aki — jóváteszi ősi bünét. (Thaly ma nem volt jelen, de ha megjön, kétségtelenül válaszolni fog az öreg Jurissnak. És bizonyos megszakitásokkal igy feleselgetik majd végig az ülésszakot a katholikus Juriss és a protestáns Thaly.) Azután Neumann

---

az alantasokkal való ilyetén barátkozás és iszogatás Magyarországon nem szokás.

— Nem szokás? — kérdé harsány kaczajjal a normál-német. No, ha ez még itt nem szokás, akkor én hozom be ezt a szokást Magyarországba.

„Táczitusz" aztán megkérdezte alantasait, hogy van-e köztük dalárdista. Az expeditor csakugyan tenort énekelt egy férfi-dalegyesületben. „Tháczitusz" az expeditor fizetését mindjárt felemelte s viszontszolgálat fejében beprotegáltatta magát vele a dalegyesületbe basistának. S az uj vezérigazgató ettől fogva a hivatalban is sok énekpróbát tartott az expeditorral s rendesen annak karján távozott.

De még egy egyesületnek lőn mihamar buzgó tagjává „Tháczitusz". Ez a „Schlaraffia" nevezetü német egyesület, mely fészke és istápolója az „urgermanisch" humornak és korhelykedésnek. Ez az egyesület ivásra czélzó összejöveteleiben következetesen a német lovagviláget parodizálja a mai polgár-világba vissza. „Tháczitusz" vezérigazgató ur ebben a kedélyes körben a „Saufenforti Saufbold lovag" tréfás nevezet alatt volt ismeretes. Vezérigazgatói hatalmánál fogva a saufenforti lovag két ifju irnokát is beiratta, mint az ő fegyvernökeit a Schlaraffiába, hogy legyen, aki őt haza viszi, mikor harczképtelenné itta magát.

Köztudomásu volt — hiszen maga „Tháczitusz" szokta nevetve elmesélni — hogy ezzel a harczképtelenséggel Hildegarde asszony sokszor visszaélt és otthon az ágybahelyezés szertartása közben el-elpáholta lovagját. A hivatalnokok ezt az önbeismerést azzal toldották meg, hogy „Tháczitusz" gyermekei, ha az ilyen csatazajra felébrednek, a győztes anyát ezzel a kardallal üdvözlik: „Heil dir, im Siegeskranz." Mindazonáltal „Tháczituszék" igen boldog családi életet éltek, főképen azért, mert az anya és a gyermekek reggeltől estig folyvást és szakadatlanul táplálkoztak. A 3000 márka mellett Teutoburgban elmulasztott minden ozsonnáért egyszerre kárpótolták magukat a jól étkező magyar földön, hol évenkint 12.000 márkát lehetett elköltenioк. El is költötték azt a szó szoros értelmében, italokra és ételekre váltva. Néhány hónap mulva az egész germán-család ugy kihizott már, hogy bőrük szinte feszült s majdnem elpukkadt.

„Tháczitusz" a csemetéket el-elvitte dicsekvő mutogatás czéljából a „Weinstube"-ba s végigtapogattatta izmaikat a csudálkozó alantasokkal.

„Eisen", csupa vas, csupa acél! hencegett gyermekei fejlett izomzatával az acélipar nagy szakférfia. Csak a germán faj produkál ilyen őserőt — mondogatta. Csak a germán faj s annak is leginkább a teuton válfaja. Igazá volt annak a nagy római irónak, akit ugy hivtak, hogy „Tháczitusz!"

A magyar fajról a vezérigazgató ur csekély véleménynyel volt. Ugy beszélt rólunk, „die Hunnen". Azt tartotta, hogy lóháton értünk még hajdanta valamit, de amióta gyalog járunk, arra vagyunk predestinálva, hogy meghóditsanak bennünket a teutonok. Erről budapesti levelek alakjában bölcselgő „Aufsatz"-okat is irt haza a „Teutoburger Wald" czimü ujságnak. De mindez csak elmélet volt; a gyakorlatban „Tháczitusz" még a magyar légynek sem vétett.

Nem vétett semmi magyarnak, legfeljebb a „Magyar fémkohászati és acélipar részvénytársaság"-nak. Ez az uj szakigazgatás alatt nem fizetett többé rossz osztalékot, — mert egyáltalán nem fizetett semmit. A részvényesek össze is bujtak s a pedáns aligazgató felbujtására elhatározták, hogy „Tháczitusz"-t elcsapják. Csakhogy „Tháczitusz"-nak igen bölcs szerződése volt, ki lévén kötve részére 50.000 márka végkielégités. Hát vigye a manó az 50.000 márkát — kifizetik „Tháczitusz"-nak, csak aztán pusztuljon.

A részvényesek eme határozatával az aligazgató küldetett ki „Tháczitusz"-hoz. „Tháczitusz"-t a kiküldött épen egy vendéglőben találta, hol aznap délben „Tháczitusz" nagy családi symposiont rendezett. Már öregeste volt, mindazonáltal ott ült még teljes számban a germán-teuton-család a déli asztalnál, mely olyan volt, mint egy csatatér, amelyen csak az imént verték meg Hermann hadai Varus légióit. A kiüritett és félig telt palaczkok és poharak csillogtak a gázfényben a leöntözött abroszon. De még jobban csillogott a nyolcz pár kék germán-szem. A nyolcz piros arcz ugy égett, mint a parázs s a nyolcz északnémet dialektusra teremtett száj ugy fujta a levegőt, mint a tüzszitófujtatók az acél-ipar műhelyeiben.

A pedáns aligazgató elámult.

— Hát déli 12 óra óta szakadatlanul itt ülnek?

— Igen, suttogá rejtelmesen „Tháczitusz."

— Hát mért nem mennek már el?

— Paszt. Az titok! S „Tháczitusz" az

Ármin felelt röviden a néppárt másik öreg urának, Mócsy Antalnak. Azzal a váddal szemben, hogy az izraelita kézmüves-egyesület csak urakat nevel, Neumann igazolta, hogy az egyesület sok ezer kézmüvest képzett már ki. Mócsy erre azt jegyezte meg, hogy igaz, de a kézmüves — u r. Tessék a zsidókból kisbéreseket nevelni.

Mindez nem volt fölöttébb érdekes, valamint, hogy a gróf Benyovszky Sándor beszéde sem számolhat különösebb figyelemre. De már fötisztelendö Molnár János ur, a komáromi apát, megtalálta a módját, hogyan lehet a közönyt megtörni. Nem a dörgedelmes frázisai cselekedték meg a csudát, hanem egy merész axiomája, amely nyilván rég nyomta a szivét, de amelyet eddig nem mert a Ház szine elött elmondani. Minthogy azonban gróf Zichy János tegnapelött megnyitotta az öszinte vallomások sorát, ma a komáromi apát is bátorságot vett magának és szólt ekképen:

— Ha az állam be merte vonni a templomot a politikába, akkor a z e g y h á z i s b e v i h e t i a p o l i t i k á t a t e m p l o m b a . . .

Ez a legujabb néppárti öszinteség egy kissé meglepte a Házat. A végin még sem szabad mindent válasz nélkül hagyni. S mivel ugy sem igérkezett valami érdekesebb szónok (Apponyi ugyanis csak a vasárnapi lapoknak akar beszélni), a programm ellenére Darányi Ignácz földmivelési miniszter kért szót. A néppártnak minden nappal szaporodó uj programmpontjai, nemkülönben a szocziálizmusról mondott megjegyzések szükségessé tették, hogy a miniszter már most nyilatkozzék s Darányi egy lendületes, parázs-beszédben meg is felelt mindenkinek. A Horánszky vádjaira épen ugy, mint a néppárt öszinte vallomásaira. S amilyen higgadtan, faktumokkal czáfolta Horánszkyt, olyan hévvel támadt a néppártra, amely nem is mulasztotta el, hogy éktelen lármával ne álljon boszut a leczkéért. Az öreg néppártiak (mert a néppárton az öregek tüzelnek leginkább) zuhataggal öntötték a közbeszólásokat, Zmeskál Zoltán pedig minden szónál elörántotta az ö Rossivalját. Mert a várnai papképviselőt egészen ö foglalta le magának — Zmeskál. Ám minden lárma és minden skandalum sem törpithette el azt a nagy sikert, a melyet Darányi aratott s amely ezt a mai napot az apró csetepaték szinvonaláról visszaemelte a parlamenti niveaura. . .

---

aligazgató füléhez hajolva, nehogy a pinczérek is meghallják, sugva gyónta meg, hogy azért nem mennek tovább, mert nem tudnak. Mind a nyolcz pár germán-teuton láb felmondta a szolgálatot. A hunn borok legyözték a germán erőt.

Igy állván a dolog s igy ülvén a germánok, a pedáns aligazgató nem czeremóniázott tovább, hanem mindjárt ott közölte „Tháczitusz"-szal a részvényesek határozatát.

— Hunn hálátlanság! . . zengék karban a germánok.

— De, kérem, az 50,000 márka végkielégitést holnap folyósitjuk, — mentegetözék az aligazgató.

Ezzel rögtön helyrezökkent „Tháczitusz" és családja lelki egyensulya. Megfontolták, hogy immár „Abendbrod" ideje van s további ottültökben mindjárt megrendelték, megették és megitták a vacsorát. Éjfélkor szállitotta öket haza a föpinczér, kocsiban, darabszám. A szállitmányt a rendörök minden saroknál megállitották, mert a kocsiból folyvást kibarsogott, hol magas sopránban, hol mély bassusban, a „Sang an Aegir".

„Thaczitusz" immár felvette az 50,000 márka végkielégitést s azóta is, mint azelőtt, egyre itt táplálkozik és virul az egész család.

A teutoburgi gyárba már visszaszerződtették volna „Tháczitusz"-t fölakatosnak évi 1000 márka fizetéssel, de ö nem tud uj házájától megválni. A germán faj hivatásának véli, hogy ezt a Kánaánt meghóditsa. Legujabb jelmondata az ö ajkáról igy hangzik:

„Égszdra Hunkáriam nón eszd fida."

Kozma Andor.

A képviselőház ülése.

Az ülés elején báró Bánffy Dezső miniszterelnök beterjeszti az állami számvevőszék jelentését a tavalyi pénztári esztendő negyedik negyedében előfordult tulkiadásokról.

Kiadják a zárszámadásokat vizsgáló bizottságnak.

A budget-törvény.

Következik a napirend: az 1898. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása.

Juriss Mihály megemliti, hogy a kulturvita idején Thaly Kálmán kifogásolta az ö beszédét, ahol az aposztatákról emlékezett meg. Thaly lehet hires történetiró, de rossz theológus. A protestánsokról helytelenül mondotta, hogy azokat a katholikusok aposztatáknak tekintik. Az a protestáns, aki a katholika egyházba visszatér, az konvertita, aki jóváteszi ösei bünét. (Zajos derültség.) Ezután rátér a munkásnép helyzetére. nyomoruságára, amely azt a szegény népet a birtokosok és a nép ellen ingerli. Egy tót lap már egész nyiltan és büntetlenül ir a papok ellen!

Zmeskál Zoltán: Rossival irta!

Juriss Mihály még arról beszél, hogy a kormány az egyházak állami segitését kortesczélokra használja. Végül kijelenti, hogy ennek a kormánynak ö semmit meg nem szavaz.

Neumann Ármin csak azért szólal föl, hogy Mócsynak feleljen, amit az izraelita kézmüves és földmivelő egyesületről mondott. Ez az egyesület, mondá, fönnállása óta mindig hazafiasan müködött. Az nem igaz, hogy a zsidók földmivelésre nem vállalkoznak, mert ez az egyesület számos zsidót helyezett el földmivelő munkára. Különben a zsidóság fölötte áll annak, hogy Mócsytól tanuljon hazafiságot.

Mócsy Antal: Sohsem vontam kétségbe izraelita polgártársaink hazafiasságát. Van köztük sok derék ember . . .

Förster Ottó: Kevés, de van.

Mócsy Antal: Csak azt mondtam, hogy ne neveljék a zsidógyereket urnak, neveljék kisbéresnek. (Derültség.)

Gróf **Benyovszky** Sándor a középbirtokosok és a kisbirtokosok sanyaru viszonyaival foglalkozik s fölhivja a kormányt, hogy gondoskodjék bajaik enyhitéséről. Ez annál szükségesebb és sürgösebb, mert ez az osztály már pusztulóban van. Pedig ha sikerül ezt a hazafias birtokos osztályt megerősitenünk, gátat vethetünk a szocziálizmus terjedésének. A javaslatot nem fogadja el.

Molnár János: Tisza Istvánnal szemben elmondja, hogy a kormány letért a keresztény alapról mikor törvénybe iktatta a felekezet-nélküliséget, a polgári házasságot és mikor elösegiti a párbajt, melyet nevetséges csekély büntetéssel sujtanak.

Zmeskál Zoltán: Ebben nincs igaza! Ebben már nincs!

Molnár János: Ha a párbaj jogosult, akkor a felebaráti szeretetet ugy is értelmezhetnék, hogy szeress mindenkit, aki keresztény és üssed azt, aki nem az!

Zmeskál Zoltán: Rossival! Rossival!

Molnár János: Minthogy a kormány letért a keresztény alapról, bizodalommal iránta nem viseltethetik.

Zmeskál Zoltán: Mit mond Rossival erre?

Molnár János: De nem viseltethetik azért sem, mert behozta a preventiv czenzurát. A kormány már a czenzura előtt üldözte azt a lapot, mely a polgári házasság törvényének megváltoztatására törekedett, holott ehhez alkotmányos joga van — hát mit fog tenni ezután?

Zmeskál Zoltán: Rossivalt le kell fotografiroztatni.

Molnár János: Hova lett a szabadszólás üditö forrása? Már a templomi szónok ajkára is lakatot tesznek. Hisz nem régen egy papot pörbe fogtak csak azért, mert a szószéken a szabadelvü pártot birálni merészelte. (Hangok jobbról: Ne politizáljanak a templomban!) Én tiltakozom ama fölfogás ellen, hogy a templomi szószékről ne lehessen politizálni. (Nagy zaj jobbról.)

Gróf **Tisza** István: Ez kellene önnek!

Molnár János: Hivatkozik Németországra, ahol a püspökök pásztorlevélben politikai kérdéseket vetnek föl. Franczia országban pedig a püspöki kar politikai katekizmust adott ki, amelyet rendeletre minden templom szószékéről magyaráztak.

Gróf **Tisza** István: Ezt szeretnék itt is?

Molnár János: Amit szabad a papnak a köztársasági Franczia országban tenni, szabad Magyarországban is. És a magyar papságot nem fogja e joga gyakorlásától elriasztani sem a királyi ügyész, sem a börtön.

Zmeskál Zoltán: Sem Rossival!

Molnár János: Ha az állam be merte vonni a templomot a politikába, akkor az egyház is beviheti a politikát a templomba. (Nagy zaj.) Áttér ezután a választási visszaélésekre. Legyen végre jogegyenlőség ez országban s ne pöffeszkedés lefelé s legyen testvériség s ezért szükséges visszatérni a keresztény alapra. Éljen a keresztény reakczió és nem törödik vele, ha ezért akár reakczionáriusnak, akár forradalmárnak fogják nevezni. Ujra és ujra kiáltja: Éljen a keresztény restauráczió és éljen a keresztény reakczió! (Zajos tetszés a néppárton.)

Az **elnök** öt perezre felfüggeszti az ülést.

Darányi beszéde.

A szünet után felszólal a földmivelési miniszter.

Darányi Ignácz Horánszkyval szemben megjegyzi, hogy az uzsorára vonatkozó adatai régiek s igy azokat alapul el nem fogadja. Amily helytelen az ország állapotainak rózsás szinben való festése, éppen oly káros a tulsötét szinekkel való festés. Egy kis bizalmatlanság a külföldön elég, hogy zálogleveleink értékének csökkenesével minden kölcsönkötés megnehezittessék. Nyilatkozik általában a munkáskérdésről s a munkástörvény végrehajtásáról. Pestmegyében az igazolványok kiállitása minden zavar nélkül folyik, de azért a viszonyok még sem olyanok, hogy a csendőrökről kicsinyléssel szóljunk, mint a hogy gróf Benyovszky tette. Jelentheti, hogy a munkástörvény végrehajtása oly simán folyik, hogy eddig azzal a hatalmával sem kellett élnie, hogy a munkásigazolványok alul fölmentést adjon. Az egész Alföldön, egy csongrádmegyei nagyközség kivételével, rendben kiváltják a munkakönyveket. Ö gondoskodott arról, hogy a márczius 1-én életbeléptetett törvény kellőleg terjesztessék és minden intézkedést megtett, hogy rázkódás nélkül menjen az életbe át a törvény. Az alapelv ez: szerződésre senkit se kényszerithessenek, de aki szerződésre lépett, az azt meg is tartsa. A belügyminiszterrel együtt leiratot intézett a községekhez, hogy a községi képviseletben a munkásoknak is adjanak lehetőleg helyet, hogy kivánalmaikat ott előhozhassák. A kormány ismét fölállitja a mezei munkástelepeket és a belügyminiszter gondoskodik ezek védelméről. A mezei munkásmozgalom jelszava helységenkint különböző s igy általános orvosszer nincs; de gondoskodik a kormány mégis a bajok lehető gyógyitásáról. A belügyminiszter be fogja nyujtani az uj cselédtörvényjavaslatot, a földmivelési miniszterium most foglalkozik a munkásbiztositás kérdésének balesetre vonatkozó megoldásával és törvényjavaslatot készit a kubik- és erdei munka szabályozásáról.

A pénzügyminiszter ugy akarja refolmálni az adót, hogy a kisbirtokos adózókon segitsen; a családtagok adóján és a másodosztályu adón is könnyiteni akar; az egyensulyt pedig a nagybirtokosok adójával akarja helyreállitani.

Zmeskál Zoltán: Nem Rossivallal?

Darányi Ignácz: A sok reform közt a kormány a betegápolási költség országos rendezését tervezi. Ami a hitelviszonyokat illeti, Horánszkyval szemben igazat ad Tisza Istvánnak. (Gunyos zaj.)

Rakovszky István: Rossival is igazat ad!

Az **elnök** rendreutasitja Rakovszkyt.

Zmeskál Zoltán: Rossival nem tagadja.

Az **elnök** Zmeskált rendreutasitja.

Darányi Ignácz: Horánszky beválthatatlan reményeket kelt a kisbirtokosokban. (Ellentmondás balról.) A kormány foglalkozik a birtokosok személyi hitelével, a törvényjavaslat ugy van szervezve, hogy abban a munkás-hitelszövetkezet is helyet foglal. Végül a kormány törvényjavaslatot fog benyujtani annak érdekében, hogy helyesebb birtok-megosztással ingert adjon az egészséges parczellázásra. Abban sincs igaza Horánszkynak, hogy a kormány a kis ember érdekében semmit sem tesz. Foglalkozik a marhatenyésztéssel, az állattenyésztéssel, a gazdasági ismeretek terjesztésével . . .

Polónyi Géza: Az agrárbank semmit sem tesz.

Darányi Ignácz miniszter: Négy millió forintot költött a bank gazdasági czélokra. Átvette az állam a községi erdőket, haladás van a gyümölcsészetben, a kertészetben. Kis dolgok ezek, de nagyok a következései. Az utolsó gazdasági esztendőben 14,000 kisgazdának adott vetőmagot öszire, de a tavasziról is gondoskodott s a felvidéken burgonyát oszt ki.

Zmeskál Zoltán: Trencsénben csak a kormánypárti kapott.

Rosenberg Gyula: Talán csak Rossival?

Darányi Ignácz miniszter: A kormány három millió vámépitési, egy millió vizi és háromszázezer forintot utépitési inséges munkáról gondoskodott.

Ezek után méltányosan — mert csak ilyen birálatot kérünk — azt mondani, hogy a kisbirtokossal, a kis emberrel, a munkással itt nem törödik senki, nem lehet. Horánszky Nándor igen tisztelt képviselő ur egy hosszu bünlajstromot olvasott fel, amely szerint, ugy látszik, még azt is, ami az elemeknek tulajdonitandó, a mi számlánkra irja. De azt hiszem, ö is, tisztelt képviselőtársai is, készek volnának ez egész bünlajstromot megbocsátani nekünk általános amnesztiát adni. Csak egy megbocsáthatatlan bününk ne volna s ez az, hogy e kabinet, melynek hat heti életet jövendöltek, most

már negyedik esztendejét éli. (Éljenzés jobbfelől. Nagy zaj a bal és szélső baloldalon. Felkiáltások: Három millió árán!)

Elnök: Csendet kérek ott a középen. (Nagy zaj.) Csendet kérek itt a baloldalon. A képviselő urak mindegyikének van valami közbekiáltani valója. Tessék beszédet mondani. Kérem, folytassa, miniszter ur.

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: Hát a tisztelt képviselő uraknak megengedem, hogy ez rosszul esik. (Felkiáltások a bal- és szélső baloldalon: 3 millió!) Megengedem, hogy a ki sárgaságban szenved, az sárgán lát. (Derültség.) Az önök hangulata egyébként a legnagyobb pesszimizmusból a legnagyobb optimismuzba csap át. Hiszen Horánszky képviselő ur egy füst alatt beszélt a legsötétebb helyzetről és arról az ideális, légvári állapotról, midőn a kis- és középbirtokosok terheit egyszerüen az állam közvetitésével konvertálnák. Semmi esetre sem normális ez a politikai kedélyállapot. (Felkiáltások balfelől: A három millióról beszéljen!)

Erővel azt akarják, hogy a választásokról beszéljek; hát arról is mondok valamit. Azt mondom, amit báró Eötvös József mondott, s amit már egyszer felhoztam, hogy meg lehet mérgezni a kutakat, az nincs kizárva és megtörténhetik, de a tengert megmérgezni nem lehet. Visszaélések itt-ott történhetnek, általában nem ismerem el azokat, de Magyarországon a magyar nemzet ellen sohasem tudtak és nem is fognak tudni választani. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj és ellenmondások balfelől. Elnök ismételten csenget.)

Győry Elek: Még nincs itt a tenger, csak a tó!

Endrey Gyula: Posvány! (Derültség. Zaj.)

Elnök: (Csenget) Csendet kérek!

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: Most, tisztelt Ház, egy pár szóval gróf Zichy János képviselő ur beszédére óhajtanék reflektálni; (Halljuk! Halljuk!) de még előbb megállok Molnár János képviselő urnál.

Kubik Béla: Rohonczynál! (Zaj.)

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: Azt hiszem, tegnap olvastam egy levelet és abban azt, hogy a templomban nem szabad politikát csinálni, hogy a templomban nem szabad a társadalmi ellentéteket kiélesiteni. (Zaj a baloldal hátsó padjain. Felkiáltások: Ki irta azt a levelet?) Azt a levelet Meszlény Gyula szatmári püspök irta, (Élénk éljenzés a jobboldalon.) akinek hithűségét, nem hiszem, hogy a tisztelt néppártiak közül is valaki kétségbe merje vonni. (Zaj a baloldal hátsó padjain.) Igy ir egy tetőtől-talpig magyar és hazafias gondolkodásu főpap. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) Már most ezzel szemben Molnár János képviselő ur felolvassa nekünk franczia papok leveleit. Engedje meg, abból a viszonyból, amely Franczia országban vagy Belgiumban van a felekezetek, egyházak között, abból mi magyarok nem kérünk. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) A magyar katholikus papot az emelte magasra, hogy hosszu századokon keresztül, akkor is, mikor fegyverrel kellett harczolni, akkor is, amikor a zöld asztalnál kellett küzdeni, mindig egynek érezte magát hazájával. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon. Zaj a baloldalon.) Hiszen még a protestánsok jogainak kiküzdésénél is egy esztergomi érseknek elévülhetetlen érdemei vannak. (Zaj balfelől. Felkiáltások: Egri érsek.)

Sima Ferencz: Egri volt, nem esztergomi.

Elnök: Kérem, majd megkorrigálják az urak. (Derültség.)

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: Győry Elek képviselő ur egy régebbi fényes beszédéből olvastam, ő szolgálhat a tisztelt képviselő uraknak a legközelebbi felvilágositással.

Győry Elek: Igen, Batthyány József volt!

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: Már most engedjék meg, hogy mi a haza érdekében oly állapotokat ne kivánjunk, mikor majd oly pásztorleveleket fognak itt is kibocsátani, mint amiket Molnár János képviselő ur nekünk felolvasott. (Zaj a baloldalon. Helyeslés a jobboldalon. Felkiáltások balfelől: Majd Rossival fog kibocsátani!)

Elnök: (Csenget.) Csendet kérek!

Zmeskál Zoltán: (Közbeszól.)

Elnök: Zmeskál képviselő urat másodszor rendreutasitom. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: Ha a néppárt lapjait olvassuk — hiszen azok telvék alaptalan támadásokkal, kisebbitésekkel, gyanusitásokkal — (Ellenmondás és zaj balfelől. Felkiáltások: Hát a Magyar Ujság?) lehet-e csodálkozni aztán, ha a hiszékeny nép ezeket olvasva, azt mondja: ha igy néz ki az állam, a kormány, a parlament, akkor nekem nincs hazám. (Nagy zaj balfelől.) Es hogyha az a nép, amely hat napig dolgozott és tenyerével kereste meg a maga becsületes kenyerét, a hetedik napon elmegy a templomba, hogy ottan vigasztalást találjon, hogy ottan megnyugodjék, önök pedig, amint ma Molnár János képviselő ur nyiltan hirdette, ott az isteni malaszt helyett politikát hirdetnek (Élénk helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj és mozgás a baloldalon.): akkor ne csodálkozzunk, ha a csalódott nép azzal felel, hogy nekem nincs egyházam, nincs papom, nincs Istenem. (Nagy zaj balfelől.)

Ily körülmények közt azt mondja gróf Zichy János képviselő ur, hogy kell jönni egy reactiónak, mely megakadályozza a bomlasztást és hogy kell jönni a keresztény elvek diadalának és mi nem tudjuk és mi nem értjük, mit akar a képviselő ur az alatt tulajdonképen gondolni, hát akkor megkapjuk rá a feleletet egyfelől Mócsy Antal urnak az övét rögtön követett antiszemita, gyülölködő beszédében. (Igaz! Ugy van! jobbfelől. Nagy zaj a baloldalon.)

Zmeskál Zoltán: Ez ráfogás. Tiltakozunk ellene! Ezt nem tűrjük! (Derültség jobbfelől. Zaj a baloldalon.)

Elnök: (csenget) Csendet kérek!

Zmeskál Zoltán: Gyalázat! Hogy mer ilyet mondani. (Nagy zaj a jobb oldalon.)

Elnök: (Csenget.) Csendet kérek! Itt nincs hivatva Zmeskál képviselő ur rendet csinálni. Ha el van ferditve Mócsy képviselő ur beszéde, majd őrködni fog felette ő, vagy akárki, aki azután felszólal, szabály szerint, de nem közbekiáltásokkal. (Helyeslés.)

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: ... akkor megkapjuk a feleletet, megkapjuk a kommentárt egyfelől Mócsy Antal urnak — mint már jeleztem — határozottan antiszemita és izgató beszédében (Élénk mozgás balfelől), másfelől Molnár János képviselő ur most hallott beszédében, aki nyiltan hirdette, hogy a templomban szabad és kell a politikát a lelkiekkel összekeverni. (Nagy zaj a baloldalon.)

Elnök (csenget): csendet kérek!

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: Gróf Zichy János igen tisztelt képviselő urnak...

Kálmán Károly: Éljen! (Derültség.)

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: ... megfontolásába és hazafias belátásába ajánlom, hogy a mai viszonyok közt, amikor a tömegek szenvedélyének a nyilvánulását látjuk, helyes-e, ha mindjárt öntudatlanul is — felteszem róla — (Derültség a bal- és szélsőbaloldalon.) egy oly politikai spekuláczió, amely a szenvedélyekre van alapitva. Kérem, beszéljünk nyiltan. Ne gondolja senki azt ezen nyilt és burkolt antiszemita iránynyal szemben, hogy ha ütésre kerül a dolog, csak a zsidót fogják ütni. (Felkiáltások balfelől: Önöket is!) Ma ütik a zsidót, holnap (Felkiáltások balfelől: A papot! Elnök csenget.) ütnek minden kabátos embert és holnapután mindenkit, akinek kaputja van.

Förster Ottó: De nem engedjük ám!

Darányi Ignácz földmüvelésügyi miniszter: A tüzzel játszani sohasem helyes, de legkevésbbé helyes akkor, amikor puskaporos hordók között járunk. A tisztelt néppárti képviselő urak nagy felelősséget vállalnak magukra, hogyha ilyen kanóczot dobnak a vitába és teszik ezt épen most, mert soha ily hangon, soha ily kihivólag nem beszéltek, mint épen a mai körülmények között, amikor ezen munkásmozgalmak jelenségeit látjuk. Én csak annyit mondhatok, hogy ha helyesli a tisztelt Ház a kormány nézeteit, akkor kéri a kormány a Háznak a támogatását is. Nehéz időkben olyan kormányra van szükség ... (Egy hang balfelől: Mint ez! Élénk derültség a bal- és szélsőbalon.)

Elnök (csenget): Csendet kérek, képviselő urak.

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: ... olyan kormányra van szükség — az nem dicséret, de kötelesség — amelynek ne csak meggyőződései legyenek, de amely merjen (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.) és tudjon is akarni. Mi első sorban kötelességünknek tartjuk, bármily népszerütlen is e feladat, a csendet és rendet, a vagyon- és személybiztonságot fentartani. De itt nem állapodunk meg, hanem közgazdasági és egyéb javaslatokkal és egyéb, általam részben ma, részben máskor, de kollégáim által is felsorolt és felsorolandó intézkedésekkel oda hatni, hogy minél kisebb legyen az elégedetlenség és igy az izgatásra minél kevesebb alkalom és ürügy adassék. Hát, tisztelt képviselőház, olyan politikát követni, amely a szenvedélyekre appellál, amely ezekre számit, amint ezt a néppárt teszi, (Folytonos zaj. Elnök csenget.) mi nem fogunk, mert amit ők müvelnek, az nem egyéb, mint a földosztásnak öntudatlan előkészitése. (Mozgás balfelől.)

Én, tisztelt képviselőház, kijelentem, hogy a kormány igenis foglalkozik minden irányban reformokkal és szándékozik javaslatokkal idejönni.

Polónyi Géza: Kvótajavaslatokkal! (Derültség balfelől.)

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: De az izgatókkal, a földosztókkal mi sem paktálni, sem kacérkodni nem fogunk. (Helyeslés a jobboldalon.) Mindezeknél fogva ajánlom a törvényjavaslatot elfogadásra. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

A vitát holnap folytatják.

KÜLFÖLD.

Oppoziczió vagy obstrukczió? Az osztrák ellenzéki pártok vezérei ma összeültek tanácskozásra. Megállapodtak abban, hogy a Reicharathban nem folytatják az obstrukcziót, hanem bevárik az ellenzéki magatartással. Valószinü, hogy az ellenzéki klubok elnökeinek eme határozatát a pártértekezletek is magukévá teszik. Különben az elnökök is békés rezoluciójukhoz hozzátették, hogy a jobboldal hiába igyekszik majd a parlamentárizmust a végletekig viani, ezt a törekvést az ellenzék meg fogja hiusitani. De lehetséges, hogy maga az obstrukczió is ujra felüti a fejét a parlamentben, Mert a német radikálisok, mint Schönerer, Wolf és társai nem vettek részt a mai értekezleten és ez a pár ember esetleg a saját szakállára is megkisérli az obstrukczió folytatását. Erre mutat Wolfnak az a beszédje, amelyet tegnap Bécsben egy gyülésen mondott. Többek közt igy szónokolt:

„Programmunk lépcsőfokai ezek: oppoziczió, obstrukczió és ami azután következik, az már a történelem ama lapján van megörökitve, amely 1848. márczius 13-áról szól." Erre aztán a gyülekezet több tagja lelkes örömmel felkiáltott:

„Forradalom!"

Az ellenzéki pártok vezérei különben mai értekezletükön kimondták azt is, hogy a felajánlott egyik alelnöki állást elfogadják és egy megbizható német nemzeti férfiuval töltik be. Valószinü, hogy ez a német néppártból fog kikerülni.

A radikálisok a szerb miniszterelnök ellen. Néhány héttel ezelőtt jelentettük, hogy a szerb kormány a radikálisok főorgánumát, az „Odjek" czimü lapot lefoglalta és a szerkesztőséget szétugrasztotta. Azóta e lap ismét megjelenik és ismét erősen támadja a szerb miniszterelnököt, de nem annyira annak politikáját (a szerb sajtóczenzura ezt lehetőleg meggátolja), mint inkább Gyorgyevics magánügyeit kritizálja. Többek között azt veti a miniszterelnök szemére, hogy a török szultántól különféle értékes ajándékokat kap és fogadel minden érdem nélkül és hogy a szultán által fizettette meg sok adósságát. A szerb miniszterelnök emiatt már sajtópört is inditott az „Odjek" ellen.

A megbántott oroszok.

(Távirati tudósitás.)

Már hetek óta érkeztek hirek arról az összeütközésről, mely Oroszország és Korea között keletkezett. Ma táviratot kaptunk arról a kommünikéről, melyet e sokat emlegetett ügyben az orosz kormány adott ki. Ez a kommüniké töviről-hegyire elmondja a konfliktus történetét s mig látszólag a legbékésebb szándékot sejteti, tényleg a koreai császárnak épen nem kedvező fenyegetőzés.

A kommünnikéről a következő távirat szól:

Pétervár, márczius 18.

Az orosz kormánynak a hivatalos lapban közzétett kommünikéje igy hangzik:

A legutóbbi időben Soeulból olyan hirek érkeztek, amelyek rámutattak arra, hogy Koreában politikai forrongás van keletkezőben, ugy a kormány kebelében, mint a koreai nép körében. Az ottani államférfiak között párt alakult, amely a külföldiek iránt egyáltalán ellenséges érzülettel viseltetik és kijelenti nyiltan, hogy Korea már rálépett az önállóság utjára és azért kormányának a belügazgatás ügyeiben nincs szüksége a külföld segélyére. Ezek a körülmények rendkivül megnehezitették azoknak az orosz instruktoroknak és pénzügyi tanácsosoknak a helyzetét, akik Li koreai császárnak és kormányának sürgős kérelmére küldettek oda.

A dolgok ilyen állása nem felelhetett meg Oroszország jó szándékainak. Erre való tekintettel soeuli képviselőnk legfelsőbb parancsra megbizatást nyert, intézze ugy a császárhoz magához, mint kormányához, a következő kérdést:

Szükségesnek tartják-e a mi további segitségünket, mint a palota megőrzését, a hadsereg oktatását és a tanácsadást a pénzügyi kormányzatban.

Erre a kérdésre azt felelték a soeuli orosz ügyvivőnek, hogy a koreai kormány, mélyen érzett köszönetét fejezvén ki az orosz czár iránt a Koreának a maga idején nyujtott segitségéért, ugy találja, hogy az ország most már meglehet a politikai és pénzügyekben való támogatás nélkül. A koreai császár, hogy Miklós császár iránt való különös háláját kifejezhesse, kéri, engedjék meg, hogy külön követet küldjön Pétervárra.

E hir hallatára a császári kormány megbizta soeuli képviselőjét, hogy jelentse ki a koreai császár és miniszterei előtt, hogy ha nézetük szerint Koreának nincs többé szüksége idegen hatalom támogatására és képes önerejéből belkormányzatának függetlenségét megóvni, akkor Oroszország nem fog késlekedni azzal, hogy elrendelje az orosz pénzügyi tanács visszahivását. Ami az orosz katonákat illeti, azok a koreai hadseregből való kilépésük után, tekintettel arra, hogy a dolgok állása Koreában még tisztázatlan, ideiglenesen az orosz misszió rendelkezése alatt Koreában maradnak. Nem kötve többé a felelősség által, amely együttjárt az orosz instruktorok és pénzügyi tanácsnak ez országban való jelenlétével, Oroszország mostmár tartózkodhatik a Korea ügyeiben való minden tényleges részvételtől, abban a reményben, hogy az Oroszország támogatásával megerősödött fiatal állam képes lesz önállóan megóvni belső rendjét, valamint teljes függetlenségét is — máskülönben a császári kormány intézkedésekhez fog nyulni, hogy megoltalmazza Oroszországnak, mint Koreával szomszédos nagyhatalomnak érdekeit és jogait.

Márczius 18.

(Távirati tudósitás.)

Németország márczius ünnepe teljesen zavartalanul folyt le. Friedrichshainban — mint Berlinből táviratozzák — a szabadelvű polgárok és szocziáldemokrata-egyletek ezrével rakták le a koszorukat. Reggeltől estig folyton hullámzott a nagy embertömeg az egész városban. Az ünnep méltóságát semmiféle incziden sem zavarta meg. A rendőrségnek nem akadt semmi dolga. Nagyon sok koszoru érkezett a vidékről és az idegenből is. Feltűnő nagy számban jelentek meg az anarchista-egyletek. A 48-asok emlékére, a rokkantak parkjában emelt oszlop talapzatára a tisztek egy küldöttsége és számos konzervativ egylet tett le koszorut. A császár, akit szintén vártak, nem jött el.

De mig az utcza igy rendben és méltóságteljesen ünnepelt, addig a birodalmi gyülésben ugyancsak zajos jeleneteket idézett elő a márczius ünnep. E jelenetekről a következő táviratunk szól:

Berlin, márczius 18.

A birodalmi gyülés mai ülésén Bebel rámutatott a katonatisztek kivételes helyzetére és utalt 1848. márczius 18-ára, mikor a nép szabadságáért és jogaiért harczolt.

Gossler hadügyminiszter ezeket az eseményeket a porosz történelem legszomorubb lapjai egyikének mondja.

Munckel a hadügyminiszterrel szemben kiemeli, hogy az 1848-iki harczokból fejlődött ki az alkotmányos korszak és a német birodalom. Az akkori küzdők abban a hitben voltak, hogy jó ügyért harczolnak. Márczius 18-ika olyan emléknapja Németországnak és Poroszországnak, amelyre lélekemelő a visszaemlékezés.

Az elnök kijelenti, hogy ő nem akarta utját állani annak, hogy megemlékezzenek e nap jelentőségéről, de kéri a következő szónokokat, hogy ne tegyék ezt fejtegetéseik főtárgyává.

Báró Stumm Munckel felfogását a történelem meghamisitásának mondja. A porosz alkotmány önként adott ajándéka a királynak, valamint a birodalmi alkotmány önként adott ajándéka a német fejedelmeknek.

Bebel: Amit itt ma a „torlaszok csőcselékéről" mondtak, azt a német nép még soká nem felejti el. Infámia, igy nevezni az 1848. év harczosait. (Nagy lárma.)

Az elnök rendreutasitja a szónokot.

Bebel (folytatva): Ha az 1848. év harczosai elérték volna czéljukat, akkor az 1870/71-iki háboru szükségtelen lett volna. Miquel, a most imádott miniszter, szintén ott volt a felkelők oldalán. (Nagy lárma.)

Az elnök a tárgyhoz inti Bebelt.

Bebel: Ha beteljesedett volna mindaz, a mit akkor igértek, akkor Bismarckra sem lett volna szükség, de a népet elárulták. (Leirhatatlan lárma.)

Az elnök rendreutasitja Bebelt és felszólitja, hogy maradjon a tárgynál.

A szónok erre az ellenindítványokkal foglalkozik.

Puttkammer: Ha az ember hallja, milyen szenvedélylyel beszél az előtte szóló, azt a benyomást nyeri, hogy alkalomadtán mindenkor kész volna uj forradalmat csinálni. Amit Miquel diákkorában tett, az az ő dolga; mostani működése teljes elismerést érdemel. Ha Bebel dicsőiti a márczius harczosokat, nem vehetik rossz néven, ha mi megemlékezünk azokról a derék katonákról, akik hiven kitartottak királyuk mellett. Bebel azt mondja, hogy ma hallgatnak a nemzeti egyesület tagjai. 1866-ban az Isten kegyelméből valóságot megszüntette a porosz király. (Nagy zaj.)

Bennigsen kijelenti, hogy a szocziáldemokraták valamennyi pártot egy halomba hányják. Nem érez hajlandóságot arra, hogy részt vegyen a szenvedélyes vitatkozásban, de provokálták rá. Az Orleansok összeomlásának hire minden bizonynyal zivatarként száguldott át Európán és kétségtelen, hogy 1848-ban sirba szállott a régi Európa nagy része. Márczius 18-án a királyság sulyos, de nem katonai, vereséget szenvedett, de a német ügy továbbfejlődésére nézve márczius 18-ának csekély jelentősége volt. Jelentőséggel a frankfurti parlament birt. Az 1848-iki mozgalomnak természetesen nagyjelentősége volt; befejezését 1870-ben érte. A berlini utczai harczok azonban nem sok befolyással voltak erre. Milyen szerepet kellett akkor a későbbi Vilmos császárnak játszania! És nem a junker Bismarck volt-e az, aki megállapitani segitett Németországot? A szenvedély és gyülölet olyan kitöréseit, mint Bebelé, itt még soha sem hallottuk. Azokkal szemben kötelessége volt a szónoknak a saját és barátainak álláspontját preczizirozni.

Liebermann-Sonnenberg és Bebel további fejtegetése után berekesztették a vitát.

A 172. szakaszt valamennyi inditvány elvetése mellett a bizottsági szövegben fogadták el. Azután elfogadták a többi szakaszokat a 231. szakaszig, jelentékeny vita nélkül, valamennyit a bizottság szövegezésében.

A jövő ülés holnap lesz. Napirenden lesz a katonai büntető-perrendtartás és a postagőzösök szubvenciójáról szóló javaslat tárgyalása.

TÁVIRATOK.

Bismarck tanácsai.

Hamburg, márczius 18. A Hamburger Nachrichten czikket közöl a tengerészeti javaslatról, amely valószinüleg Bismarktól szsármazik és amely a szövetséges kormányoknak azt tanácsolja, hogy ne adjanak helyt a centrum törekvéseinek, hogy a pénzügyi törvényhozás rövidebb vagy hosszabb időre meg legyen kötve. Ebben a jogok részleges feladása rejlenék, amelyeket az államok szövetsége a kormányoknak engedne át.

A spanyol-amerikai viszály.

Washington, márczius 18. Tegnap a kongresszus mindkét háza elé törvényjavaslatot terjesztettek, amely a hadsereg létszámát 103.000 emberre emeli.

New-York, márczius 18. A „New-York Herald" washingtoni távirata szerint, két uj hajórajt alakitanak. Az egyik pánczélos hajókból és czirkálókból fog állani és az lesz a rendeltetése, hogy az északi kikötők ellen intézendő esetleges támadást visszautasitsa, a másikat pedig monitorokból állitják össze és czélja a déli kikötők védelme lesz.

Athén, márczius 18. Az Egyesült-Államok megbizásából magánuton ajánlatot tettek a kormánynak, hogy három görög pánczélhajót 27 millió frankért megvesznek. A hajóknak eladásába a görög kormány nem egyezett bele. A hajók előállitási ára 40 millió frank volt. (N. Fr. Pr.)

London, márczius 18. A Reuter-ügynökség jelenti Las Palmasból mai kelettel: A spanyol torpedóhajóraj ide érkezett és holnap Havannába indul. Itt nagy lelkesültség uralkodik. Mária-Krisztina regenskirályné táviratilag üdvözölte a hajóraj parancsnokát és szerencsés utat kivánt.

Európa fegyverkezik.

London, márczius 18. (Alsóház.) Goschen, az admiralitás első lordja, közli, hogy értesülése szerint az angol magán-hajógyárakban ez idő szerint Japán számára nyolcz csata- és czirkálóhajót, valamint nyolcz torpedózuzót, Norvégia számára egy partvédő hajót, Chile részére két czirkáló hajót, Kina részére szintén kettőt, Brazilia és Portugália részére egy-egy czirkálóhajót, Ausztria-Magyarország részére négy torpedó-naszádot és Németország részére egy torpedó-zuzót épitenek.

A franczia mozgósitás.

Páris, márczius 18. A kormánynak a kamarában hétfőn teendő interpelláczióra, amelyet Pachal-Grousset képviselő fog a hadügyminiszterhez intézni, nagyon könnyü lesz válaszolni. A hadügyminiszter arra fog hivatkozni, hogy már februárban szabadságolták a gyakorlatra behivott tengerész tartalékosokat, ami bizonyára nem történik meg, ha mozgósitást akart volna a kormány. (N. Fr. Pr.)

Liebknecht ünneplése.

Berlin, márczius 18. Liebknechtet hosszu fogsága után ma bocsátották szabadon. Párthivei ebből az alkalomból nagy tüntetéseket rendeztek. A képviselőház mai ülése folyamán Liebknecht helyére a szocziáldemokraták vörös szalagos rózsakoszorut helyeztek. Az ülés vége felé megjelent Liebknechtet barátai körülfogták és nagy érdeklődéssel kérdezősködtek hogyléte felől. A teremszolga egész csomó üdvözlő táviratot adott neki át. Lakására száz meg száz koszorut küldtek tisztelői. Liebknecht, bár négy hónapig volt fogságban, egész jól érzi magát. Berlinnek mind a hat választókerületében szocziáldemokrata népgyülések lesznek.

A német vasutak bevételei.

Berlin, márczius 18. A képviselőházban ma a vasuti költségvetést tárgyalták. Thielen közmunka miniszter kijelenti, hogy a vasutak pénzügyi helyzete általánosságban kedvező. Noha a kiadások nagyobbodtak, a feleslegek folytonosan emelkedtek. Az efelett való örömet sajnos, megzavarja a vasuti szerencsétlenségek nagy száma, melyek az utóbbi időben történtek. E jelenség okait külön bizottság nyomozta ki, amely a vizsgálat eredményét emlékiratban tette le. Az 1896—97. évben 79 millióval több volt a bevétel, mint amennyi elő volt irányozva. A kiadások 595½ milliót tettek ki, a folyó év bevételei körülbelül 1180 millióra fognak rugni.

A nagykövetek kivánságai.

Frankfurt, márczius 18. A Frankfurter Zeitung-nak jelentik Konstantinápolyból: báró Calice osztrák-magyar nagykövet valamennyi nagykövet és követ által aláirt jegyzéket nyujtott át a portának, amelyben 12 függőben levő közigazgatási és jogi kérdés végleges rendezését kivánják.

Konstantinápoly, márczius 18. A portának nincsen szándékában Thessaliában maradni. Ha Görögország ma megfizeti a hadi kárpótlást, a törökök holnap kivonulnak. A török csapatok legénysége közt oly nagy a halandóság, hogy Törökország igazán örülne, ha már kimehetne Thessaliából. (N. Fr. Pr.)

Bányászok pusztulása.

Belmez, (Cordova tartomány) márczius 18. A santa-izabellai bányában borzasztó robbanás történt, amelynek számos emberélet esett áldozatul. Eddig 60 munkást hoztak ki a bányából.

HIREK.

— **A királyi pár utazása.** Bécsből telefonozzák: A királyné április közepéig marad Territetben, ahonnan Kissingenbe megy. A király pedig husvét első vagy második napján Budapestre utazik, ahol öt napig marad.

— **Az özvegy trónörökösné gyógyulása.** Bécsi tudósitónk telefonálja: Stefánia főherczegnő állapota folyton javul, de azért a lapoknak az a jelentése, hogy az ágyból felkelt, sőt a szobát is elhagyta, nem felel meg a valóságnak. A főherczegnő teljes fölépülése után valószinüleg valamely déli gyógyhelyre megy, de hogy ez mikor fog történni és hogy hová fog menni, azt még eddig nem határozták el az orvosok.

— **A beteg Natália főherczegnő.** Pozsonyi tudósitónk táviratozza, hogy a beteg Natália főherczegnő állapota nem javul. A láz mérsékelt és a beteg eszméletlen állapotban, teljes apathiában fekszik. A Natália főherczegnőről kiadott első orvosi jelentés igy szól:

Natália főherczegnő ő fenségén tegnap agy-izgatottság tünetei jelentkeztek. A mára virradó éj meglehetős nyugodtan folyt le. A hőfok mérsékelt; az agy-izgatottság tünetei enyhébbek; a táplálkozás kielégitő.

Pozsony, 1898. márczius 18.

Dr. *Tauscher*,
kir. tanácsos.

— **Papok és szabadkőmivesek.** Van Veszprém városának egy kedvelt mulatóhelye: a Méhes, ahol esténkint rendesen nagy társaság szokott összejönni. A veszprémi méhész-egyesületnek a helyisége ez, amelyben pompás borokat mérnek s a melyet az alsó papság tagjai közül is sokan kerestek föl eddig. A Méhesben azonban a minap nagy változás történt. Valahogy kitudódott, hogy a méhész-egyesület tagjai közül többen szabadkőmüvesek, akik egy este nagy „vakolást" rendeztek egy Budapestről érkezett szabadkőmives tiszteletére. Ennek következtében mindazok a katholikus papok, akik eddig tagjai voltak a méhesnek, kiléptek, még pedig, hir szerint, egyenesen a veszprémi püspök utasitására.

— **A meggyalázott magyar zászló.** Simándon (Aradmegye), mint táviratozzák, az oláhok öt magyar uri házról letépték a márczius 15-iki ünnep alkalmából kitüzött magyar lobogót és elégették. A hatóság vizsgálatot inditott a zászlósértés dolgában.

— **Napoleon Viktor levele.** Napoleon Viktor herczeg, abból az alkalomból, hogy a Bourbaki tábornoknak emelendő szoborra gyüjtést inditottak, a franczia hadsereg iránt érzett nagyrabecsülésének demonstrálására a következő levelet irta du Barail táhornoknak, a szoborbizottság elnökének.

Kedves tábornokom! Nagyon sokat adok arra, hogy nevem a Bourbaki-szobor gyüjtőivén szerepeljen. Ezzel tartozom annak a bátorlelkü katona emlékének, akinek szép alakja mindenkor népszerü lesz hazánkban. A hadsereg legnagyobb büszkeségünk dicsőséges időkben és egyetlen reménységünk a gyász napjaiban. Ön értheti azt az érzést, amely engem elfogott, mikor hadseregünk legbátrabb, legnagyobb alakjait szidalmazták és rágalmazták az egész világ szine előtt; azokat a katonákat, akik fáradhatatlanul, mindegyre azon vannak, hogy a franczia nemzet fényes hagyományait, mesés tündöklésü multját folyton az ifjuság szemei előtt tartsák és a nemzetünkhöz való szeretetet egyre ápolják lelkükben. Bourbaki tábornok a megtestesülése volt ennek a nemes, hazafias törekvésnek. Ő megérdemli, hogy tiszteljük emlékét, mert egyike volt azon férfiaknak, kik egész életüket kizárólag dicsőséges hazánk szolgálásának szentelték. Üdvözlöm önt, tábornok ur, hazafias üdvözlettel Napoleon Viktor herczeg.

— **Kihalt grófi család.** A hivatalos lap mai száma közli gróf Károlyi Tibornak, a főrendiház alelnökének és Perczel Dezső belügyminiszternek a hirdetését, amely Rhédey-család magvaszakadását jelenti. A család utolsó tagja gróf Rhédey Gábor volt, aki 1897. április 21-én halt meg. A Rhédey-család egyike volt a legrégibb főnemesi családoknak. Az Aba nemzetségéből származott és első hires őse kisrhédei és szentmártoni Rhédey Miklós várur volt, aki a tizenharmadik században élt. Egyik ősük, Rhédey Ferencz, II. Rákóczy Györgynek volt tanácsosa és később Rákóczy lemondása után Erdély fejedelme lett. Utóbb ismét Rákóczy György volt a fejedelem, aki aztán régi hivét, Rhédey Ferenczet grófi rangra emelte. Nagy szerepet vitt a közéletben gróf Rhédey Lajos, a nemes emberbarát, a Nemzeti muzeum egyik alapitója, aki tizezer forintot adományozott a régiségtár számára. A hirdetés fölhivja azokat, akik e magvaszakadást tagadásba veszik, hogy bizonyitékaikat hat hónapon belül jelentsék be, mert azontul megszünik a Rhédey-család örökös főrendiházi tagságának joga.

— **A Kossuth-gyász.** Vasárnap, márczius 20-án, lesz Kossuth Lajos halálának a negyedik évfordulója, amikor is gyászmenet zarándokol ki a kerepesi-uti temetőbe Kossuth sirjához. A gyászmenet a muzeum-körutról indul el és Kossuth Lajos sirján kivül felkeresik Irányi Dániel és Táncsics Mihály siremlékét is.

— **Leleplezések.** Egész Belgrád városában — mint levelezőnk irja — most csakis arról a nyilt levélről beszélnek, melyet egy montenegrói emigráns, Ivánovics Száva, a „Jutrányi Liszt"-ben tett közzé. Ivánovics montenegrói főhadnagy volt és egyszersmind Nikita fejedelem adjutánsa is. Azt mondják, hogy Nikitának élete ellen tört és szándéka felfedezése után megszökött és Szerbiába menekült. A montenegrói szökevény Belgrádban él egy idő óta és most a radikálisok „Odjek" nevü lapjával valami ügyben konfliktusa támadt. Ebből kifolyólag jelent meg a szenzácziós levél, melyben Ivánovics elmondja, hogy az ő adjutánssága alatt, akkor, midőn a szerb dinasztia ellen irányult zajcsai zendülés volt az „Odjek"-nek mostani tulajdonosa Sztanojev Acza és a volt pénzügyminiszteri főszámtanácsos Protics Sztoján Cetinjébe jött és a fejedelemnek az Obrenovicsok kiüzése és kipusztitása iránt ajánlatot tettek. Ő és egy udvari inas vitték nevezetteknek a hajóra a 10,000 Napoleondort, melynek segitségével az ajánlott terv megvalósittassék. Ivánovics azt is állitja, hogy a radikálisok vezérének vagyona is abból az időből származik, aki abban az időben a „National" szállodát vette. A „National" tulajdonosa pedig Pasics.

— **A románok májusi ünnepe.** Nagyszabásu mozgalom indult meg a románság körében, hogy a május 15-én tartandó nemzetiségi ünnepet minél fényesebbé tegyék. Ekkor leplezik le ugyanis Balázsfalván a Barbucz-szobrot. Ha a szobor addig el nem készülne, ami valószinü, akkor is megtartják az ünnepet, amelyre a románok már most felhivják a külföld figyelmét. A mozgalom élén a Petru Major-egyesület áll, amely közvetetlen összeköttetésben van a külföld hasonló egyesületeivel. Az egyesület most az ünnepség érdekében nagy levelezést is folytat a bécsi Romániai funia és a müncheni Románia-egyesülettel, sőt a jászvárosi és párisi oláh nemzetiségi egyetemi ifjakkal is. A párisiak néhány nap előtt felkeresték Flourens exminisztert, a franczia kamara tagját és felkérték, hogy összeköttetései révén keltse fel a magyarországi elnyomott románok iránt a parlament és a sajtó rokonszenvét. Floureus szivesen fogadta a kérelmet és megigérte, hogy a franczia képviselőknek pártolólag fogja előterjeszteni. Ebből is nyilvánvaló, hogy román testvéreink ujból mindent elkövetnek, hogy minket, magyarokat, a külföld előtt ismét befeketitsenek.

— **A szép herczegasszony ügye.** Koburg Lujza herczegasszonynak hol tartózkodásáról mindez ideig semmi biztos hir nincsen. Ezelőtt tiz nappal elutazott Nizzából valahová, de hová, azt még nem tudják. Londonból táviratozzák, hogy a herczegnő sem a bécsi Burgba, sem pedig férjének bécsi palotájába nem fog visszatérni, hanem Londonban fog letelepedni. A belga király, Lujza herczegasszony édes atyja, a napokban Bécsbe érkezik, hogy amennyiben a házasfelek közt levő nagy differencziák elsimithatók volnának, bizonyos mégállapodásokat hozzon létre. — A házas-felek közt levő viszály meglehetősen difficilis helyzetbe hozta egyetlen lányukat, Dóra herczegnőt, aki Günther Ernő slezwig-holsteini herczeg menyasszonya. Az ő kedvéért szánta rá magát a belga király, hogy még egyszer interveniál a viszálykodó házasfelek között. Dóra herczegkisasszony, a mig a dolog dülőre jut, jövendőbeli anyósának Adelhaid slezwig-holsteini herczegnőnek lesz a vendége Drezdában.

— **Halálozás.** Benedek János királyi segédtanfelügyelő márczius 15-én 41-ik évében meghalt Beszterczén.

— **Bismarck herczeg pőre.** Lange főerdésznek Bismarck herczeg ellen inditott perében — mint nekünk táviratozzák — a törvényszék azt határozta, hogy ha Bismarck herczeg megesküszik arra, hogy a főerdésznek nem igért nagyobb nyugdijat, akkor a főerdészt kérelmével egyszerüen elutasitja.

— **A földmivesek és az aratás.** A magyarországi földmivelők végrehajtó-bizottsága most dolgozta ki a föltételeket, amelyek szerint a földmivesek aratni fognak. A föltételek a következők:

1. A buzának ezer □-ölét konvenczió nélkül 80 kilogramm buzáért kaszálják.

2. A tavaszi gabonának ezer □-ölét konvenczió nélkül 5 forint készpénzfizetésért aratják és minden tizedik kereszt szalmája a munkásoké.

3. Cséplésnél, ha a gabona keresztje 40—50 kilogrammig fizet, ugy minden 100 métermázsából négy métermázsa a munkásoké.

4. Augusztus havában a napszám 2 forint, szeptemberben 1 forint 80 krajczár, októberben 1 forint 50 krajczár.

5. Minden aratónak a munkaadó harmados kukoriczát adjon, melyből ugy a kukoricza, mint a szár tisztán harmados legyen.

6. Szőlőkapálásnál a napszám 1 forint, kukoriczakapálásnál 1 forint, a tavaszi kaszálásnál (széna, bükköny vagy luczerna) 1 forint 50 krajczár.

A föltételeket a végrehajtó-bizottság kinyomatja s az egész országban szétosztja a munkások között, azzal a fölhivással, hogy ezeken a föltételeken alul ne vállaljanak munkát, mert akkor télen nem tudnak megélni. A felhivás, amelyet már megszövegeztek, biztatja a munkásokat, hogy ne féljenek, mert a bizottság sok pénzt gyüjtött össze, amelyből a strikeolókat heti segélyben részesitik nemcsak az aratás alatt, de egész télen.

— **Az ál-detektiv.** A mult napokban történt, hogy egy elegánsan öltözött fiatal ember beállitott egy Lipót-köruti bodegába és a volt tulajdonosát: Rosenauer Gyulánét kereste. A jelenlegi tulajdonos értesitette Rosenauernét, akinek férje különben az államvasutak osztálymérnökségénél van alkalmazva, hogy egy detektiv tudakozódik utána. Rosenauerné kijelentette, hogy a rendőrséggel semmi dolga nincs, ámde az állitólagos detektiv többször is megismételte látogatását részint a bodegában, részint Rosenauerné lakásán. Egy izben le is akarta tartóztatni Rosenauernét, azt mondván, hogy férje feljelentést tett ellene életveszélyes fenyegetés miatt. Fel is mutatta a főkapitánynak egy letartóztatást elrendelő végzését, de hozzátette, hogy ha a 200 forintot kitevő eljárási költséget megfizeti, ugy a végzést nem foganatositja. Rosenauerék ekkor látták már, hogy szédelgővel van dolguk és értesitették a rendőrséget, amely az ál-detektivet, kiről kiderült, hogy Alberti Lajosnak hivják és foglalkozásra nézve kereskedősegéd, letartóztatta.

— **Szocziálista tüntetés a Népszinházban.** A szocziálisták a legbuzgóbb pártfogói a nyomdaiparnak. Tenger sok czédulát, röpiratot, meghivót, kiáltványt és ujságot nyomatnak s ezrével szórják azt a nép közé. Ma este a Népszinházat szemelték ki agitácziójuk helyévé, épen mikor Verő György 1848. czimü hazafias darabját játszották javában.

A segesvári csata jelenete közben, mikor a közönség épen a vándordiszletek képeiben gyönyörködött, a második emeletről sürü papirzápor hullott le a földszintre s pár perczre elvonta a közönség

figyelmét az előadástól. Hét fiatal ember szocziálista proklamácziót szórt le a közönség közé. A nyomtatvány felső része a munkás-marseillaise, másik része pedig egy kérdésekbe öltöztetett kiáltvány:

Polgárok! Ti itt a szabadsághősök emlékének tapsoltok és a szabadság eszméjétől megittasodva, örömmámorban usztok.

Pedig csalfa képek azok, amelyekkel benneteket itt ámitanak. A 48-ban született szabadságot elrabolta az erőszakos kormány.

A gyülekezési és az egyesülési szabadság korlátozva van.

A sajtószabadságot ujra előzetes czenzura váltotta fől, a réginél is gyalázatosabb.

Polgár és polgár már a törvény előtt sem egyenlő.

Politikai elveit és eszméit csak az hirdetheti szabadon, aki a kormánynak kedves.

Polgárok! Van-e még kedvetek tapsolni? Meg vagytok-e elégedve az uj magyar szabadsággal?

A szocziáldemokraták.

A közönség, mint márczius 15-én, ugy most is, nagyon türelmes volt a zavarban utazó szocziáldemokrata elvtársakkal szemben s nyugodtan nézte volna, hogy az a hét ifju ember akár elboritsa a nézőteret nyomtatványaival, ha a detektivek közbe nem lépnek s hármat a nyomtatványos emberek közül le nem tartóztatnak. A többi négy megugrott. A letartóztatott három szocziáldemokratát bekisérték a VIII. kerületi kapitánysághoz. Kettő igazolta kilétét, ezeket elbocsátották. Egy azonban erre képtelen volt s ezt fogva tartották.

— **A majdánkai erdőpusztitás.** Ez alatt a czim alatt a F. H. hirt hozott a majdánkai erdő-ügyről és azt jelentette, hogy a közbirtokosság több száz ezer forint kárt szenvedett. Bár ennek az ominózus ügynek eddig két áldozata van: Kuttka Kálmán máramarosszigeti alispán és Vajna Dániel ökörmezői főszolgabiró a kár — amint a vizsgálat megállapitotta, nem több 15,000 forintnál. Az bizonyos, hogy Kuttkát ez az ügy és nem a máramarosszigeti takarékpénztár dolga vitte a sirba. A szerencsétlen alispánt Vajna Dániel főszolgabiró éveken át helytelenül informálta a majdánkai erdők dolgáról; Vajna volt az, a ki a szabályellenes erdő kivágást intézte s mikor az első feljelentés megtörtént, az ő hamis informácziója alapján tette meg a jelentést Kuttka alispán báró Rosner főispánnak. — Következett azonban ezután egy másik följelentés, amely egyenesen a belügyminiszterhez volt intézve s ekkor Kuttka látta, hogy Vajna nem világositotta őt fel az ügyek igazi állásáról, s levonván a konzekvencziákat megvált az élettől. Vajnát az alispán halála nagyon megrenditette ő Kuttkában egyik legnagyobb támaszát vesztette el s ez annyira hatott reá, hogy egy büntetőügyi kihallgatás alkalmával Grodzky Szanizzló vizsgálóbiró előtt szivszélhüdés érte és néhány nappal ezelőtt meghalt. Risko sokkal rövidebb ideje szolgabiró, semhogy részese lehetett volna az ősrégi garázdálkodási módnak, mely ellen többször kikelt ugy, hogy fel is gyujtották a házát miatta. Hogy pedig mennyire szedte meg magát a erdőpusztitásból, azt az illusztrálja leginkább, hogy szolgabiráskodása alatt a reprezentálás költségessége miatt kövesligeti birtokát sulyosan meg kellett terhelnie. Ennyire kell redukálni a F. H. tulzott hireszteléseit.

— **Vasuti baleset.** A déli vasut tegnap, e hó 17-dikén este Budapestről Pragerhofba indult 207. számu személyvonatának podgyászkocsija Mura-Király és Csáktornya állomások között kerékköv törése miatt kisikamlott. A vonatot azonnal megállitották és sem az utazó közönség, sem a vasuti személyzet közül senki sem sérült meg. A podgyászkocsi kisorozása után a vonat nagyobb késéssel folytatta utját.

— **Az Országos Muzeum ülése.** Az Országos Muzeum- és Könyvtárbizottság ma délután Széll Kálmán elnöklése alatt ülést tartott. Előadó Porzsolt Kálmán titkár volt és a belügyminiszterium képviseletében doktor Faschó-Moys Sándor miniszteri tanácsos jelent meg. Az elnök bejelentette, hogy a király jóváhagyta a muzeumok és könyvtárak országos tanácsának a szabályzatát s a vallás- és közoktatási miniszter megerősitette az országos tanács következő megalakitását. Elnök: Széll Kálmán, előadó titkár: Porzsolt Kálmán, tagok: gróf Andrássy Tivadar, gróf Apponyi Sándor, Beöthy Zsolt, Berzeviczy Albert, Forster Gyula, Gerlóczy Károly, György Aladár, dr. Kunz Adolf, Hollán Ernő, báró Radvánszky Béla, Rákosi Jenő, Thaly Kálmán, gróf Zichy Jenő. Széll Kálmán inditványára jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak Porzsolt Kálmán titkárnak, a miért titkári tiszteletdiját a lefolyt két évre könyvtárak alapitására ajánlotta fel. Az országos bizottsághoz intézett kérvényeket és miniszteri leiratokat az országos tanácshoz tették át s dr. Lőrinczy Györgynek, a F. M. K. E. titkárának az inditványára a kormánynak különösen figyelmébe ajánlja a bizottság a kevesebb vagyonnal rendelkező közmüvelődési egyletek állami segélyézését, oly czélból, hogy azok könyvtárakat állithassanak fel. Szóba kerültek az egyes vidéki muzeumok és könyvtárak s ezzel kapcsolatban a titkár bejelentette, hogy a fővárosi muzeum- és könyvtáregyletet már a tavaszszal megalakithatják, miután a taggyüjtés szép eredménynyel járt és több ezer forint adomány érkezett be. Az ülés végén Széll Kálmán elnököt megéljenezték.

— **A bécsi betörő.** Issing Ferencz asztaloslegény, akit, mint megirtuk, a rendőrség tegnap keritett kézre, összesen 10.068 forint áru ékszert lopott el Bécsben. Még január elején költözött Bécsbe s szeretőjével, Illés Amália, nem egészen jó hirnévnek örvendő leánynyal együtt lakott. Tegnap este a lakását a bécsi rendőrség ujból felkutatta. Megtalálta annak a gyertyának a darabját, a melyet Issing a büntett elkövetésekor a betörés szinhelyén hátrahagyott. Találtak valami kétszáz névjegyet is. Az egyik oldalra „Issing Ferencz, Garay-utcza 36. sz.“, a másik oldalra pedig a következő vers volt nyomtatva:

Itt voltam, itt jártam,
Vigan itt dudáltam.
Ide irtam nevemet:
Hivnak Issing Ferencznek.
Szép Magyarhon az szült engem,
De ezt gyakran elfeledtem,
Mert a világ minden tája
Volt már Issingnek hazája.
Itt vagyok ma, holnap máshol,
Fáradtan a kóborláslól.
Dalolj ember, ha meghaltam,
S hátra egy vasat sem hagytam,
Dalolj rólam egy szép strófát:
„Ismertem az akasztófát.“

A betörés után a bécsi rendőrség értesitésére a főkapitányság rögtön értesitette a lopásról a zálogházakat. Tegnap a király-utcza 54. szám alatt levő zálogházba beállitott egy leány — Illés Amália s értékesebb ékszerárukat akart elzálogositani. A tulajdonosnak gyanusak voltak az ékszerek s rendőrt hivatott, aki a leányt a VI. kerületi kapitányságra vitte. Issing Ferencz lesben állott és mikor észrevette, hogy a leány kelepczébe került, hazament akáczfa-utcza 9. szám alatt levő lakására, magához vett egy bőröndöt, melyben a lopásból származó ékszerek voltak s azt biztosabb helyre vitte. Rögtön ruhát is cserélt, a magánál volt órát és láncot elrejtette. A rendőrség azonban rövid idő mulva egy ismerősénél a Wesselényi-utcza 24. szám alatt kinyomozta s letartóztatta. Bár folyvást tagadott, a vizsgálat folyamán mégis hamar kiderült a bünössége. A dob-utcza 71. szám alatt levő házban nagytitokban lakást tartott, amelyet azonban nem árult el senkinek, még a szeretőjének sem. Issingnek ezen a lakásán megtalálták a bőrtáskát, benne több száz ékszerdarabbal, melyek a Link-féle betörésből erednek. Érdekes, hogy Issing Ferencz ugyanabban a házban lakott, ahol annak idején Papakoszta Dimitri, a hires nemzetközi betörő is lakott.

— **A bonni holttest.** Egy fiatalember holttestét fogták ki tegnapelőtt Bonn mellett a Rajnából. A vizsgálat kideritette, hogy a halott Przibram Walthernek, egy osztrák ifjunak holtteste, aki öngyilkosságot követett el. Az öngyilkos egy tekintélyes bécsi család sarja, különös tehetségével nagy reményekre biztatta családját. Néhány hónap előtt azonban sulyos idegbajba esett és egy rajnamenti üdülőhelyre küldték, hogy pihenje ki magát. Nemsokára jó hireket kaptak felőlo s a levelei is megerősitették azokat a hireket. Február 22-én Bonnba ment, hogy a farsangi ünnepségeket végignézze. Ettől az időtől kezdve hire veszett. Tegnapelőtt aztán megtalálták a szegényt a Rajnában, ahol már több, mint tiz napja lehetett. A szerencsétlen fiatalember egy lélektani munkát hagyott hátra, amely épen most van sajtó alatt. Halála Bonnban is, Bécsben is általános részvétet keltett.

— **A furfangos jelölt.** A becsületes puritán Svájcznak egy választó kerületében esett meg az alább következő vig história. Tudvalevőleg most voltak Svájczban a képviselőválasztások. Az egyik kis kerületben, ahol összesen 108 választó volt, a jelölt kihirdette, hogy ha egyhangulag választják meg, minden választójának tiz hektoliter jóféle bort fog gurittatni. Könnyen tehette, mert borkereskedő volt, en gros és en detail. A választók azonnal közgyülést hivtak össze, amelyen 107-en jelentek meg (a 108-ik maga a jelölt volt) s ott egyhangulag elhatározták, hogy egyhangu lesz a választás. A jelölt boldogan mosolygott s vidáman dörzsölte a kezeit.

Elérkezett a nagy nap, a szavazás, még pedig a svájczi törvény szerint a titkos szavazás napja. Ment minden, mint a karika-csapás. Végül kihirdetik az eredményt. A választók körében tömeges csettintést lehetett hallani. Készülődtek a jelölt borára, amikor hirtelen a megdöbbenés moraja futott végig a gyülekezeten. Tudniillik százheten a jelöltre szavaztak, egy szavazat pedig egy másik obskurus emberre esett. Vége volt a tiz hektoliter bornak. Irtózatos volt a százhetek haragja. Vajjon ki lehetett az a kötni való áruló, aki miatt most elestek a jó és a ami a fő — potya-italtól? Meginditották a szigoru inkvizicziót, hát kisült, hogy a 108-ik szavazat, amely miatt a jutalomtól elestek, magáé a jelölté volt. Hogy vajjon megverték-e már a ravasz jelöltet, vagy még nem, arról nem érkezett hir.

— **Tüz.** Nagy tüz volt az éjjel a mosonmegyei Hidegkuton. A lakosság teljes erőfeszitéssel vett részt a mentés munkájában s megakadályozta az egész község elpusztulását. Négy ház mégis áldozatául esett a tüznek. Sok háziállat és takarmány égett oda. A kárvallottak csupa szegény emberek. Biztositva semmi sem volt. — Tüzveszedelemnek hirét kapjuk Szikszóról is. A Szikszó mellett levő Garadnán ugyanis tüz keletkezett, mely harminczánál több házat számos melléképülettel együtt elhamvasztott.

— **Megvakult szinésznő.** Alice Lavigne, a Palais Royal hires szinésznője az utóbbi időben teljesen megvakult. A szinház igazgatói azonnal felajánlották, hogy javára jótékony előadást rendeznek. Több más szinigazgató is tett hasonló ajánlatot, azonban valamennyit megelőzte Rejane asszony, a Vaudeville igazgatójának, Porelnek a neje, aki egykori kollegájának a rendelkezésére bocsátotta a szinházát egy délutáni előadásra és jegyét ezer frankkal váltotta meg. Most aztán fényes előadásra készülnek, hogy segitsenek a megvakult müvésznőn. A jótékony előadás valósággal szinházi esemény lesz, mert Páris legelőkelőbb müvészei és müvésznői müködnek közre.

— **Tilos virágkereskedés.** Három fiatal csinos leányka, meg egy öreg asszony álldogált ma a keleti pályaudvarban. A három kis lány utrakészen, valahová délfelé, az öreg asszony pedig a mamája volt az egyik kis leánynak a kikisérte hosszu utra induló gyermekét a vasutra. Valami Fehér Lipót nevezetü urat vártak, aki nekik nevelőnői állást szerzett. Nagyon soká jött Fehér Lipót ur, beszélgetésbe elegyedtek s kiderült, hogy mind a hármat ugyanabba a házba, ugyanahhoz a külföldi előkelő családhoz szerződtették. A mama, aki különben egy fővárosi tanitó özvegye, átlátott a szitán s mikor a várva-várt férfiu megérkezett, az első szava az volt, mit akar a három leánynyal. Mert az ő leánya nebánts-virág, ezt el ne adja valaki, mert az az életével lakol. Egy detektiv meghallotta az érdekes szóváltást s néhány arczképet vett elő a zsebéből. Nézte az egyiket, aztán a másikat, aztán odalépett Fehér Lipóthoz:

— Weisz Lipót ur, a törvény nevében kövessen!

A meglepett férfiu szabadkozott, de a detektiv az arczképét mutatta.

— Azt csak nem tagadja, hogy ez az ön arczképe. — Nem is tagadott azután semmit. Bevallotta azt is, hogy a három kisasszonyt nem nevelőnőnek akarta külföldre vinni. Weisz Lipótot emiatt, de azért is, mert Galicziából a bochniai törvényszék efajta üzletkötéseiért már régóta körözteti, letartóztatták.

— **Crispi nem bünös, de hibás. Rómából telegrafálják nekünk:** A „Tribuna" szerint a Crispi-ügyről szóló jelentés inditványai ezek:

„Tekintettel arra, hogy a miniszteri felelősségről nincsen törvény, Crispinek miniszteri b ü n t e t t e t nem lehet imputálni, ha nem forognak fenn egyuttal valamely közönséges büntett jelei. A jelen esetben, bármily figyelmet érdemlők legyenek is az indicziumok, mégsem olyanok, hogy beigazolhatnák azt a hitet, mintha Crispi bár tudta, hogy a Banca di Napoli igazgatója Favilla által neki átadott pénz ettől az intézettől való, — tudomással birt volna azokról a bünös eszközökről, amelyekkel Favilla az emlitett összeg felvétele végett élt. Mivel ez az eset kizártnak, vagy legalább is be nem igazoltnak mutatkozik, következik ebből, hogy Crispit a sikkasztás büntettével vádolni nem lehet. Ép oly kevéssé emelhet vádat Favilla Crispi ellen a szenátus, mint parlamenti biróság előtt. Ha nem állitható is, hogy Crispit büntetőjogi felelősség terhelné, az nem tagadható, hogy igenis politikai felelősség terheli, nem csak azért, mert inkorrekt módon vette föl a pénzt egy jegybank igazgatójától, hanem azért is, mert nyilvánvaló, hogy ezt a pénzt választási célokra forditotta és mert befolyást gyakorolt bizonyos folyamatban levő vizsgálatokra. A bizottság egyhangulag azt fogja inditványozni a Háznak, hogy nincs ok arra, hogy Crispit akár törvényszék, akár parlamenti biróság elé idézzék, de kijelenti, hogy eljárása politikai tekintetben m e g r o v á s t é r d e m e l."

— **Levágták az orrát.** Véres párbaj volt ma este nyolczadfél órakor a Fodor-féle vivóteremben. K a r n i g Sándor földbirtokos és B i n d e r Ferencz joghallgató állottak egymással szemben, valami családi dolog miatt. Végkimerülésig, hegyes kardokkal, szurást sem kivéve. Ezek voltak a föltételek. Négyszer csaptak össze. Előbb Karnig sérült meg a balvállán. Azután ő mért egy sulyos vágást ellenfele arczára. A nehéz kard mély sebet ütött s levágta Bindernek az orrát is. Erre a segédek a párbajt beszüntették.

— **Öngyilkos menyecske.** Csinos, alig néhány hónapos asszonyka ma délután a nagymező-utczai 58. számu háznál leugrott a második emeletről s meghalt. N e t t Józsefnének hivták, egy szabómesternek a felesége. Husz esztendős se mult még és szeretetreméltó kedves teremtés volt. Hogy miért unta meg az életét, már nem kérdezhették meg tőle. Azt mondják, beteg volt az ura, nagyon beteg.

— **A transvaali gyilkosság.** W o l f Joelnek, a johannesburgi tőkepénzesnek és sportembernek meggyilkolásáról, amelyről már irtunk, ujabban a következő értesitést kaptuk. Dr. W e l t h e i m, a gyilkos, vagy hat hét előtt ment csak Transvaalba, hol több tőkepénzesnek előterjesztette a bevándorlók sorsának javitásáról szóló javaslatát. Mivel a Wolf-háznál, ahova először kopogtatott be, nem tudott semmit sem elérni, egész csomó fenyegető levelet küldött ennek a czégnek. Wolfék nem is hederitettek ezekre a levelekre, mert azt hitték, hogy Weltheim bolond. Márczius 14-én, előzetes bejelentés szerint, megjelent a C o n s o l i d a t e d C o m p a n y irodájában, ahol Wolf Joelnek valami hivatala volt. A fogadószobában S t r a n g e igazgató fogadta, akinek azután elmondta jövetele czélját. Az igazgató azonban elutasitotta azzal a megokolással, hogy Wolfnak nagyon sok dolga van. De Weltheim nem tágitott, s mikor kijelentette Strangeank, hogy csak egy perczig akar Wolfal beszélni, Strange kiszólitotta Wolfot. Alig hogy Wolf belépett az ajtón, Weltheim becsukta a fogadószoba ajtaját és nagyobb pénzösszeget kért tőle. Wolf hallani sem akart pénzről. Erre Weltheim előrántotta revolverét és Wolfra czélzott. Strange is lőtt Weltheimra, de ő nem talált, ellenben Weltheim első lövésével megölte Wolfot, mert a golyó a homlokon át az agyvelőbe furódott. A lövés zajára elősietett tisztviselők közrefogták Weltheimot, aki, mikor vesztét látta, maga ellen forditotta a fegyvert, de nem alált és igy a gyilkost átadták a rendőrségnek.

— **Megőrült a bálban.** Szomoru sors érte O l b r i c h s hajóskapitányt, a német S t e i n-fregatte parancsnokát. A kapitány hajójával Antverpennél kikötött és a fregatton nagy bált rendezett a város tiszteletére. A bálon az előkelőségek közül sokan jelentek meg, többek közt a polgármester és a német követ is. Javában mulattak, mikor a kapitányon kitört az őrültség és megfenyegetett mindenkit, különösen a polgármestert és a német követet. Mivel veszedelmes volta nyilvánvaló volt, kényszerzubbonyt adtak rá és táviratoztak Németországban lakó bátyjának, hogy intézkedjék hazaszállitása iránt.

— **Ez is rekord.** Már hiába, a rekordok korát éljük. Ha valaki biczikliz ik, lovagol, gyalogol, zongorázik, beszél, gombóczokat eszik, az okvetetlenül csak rekordban követheti el ezeket a többé-kevésbbé nemes dolgokat. De hogy valaki a fotografálásban is rekordra menjen, az mégis csodaszámba megy; még nagyobb csoda az, hogy ha akkora rekordot ér el, mint Lehmann Mária, aki egy drezdai fényképezési kellékeket készitő gyárban van alkalmazva. Lehmann Mária nem a maga mulatságára állt annyiszor a fotografáló gép elé. Ellenkezőleg: az a hivatása, egyetlen foglalkozása volt. A leány ugyanis a gyárnak szárazlemez-készitő osztályában foglalatoskodott, ahol nagyon vigyáztak arra, hogy csak teljesen kifogástalan lemezeket hozzanak forgalomba. Evégből minden nap kipróbálták a frissen készült lemezeket, még pedig az egyetlen, csalhatatlan módon, hogy tudniillik egy fölvételt csinálnak vele. Ezeknek a fölvételeknek a médiuma volt Lehmann Mária tiz esztendő óta. Mivel czélszerű, hogy ezeket a lemezeket mindig ugyanazon személyen próbálják ki, azért minden jobb gyárban vannak ilyen állandó médiumok. Ez a foglalkozás nagyon kimerető s csak kevesen tartják ki olyan sokáig, mint az emlitett leány, akinek tiszteletére a 30.000-ik fölvétel alkalmával a gyár személyzete kedélyes mulatságot rendezett.

— **Zsebtolvajok.** Papp Kálmán tizenhét éves volt dijnok a zsebtolvajság sikamlós utjára lépett. Ugy látszik, azt hitte, hogy a zsebtolvajsághoz nem kell más, mint egy zseb meg egy tolvaj. A tolvajt magában vélte feltalálhatni, zseb is csakhamar akadt, még pedig Filipp Józefa varróleány ruhájában. Papp Kálmán tehát belenyult ebbe a zsebbe s a legnagyobb meglepetésére a keze ott egy másik kézzel találkozott, amely az övét mint a harapófogó megragadta. Ennek a barátságtalan idegen kéznek a tulajdonosa egy detektiv volt, aki Papp Kálmánt már régóta figyelemmel s végül a tetten kapás után a rendőrségre kisérte. Ugyanigy járt P á s k a Mari alsó-csepeli születésü cseléd, aki szintén zsebtolvajkodni akart s rajta vesztett.

— **Meghiusitott szerelmi dráma.** Még a mult nyáron történt, hogy egy S z i b e r József nevü fiatal legény, aki mint háziszolga volt alkalmazva Budapesten Glaser Miksa czukrásznál, valamelyik városligeti mulatóhelyen megismerkedett egy feltünő szépségü cselédleánynyal, a tizenhat esztendős L a c z ó Erzsébettel. A legény megszerette a leányt és házassági ajánlatot tett a leánynak, aki nem mondott nem-et, sőt igen szivesen fogadta a Sziber József ajándékait. Pár hét előtt a leány, aki kezdett elhidegülni az imádójával szemben, elhagyta Budapestet és elutazott V e s z p r é m b e, a rokonaihoz. Sziber József hiába irogatott neki szerelemtől epekedő leveleket, a leány még csak nem is válaszolt. Ez a legényt annyira elkeseritette, hogy gyilkos gondolatok támadtak az agyában. Revolvert vásárolt, megtöltötte, aztán magához véve a fegyvert, szerdán este azzal a szándékkal utazott Veszprémbe, hogy előbb agyonlövi a kedvesét, azután pedig kivégzi magamagát. Hanem mikor megérkezett Veszprémbe, olyan furcsa viselkedést tanusitott, olyan zavart volt, hogy föltünt egy rendőrnek, aki menten vallatóra fogta az elkeseredett embert. A rendőr addig faggatta, addig vallatta, mig a legény bevallotta, hogy micsoda veszedelmes szándékkel jött ő Veszprémbe. A rendőr rögtön elvette tőle a fegyvert és a legényt letartóztatta. A szerelmes legényt, aki a kapitány előtt is habozás nélkül bevallotta, hogy gyilkolni akart, átadták a királyi törvényszéknek.

= **Legjobb egyenruhák.** Legszebb diszöltönyök. Legolcsóbb libériák Tiller Mór és Társa cs. és kir. udv. szállitóknál, Budapest, Károly-laktanya.

Napirend.

Naptár: Szombat, márczius 19. Római katholikus: József. — Protestáns: József. — Görög-orosz (márczius 7.) Vazul és tár. — Zsidó: Adar 25. Sabbath Wajakhel. — Nap kél: 5 óra 50 perczkor. — Nyugszik: 5 óra 54 perczkor. — Hold kél 4 óra 19 perczkor reggel. — Nyugszik 2 óra 46 perczkor délután.

A horvát miniszter fogad d. e. 8—10 óráig.

Sorozás a Mária Terézia-laktanyában. I. korosztály 2001—2200. sorszámig reggel 8-tól.

Az Akadémia összes ülése (jelentés a Telekypályázatról) délután 5-kor.

A tisztviselők országos egyesületének közgyülése délután fél 5-kor saját helyiségében.

A Zóna kerékpár-egyesület közgyülése fél 9-kor este saját helyiségében.

Az országos magyar kohászati és bányászati egyesület havi ülése 6 órakor a saját helyiségeiben.

Verescsagin-kiállitás az uj mücsarnokban (utolsóelőtti nap) reggel 9-től este 9-ig. Belépő-dij 80 kr.

Az uj országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépődij mellett.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben, nyitva este 5 óráig.

Iparmüvészeti muzeum zárva.

A losonczi halálos párbaj.

K o l e n e r Béla tartalékos hadnagy, a losonczi párbaj egyik szerencsétlen szereplője, amint tudósitónk táviratozza, ma délben Losonczon a párbajban kapott sulyos sebében m e g h a l t. K l e i n Izidor joghallgatónak, a párviadal másik hősének is h a l á l o s a s e b e, s nagy szerencse, ha kiépül betegségéből.

Egy ujságiró ma délután fölkereste K l e i n Izidort az Erzsébet-körut 19. száma alatt levő lakásán s Klein a következőképen adta elő a halálos mérkőzés előzményeit:

„A párbaj oka az volt, hogy Kolener engem a márczius 15-én tartott banketen megsértett. Nem igaz az, amit erre nézve néhány lap hozott, hogy tudniillik Kolener nekem azt mondta volna, hogy „te palócz". Kolener nekem nemcsak ezt, de sok sulyos sértést is mondott. Többek között azt, hogy nem vagyok társaságbavaló, sőt még tettlegesen is bántalmazni akart.

Én másnap elküldtem segédeimet: Herschko Jenő ügyvédjelöltet és Sacher Aladár joghallgatót Kolenerhez, hogy nekem a tegnapi viselkedéséről felvilágositást adjon. Kolener szintén megnevezte segédeit: Beniczky Kálmán joggyakornok és Hoffman főhadnagy személyében.

Mikor én láttam, hogy az ügy ilyképen lovagias utra terelődött, meghagytam segédeimnek, hogy l e h e t ő l e g b é k é s uton igyekezzenek az ügyet elintézni, a K o l e n e r s e g é d e i azonban a l e g s u l y o s a b b f e l t é t e l ü k a r d p á r b a j t ajánlották.

Én, hogy a gyávaság látszatát elkerüljem, kénytelen voltam e sulyos feltételeket elfogadni. A párbaj tegnap volt. A sebesülés mindkettőnkön ugyanabban a pillanatban történt s mikor az orvosok látták, hogy Kolener mily sulyos sebet szenvedett, ő hozzá mentek, hogy neki segélyt nyujtsanak. Az én orvosom, dr. R e i n f e l d Bertalan, csak miután az ő sebeit bekötötte, fordult hozzám és varrta be az enyémet. A párbaj után rögtön vonatra ültem s Budapestre jöttem, mivel itt halaszthatatlan ügyeim vannak.

K l e i n Izidor ma este felé seblázba esett s éjfélkor is eszméletlen állapotban volt. Két orvos is járt nála s környezetét nem igen biztatták a beteg felgyógyulásával. A kötés a vasuton lecsuszott a sebről s a vér az egész uton szivárgott. Klein sokszor a kard markolatától gyantásan maradt tenyerével fogta le a sebet, hogy a vérzést megakaszsza. Igy keletkezett a vérmérgezés, aminek a mostani sebláz a következménye.

K o l e n e r Bélát holnap délután temetik Losonczon, nagy pompával.

Azok az elnyomott szászok.

Az erdélyi szászok tudvalevőleg mindig arról panaszkodnak, hogy a magyarok elnyomják őket és a leghazugabb hireket terjesztik felőlünk a külföldön. Pedig nem ilyen borzasztó a szászok elnyomatása. Bizony jó a soruk a derék szász atyafiaknak és szatirája az ő jajgatásuknak az alábbi eset, mely megmutatja, hogyan akarják egy magyar emberre rákényszeriteni a német bugyogót. Az eset a következő:

Florián János borgó-beszterczei lakos évekkel ezelőtt adósa maradt Harmat István borgó-prundi lakosnak. Harmat István még 1889-ben keresetet inditott Florián János ellen a beszterczе városi elöljáróságnál (utóbbi az időben néhány hétig Beszterczén tartózkodott), amely az ügyet, a mai napig függőben, azaz itélet nélkül hagyta. Most, tehát kilencz év mulva, Beszterczeváros tanácsa itélet kihirdetés végett, jóllehet sem a felperes, sem az alperes nem beszterczei illetőségű, a feleket maga elé idézi és pedig német nyelven.

A nevezetes idézés egész terjedelmében igy hangzik:

No. 563/889

Verhandlungsprotokoll in der Rechtssprache des Harmat István aus Borgo-Prund gegen Florian János, Polizeiwachtmann aus Bistritz, gegenwärtig in der Sägemühle in Borgo-Beszterze p. t. o. 4 fl. ö. W. Conto Mg.

Hierüber wird zur Publizierung des Urtheils die Tagsatzung auf den 18. April 1898, Vormittags 9 Uhr angeordnet und beide Streittheile zu derselben im Magistratsgebäude zu Bistritz, Zimmer Nr. 3, zu erscheinen, vorzuladen.

Bistritz, am 8-ten März 1898.

Das Gemeinde-Gericht

(olvashatatlan aláirás.)

p. h.
Beszterczе sz. k.
város tanácsa.

Dem Florian János, Polizeiwachtmann, gegenwärtig in der Sägemühle in Borgó-Beszterczén.

Hogy mások is megérthessék ezt a nevezetes iratot, ime itt van a magyar forditása.

Tárgyalási jegyzőkönyv Harmat Istvánnak (Borgó-Prundból) Flórián János beszterczei rendőrőrmester, jelenleg a borgó-beszterczei fűrészmalomban, 4 o. é. frt ügyében inditott jogügyében. Ez ügyben az itélet kihirdetésére a tárgyalás 1898. április 18-ának délelőtt kilencz órájára tüzetik ki és erre mindkét felt meghivjuk a beszterczei városháza harmadik számu szobájába.

Beszterczе, 1898. márczius 8.

A községi biróság.

Flórián János rendőrőrmesternek, ez idő szerint a borgó-beszterczei fűrészmalomban.

Az alperes, aki egy szót sem ért németül, magyar honpolgár létére — ha jól meg nem gondolja magát — kénytelen német ügyvédet elvállalni ügye rendezésére. Ime most már láthatja az egész világ, miképen nyomják el Magyarországon a szászokat.

Egyiptomi régiséggyár.

Az utóbbi időben nagyon sok egyiptomi régiség került forgalomba Európában és Amerikában. A nagy invázió nem keltett semmi föltünést és mindenhol nagy örömmel vásárolták a becses antiquitásokat. Az angoloknak azonban szemet szurt a dolog és rá is jöttek, hogy ezek mind hamisitások. Az angol régiségkereskedők és régészek egyesülete panaszt emelt Salisbury lordnál ebben az ügyben és egyszersmind azt is kérte, hogy ezeknek a hamisitásoknak Angolországba való importálását tiltsák el.

Ennek a hamisitásnak érdekes története a következő:

Az egiptomi fegyházak főigazgatója gondolatokba merülve ült dolgozó szobájában. Majd fölállt és izgatottan járkált föl-alá a szobában.

— Terringettét, semmi sem akar az eszembe jutni!

Türelmetlenül lépett a villamos csengőhöz és megnyomta. Az inas belép.

— Küldd be az igazgatót!

Kis várlatva belép az igazgató.

— Igazgató ur! Okvetetlen ki kell találnunk valamit, amivel mellőzhetővé tehetjük a fogházakban a harisnya- és kosárkötést s amellett legalább is annyit jövedelmezzen a rabok munkája, mint eddig.

Az igazgató három órai gondolkodási időt kért. A három óra elteltével ragyogó arczczal áll a főigazgató elé:

— Megvan! Régiségeket fogunk gyártani!

A főizgató arcza elkomorodott.

— Nem, nem! arról szó sem lehet. Az egyszerűen csalás volna!

— De nagyuram, vetе ellen az igazgató — nem olyan komoly a dolog. Nézd csak: kit kárositsz meg azzal, ha négyezer éves rézüst vagy oszlopfő helyett frissen készültet adsz, amely épen olyan külsejű mint az ókorbeli? Kinek fáj az? Ki tudja meg azt?

— Mégis, ugy gondolom, a tanárok, régészek...

— Oh uram, be gyermekes vagy! Tanárok ... régészek... Azt hiszed hát, hogy ők értenek hozzá valamit? Az csak komédia, hogy összeránczolt homlokkal és nagyitó üvegekkel vizsgálják! Tudnak is azok valamit. Hidd el, semmivel sem kisebb szamarak mint más!

— No, ha gondolod, én nem bánom. Szólt a főigazgató megnyugodva.

Ezután nyomban intézkedtek a szükséges minták, szerszámok és anyagok beszerzése iránt. Egy hónappal később már megindultak Amerika és Németország felé a Faraó-korabeli melltűk, nyakékek, karpereczek stb. apróságok. A tudós régész urak — a németek és amerikaiak — megvizsgálták a tárgyakat és tuláradtak a boldogságtól, hogy végre mégis fölszinre kerültek Farao ötödik feleségének ékszerei, amelyeknek létezését ők biztosan tudták és amelyek kiásását oly sokszor sürgették. Ezek a nyilatkozatok eljutottak Egyiptomba is, és a fegyházak főigazgatója és igazgatója vérszemet kapott ezektől. Elhatározták, hogy már most nagyobb tárgyakkal fognak próbálkozni. Aztán elkezdtek szobrokat, mumiákat és siremlékeket gyártani. Mikor II. Rhamses király leghitelesebb mumiáját hozták forgalomba, ez az esemény a régészeket valósággal lázba hozta. Egy amerikai százezer dollárt adott érte a régiségkereskedőnek, aki nyomban megrendelt egy másik példányt. És a négyezeréves régiségek egyre készülnek Egyiptomban; a tudósok örülnek nekik és könyveket irnak róluk, az amatőrök pedig fizetnek és boldogok. A legboldogabb azonban mégis a fegyházi főigazgató ur.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **A „Ninon" premiére.** Sztojanovits Jenő „Ninon" czimü dalmüvének bemutatója, amely e hónap 26-dikára van kitüzve az Operaházban, az idei szezonnak kétségkivül egyik legérdekesebb eseménye lesz. A jeles zeneköltő hosszabb szünet után ismét megszólal, hogy — mint szinházi körökben beszélik — most alkotásainak chef d'oeuvre-jét mutassa be. Zeneköltői munkásságát eddig is a legnagyobb elismerés: a popularitás kisérte. Miután a Népszinházban első operettejével, a „Peking rózsája"-val, nem közönséges figyelmet keltett, megirta „A kis molnárné"-t, amelynek finom, bájos melódiáira mindenki még élénken emlékszik. Az Operaház számára komponálta az „Uj Romeo" és a „Tous les trois" czimü balleteket, valamint a „Csárdás"-t, amelynek oly szenzácziós sikere volt. Aki az Operaháznak ilyen kasszadarabot tudott szolgáltatni, annak legujabb müvére méltán kiváncsiak lehetünk.

* **Az iskolák a Verescsagin-kiállitáson.** Miután vasárnap, a Verescsagin-kiállitás utolsó napján, előreláthatólag a közönség tömegesen fogja a tárlatot látogatni, a képzőművészeti társulat fölkéri az iskolák vezetőségeit, hogy amennyiben növendékeikkel a kiállitást csoportosan megtekinteni óhajtják, erre a holnapi napot használják fel. Vasárnap, a nagyközönségre való tekintetből, az iskolákat az igazgatóság már nem bocsáthatja be. A mai délelőtt folyamán közel hatszáz, összesen pedig több mint 3000 tanuló tekintette meg a tárlatot.

* **Mükiállitás Pozsonyban.** A pozsonyi müpártolók egyesületének gyülésén Majsch elnök bejelentette, hogy az április elsején megnyitandó képkiállitáson való részvételre igen sok előkelő fővárosi müvész is igérkezett. Valószinüleg Benczur is átengedi Budavár visszafoglalását. A tárlat egyik nevezetessége Ottenfeld Rudolf hatalmas csataképe lesz, amely kép ő felsége tulajdonában van.

* **1848. Hadak utja.** A Népszinház negyvennyolczas darabjában holnap, szombaton, Anikó szerepét, melyet idáig Küry Klárától láttunk, Náday Ilonka fogja először játszani.

* **Ovácziók Ujházi Edének.** Ujházinak ma nevenapja volt. Ebből az alkalomból az Országos szinmüvészeti akadémia növendékei lelkesült ovácziókban részesitették. A fiatalság nevében Kardos Ede üdvözölte, átnyujtva neki egy ezüst babérkoszorut ezzel a felirattal: „Ujházi mesternek — hálás tanitványai 1898. márczius 18." A mester zokogva állt tanitványai előtt és egy ideig nem tudott szólani, majd az igaz meghatottság hangján kezdé:

— Kedves barátim! Nem is tudom, minek köszönhetem ez őszinte ragaszkodást, amelylyel engem elhalmoznak...

Majd rátért tanitási módszerére. Ő nem tartja lehetőnek, hogy szinészeket glacé-keztyüvel simogatva lehessen tanitani s hiszi, hogy azért nem vádolja őt senki igazságtalansággal.

— És most — folytatá — midőn a Nemzeti szinházzal oly viszonyban vagyok, amely arra kényszerit, hogy fájdalommal bár, de azintézetet elhagyjam, azt az intézetet, melynek története az én életem történetével összefügg, boldognak érzem magam abban a tudatban, hogy vannak akik szeretnek és a sok seb ellen, melyet rajtam ütnek, vértezve vagyok, midőn a jövendőt látom magam előtt. És most, midőn az intézetet elhagyom, szivesen gondolok az iskolára, melynek, remélhetőleg, utolsó lehelletemig tanára leszek.

A zokogás itt annyira erőt vett rajta, hogy nem volt képes tovább beszélni és tanitványai nyakába borult. Majd mosolyogva jegyezte meg:

— Első ezüstkoszorum és kétszeresen boldog vagyok, hogy azt önöktől kaptam.

* **Magyar müvésznő sikere.** Képes Valentin, aki a budapesti operaiskolának volt a növendéke, most Olaszországban nagy sikereket arat. Legutóbb Trevisoban énekelt és különösen mint Santuzza a „Parasztbecsület"-ben keltett osztatlan lelkesedést ugy a közönség körében, mint a sajtóban. Olasz szinpadi neve Valentina Leopardi. A velenczei „Il Gazzettino" ugy emlékszik meg róla, mint kiváló müvésznőről, akinek hanganyaga, tudása és játékbeli készültsége igényt tarthat a legteljesebb elismerésre.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* **Dandin György.** Moliére brilliáns vigjátéka most megjelent a Magyar Könyvtár-ban. Hevesi Sándor forditotta stilszerűen, ötletesen és simán. Örülünk, hogy a világirodalomnak e nagybecsü termékét végre modern forditásban birjuk. Hevesi érdekes bevezetést is irt hozzá. A füzet ára 15 krajczár.

* **„Venegas Manuel"-t,** Alarcon híres spanyol regényét leforditotta Huszár Vilmos és kiadta az Athenaeum. A regény, a divatból kiment, romantikus iskola egyik kiváló terméke, annyira kiváló, hogy alkalmasint minden időben olvasni fogják az érzelmes történetek és a szép próza kedvelői. Huszár Vilmos jó forditó — a mü eredeti szépségéből nem sok mállott el a keze között. A regény ára két forint.

* **A Pallas Lexikon pót-kötete.** A Pallas Nagy Lexikonának szerkesztősége azzal a kérelemmel fordul az olvasókhoz, hogy a lexikon készülőben levő pótkötete számára az immár kész I—XVI. kötetben netán észrevett hibák és hiányok jegyzékét hozzá (Honvéd-utcza 4. sz.) beküldeni sziveskedjenek. — Egyuttal kéri az ilyen észrevételek beküldőit, hogy nevezzék meg magukat, mert csak ez esetben adhatja meg nekik, vagy kérheti tőlük magán levélben, a sok esetben szükséges bővebb felvilágositást.

⁂ **A Teleki-pályázat.** A Magyar Tudományos Akadémia e hónap 19-én (szombaton) délután öt órakor összes ülést tart, melyen Bánóczi József levelező tag, mint a biráló-bizottság előadója, jelentést tesz az 1897. évi Téleki-pályázatról.

⁂ **Humoros históriák.** Irta Kozma Andor. (Athenaeum olvasótára, VI. 11. kötet. Ára 50 krajczár.) A prózának és a versesformának egyaránt virtuóz mestere) Kozma Andor, ezzel az uj könyvével friss tavaszi humort terjeszt a márcziusi könyvpiaczon. A versiró rendesen szűknek és szorosnak tartja a kötött formát, azért szükségből szokott prózát irni. Kozma Andor oly önállóan, oly könnyen és oly tetszés szerint való alakitásban, oly egyéni műfajokban tud verselni, hogy ő bizonyosan nem szükségből fordul a próza felé, hanem hivatásból és erre való bizonyiték ez a most megjelent kötet is. A költőnek, a szépirónak ebben a kötetben is a judicium és humanitás mérsékli szatiráját, a poézis és humor emeli érdekességét. Az igazság és mélység kvalitásai járulnak még ehhez. Azt a kellemes hatást, melyet igy e könyv az olvasóra gyakorol, csak emeli Kozma nyelvének szemen-szedett magyarossága, stilusának fordulatossága és ötleteinek kifogyhatlan gazdagsága. Mai tárczánk, a Tháczitusz, mutatvány a könyvből.

⁂ **A tiz szobor.** Még elevenen a lelkünkben él az a hazafias öröm, amelyet a mult év szeptemberében egy legfelső kézirat keltett. Midőn ő felsége elrendelte, hogy a nemzet tiz oszlopos alakjának méltó emlék állittassék. Most Bartos R., Czimmermann A., Gábor Gy. és dr. Zelliger V. a tanuló ifjuság számára diszes kis kötetben megirták e tiz férfiu történetét. A tiz csinos képpel illusztrált könyvecske czime: Királyi kegyelet nemzetünk nagyjai iránt. Negyvennyolcz lapra terjed és ára 15 krajczár. Kapható a Hungária-uti elemi iskola igazgatóságánál.

FŐVÁROS.

(**Föllirat a királyhoz.**) Az április hónap 11-én tartandó székesfővárosi diszközgyülésből ő felségéhez a királyhoz terjesztendő hódoló föllirat szövegezésének a megállapitása czéljából ma délelőtt értekezlet volt az uj városháza első emeleti termében, Márkus József főpolgármester elnöklése mellett. A föliratot Rényi Dezső főjegyző fogalmazta és terjesztette elő s az értekezlet azt, némi csekélyebb módositással, elfogadta.

(**A Bazilika épitése.**) A lipótvárosi templom épitésére felügyelő bizottság Lung György tanácsos elnöklése alatt tegnap délután a helyszinén ülést tartott. Sántha Dénes fogalmazó ismertette az épitési vezetőség előterjesztését, melynek alapján a bizottság a négy nagy dongaboltozat compositiójának elkészitésére Lotz Károly festőművészt javasolja felkérni és munkálataiért tizezer forintot akar felajánlani. A kupola boltozatban és a négy pendentiffben teljesitendő diszfestés és aranyozási munkák keresztülvitelével Scholcz Róbert diszfestőt bizták meg. Végül a jövő évi 200 ezer forintnyi költségvetést a bizottság elfogadta és kéri a tanácsot, hogy az összeg megszavazása iránt tegyen a közgyülésnek előterjesztést. Ezek után szóba jött a kormánynak és a herczegprimásnak a templomépitési költségeihez való hozzájárulása. A bizottság sajnálattal vette tudomásul, hogy a főváros sem a herczegprimástól, sem a kormány részéről nem számithat támogatásra, javasolta azonban a tanácsnak, hogy a közoktatásügyi miniszterhez felterjesztést intézzenek az iránt, hogy az egyházjavaknak intercalaris jövedelmeiből egy részt évente juttasson a kormány a templom épitése czéljára, mert a fővárost az évi költség aránytalanul terheli.

(**Mit szabad a vásárcsarnokban árulni.**) A vásárcsarnokokról alkotott szabályrendelet a csarnokokban árusitható iparczikkeket csak cumulative sorolja fel, minek következtében a vásárcsarnokokban mostanában olyan iparczikkeket is árusitanak, amelyeket ott voltaképen nem szabadna árulni. Azért a főváros tanácsa ma kimondotta, hogy ezeknek az iparczikkeknek (czipő, posztó, vászon stb.) árusitói csak junius végéig tűrik meg s azontul árusitaniok nem szabad. De egyuttal utasitotta a tanács az illetékes ügyosztályt, hogy a szabályrendelet értelmében a vásárcsarnokokban árusitható iparczikkeket taxative felsorolva, jegyzékbe állitsa össze s azt hirdetmény utján tegye közzé.

(**Trachit vagy keramit.**) A épitési bizottság mai ülésén ujból szóba került az utczák burkolása. Zipernovszky Károly ugyanis azt kérdezte, hogy a burkolás anyaga miért nincs meghatározva s miért van megengedve alternative akár a trachitnak, akár pedig a keramitnak vagy asphaltmakadamnak a felhasználása. Vositz tanácsos azt felelte, hogy a trachit von kövező anyag ugyan, azonban mivel a hazai trachitbányákat nem akarják tönkre tenni, azért trachittal is köveztetnek. Zipernovszky ezt az okoskodást nem fogadta el, mert a burkolat tartósságának a rovására nem pártolhatják a bányákat. Nagy Dezső felemlitette, hogy a lovak ujabb mód szerint való patkolása erősen rontja a kövezetet és jóvolna ha szabályrendelet utján gondoskodnának arról, hogy a lovakat bizonyos meghatározott módon patkolnák meg. Az elnöklő alpolgármester megigérte, hogy e tárgyban intézkedni fog. Votics viszont felszólitotta Zipernovszkyt, hogy a jövő évi budget tárgyalásánál a közgyülésen tegyen inditványt a trachit mellőzésére, mert ezt, mint olcsó burkoló anyagot most még nem nélkülözhetik a budget szük kereténél fogva. A bizottság több más kisebb ügyet is tárgyalt.

(**A budai Vigadó épitése.**) A budai Korvintéren épitendő Vigadó-épület többrendbeli munkálataira ma délelőtt tartották meg az árlejtést, Vasziliévits János tanácsos elnöklése mellett. Sereghi Zoltán tanácsjegyző előadása alapján, a föld-, kőmüves- és elhelyező munkákra vonatkozólag, elhatározta a bizottság, hogy a föltételeken több módositást tesz s ezt azonnal végre is hajtotta és ennélfogva az ajánlatokat nem bontotta föl, hanem a most ajánlatot tett nyolcz vállalkozóval hétfőn délelőtt tiz órakor szükebbkörü árlejtést tart, még pedig a módositott föltételek alapján. A további munkálatok közül elfogadták a kőfaragó munkákra Hauszmann Sándor ajánlatát, hat százalék engedménynyel, az ács munkákra Frankl Hermann és fiaiét 7 és háromnegyed százalék engedménynyel, a palafedő munkákra Sváb Gyula ajánlatát 5 kilencz-tized százalék engedménynyel sabádogos munkákra Tabermann Gusztáv ajánlatát, 21 háromnegyed százalék engedménynyel.

VIDÉK.

* (**Máramaros uj főlevéltárnoka.**) A báró Sztojka Gyula halála által megüresedett főlevéltárnoki állásra — mint mármaros-szigeti levelezőnk irja — báró Roszner Ervin főispán Szépfaludi Örlősy Ferencz tiszteletbeli főlevéltárnokot, a Máramaros-Szigeten megjelenő „Máramarosi Lapok" érdemes szerkesztőjét nevezte ki.

* (**A fióktakarékpénztár adója.**) Békés vármegye közigazgatási bizottsága Öcsöd község kérelmére azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy a takarékpénztár fiókja tartozik-e adót fizetni? Ugyanis az orosházi takarékpénztárnak Öcsödön fiókja van, mely egy krajczár községi adót sem fizetett Öcsödön; mert összes mérlegi haszna után Orosházán rótták ki az adót. Öcsöd község elöljárói ezt méltánytalannak tartják s a közigazgatási bizottság akként határozott, hogy a gyulai pénzügyigazgatóság tüntesse föl öt évre visszamenőleg, mennyi állami adót kellett volna az öcsödi haszon után Öcsödön kivetni s az így eddig Orosházának fizetett államadót irják le Orosházánál.

* (**Reformátusok sérelme.**) A felső-zempléni református egyházmegye holnap tartja Sátoraljaújhelyen a közgyülését. Ezt megelőzőleg ma az egyházmegye lelkészei értekezletet tartottak, melynek fontosabb tárgya a congrua-törvényjavaslat volt melylyel szemben állást foglalnak. — Tekintve az immár türhetetlenné vált papi nyomort az értekezlet a törvényjavaslatot vivmánynak tartja, de nem tekinti azt az 1848. XX-ik törvényczikk végrehajtásának, hanem csak ehhez való első lépésnek. Az értekezlet e nézetének feliratában kifejezést is ad. A 600 forintnak három évi biztositását is hosszu terminusnak tartja, valamint a 800 forintnak kilencz év alatt való megadását is. E tekintetben föliratukban hangoztatják a lelkészek, hogy a 600 forint azonnal biztosittassék, a 800 forint pedig legfeljebb három év alatt. Az egyházi adózás kérdését is rendezni kérik, mivel a törvényjavaslat a hivek óriási terheit figyelmen kivül hagyja. A törvényjavaslatban az autonomiába való némi beavatkozást is látott az értekezlet.

TÖRVÉNYKEZÉS.

= **Két halálos itélet.** A mitroviczai királyi törvényszék — mint levelezőnk irja — Miletics Éván elkövetett orvgyilkosság miatt Továrnik Lukát és Továrnik Mató-t halálra itélte.

= **Megőrült rab.** Nehány hónap előtt a törvényszék, több betöréses lopásért, három évi fegyházzal sujtotta Bienek József munkásembert. Az itéletet megerősitette a tábla is, amit a törvényszék ma akart a vádlott tudomására hozni. A rabot bevezették az I. számu tárgyalóterembe, de Bienek csak bambán bámult, mikor vele közölték a másodbiróság itéletét s a mellette álló börtönőr nógatására sem tudták szólásra birni. Egyszerre aztán vadul hadonázni kezdett, oly mozdulatokat téve, mintha a biróság tagjainak akarna rontani. A jelenet hirére elősietett Kisfaludy László fogházfelügyelő, közölte aztán a törvényszékkel, hogy Bieneken a börtönben legutóbb az őrültség jelei mutatkoztak s most orvosi megfigyelés alatt áll. A biróság ily körülmények közt, a teremben jelenlevő ügyvédek közül, gondnokot rendelt ki a megőrült vádlott számára s az uj gondnok előtt hirdette ki az itéletet.

= **Az ujpesti szerelmi dráma.** Papp Lajos timárlegény, Tatár Erzsi ujpesti kasszirleány gyilkosa két nap óta a törvényszék fogházában van. Az ügyészség ellene gyilkosság és rablás miatt inditványozta a bünvádi eljárás meginditását. A törvényszék Saly Dezső birót bizta meg a vizsgálat vezetésével, aki ma délelőtt hallgatta ki a gyilkost. Több órán át vallatta Pappot, de a rablás tekintetében nem tudott tőle beismerő vallomást kicsikarni. Azt nem tagadja, hogy ő emésztette el a kasszirleányt, de ennek semmi más oka nem volt, mint az, hogy Tatár Erzsébet nem akart hozzá visszatérni. Amint mondja, a leányt el akarta venni.

= **A „Bistritzer Zeitung" sajtópöre.** A Bistrizer Zeitunga segesvári Petőfi-szobor leleplezése alkalmából oly durva támadást intézett magyar államiságunk ellen, hogy a királyi ügyészség vádat emelt nevezett lap ellen. Az esküdtszéki tárgyalás e hónap 29-én Kolozsvárott lesz. Beszterczén kiváncsisággal várják a pör kimenetelét, annál is inkább, mert e véresszáju lap szerkesztője Klemens, egy közönséges czipész, csak névleg szerepel mint szerkesztő, a czikk irója pedig szép csendesen és bölcsen hallgatni fog odahaza.

= **Esküdtszéki tárgyalások.** A budapesti sajtóbiróság előtt erre a hónapra még négy esküdtszéki tárgyalás van kitüzve. Holnap, e hónap 19-én tárgyalnák Várkonyi Istvánnak, a „Földmivelő" czimü agrárszociálista lap szerkesztőjének sajtópörét. Ez a tárgyalás azonban, a vádlottnak többi hasonló pöre miatt, elmarad, mert valószinüleg összesiteni fogják valamennyi pörét. Tárgyalni fogják e hónap 21-én Brett Miksa, 28-án Wottitz Jakab és 31-én Boros István ügyét. Mind a három vádlott szociálista és osztálygyülöletre való izgatás czimén emelt ellenük vádat a főügyészség.

= **Lelketlen anya.** Lumnitzer Dorottya, remetei születésü, 20 éves hajadon cseléd, ritka kegyetlenséggel ölte meg a télen ujszülött csecsemőjét. A kis porontyot előbb a csatornába akarta dobni, de mert oda be nem fért, visszavitte a konyhába s ott darabokra vagdosta a konyhakéssel. Vallomása szerint az ujszülött akkor már halott volt, mert a gyermeket véletlenül agyonnyomta. A törvényszék Lumnitzer Dorottyát ma vonta felelősségre gyermekölés büntette miatt.

— Ki volt gyermekének az atya? kérdezte Czárán elnök az elvetemedett leánytól.

— Mándokon szolgáltam s ott tett szerencsétlenné egy ur — a nevét nem tudom.

— Hogy tudott olyan kegyetlenül elbánni azzal a csecsemővel?

— Elvette az Isten az eszemet!

Csak ennyit tudott a vádlott felhozni a maga védelmére, aztán elmondta, hogy gyermekének előbb a fejét, aztán a kezeit, lábait vágta le és végül felmetszette a hasát. Mikor ezt igy elvégezte, a kis testrészeket beledobta a szemetes ládába, hol azo-

kat megtalálták és ezen az uton kitudódott a bűne. A törvényszék a gonosz teremtést **három évi fegyházra** itélte.

— **Megszökött lázitó.** A mult évi május hó 27-én nagy munkásgyülést rendezett néhány szocializista izgató Nagy-Kátán, a Kossuth-téren. A nép ezrekre menő tömegben verődött össze a gyülésen, melynek szónokai Pfeifer Sándor, az ismert fővárosi szocziálista agitátor és Vannák Illés nagykátai elvtárs volt, aki fiatalsága daczára lopás miatt már két és fél évet töltött a fegyházban. A két szónok a maga eszejárása szerint gyülölettel szólott mindenről, igy okoskodva:

„Minek a katonaság? Hogy a gazdákat s a hivatalnokokat garázdálkodásuk közben megvédelmezza? Minek a törvény? Minek az? hiszen ügyvédek, biróságok, hivatalnokok, mind csak lopják a szegény embert!"

A pestvidéki ügyészség **lázitás** miatt bünpörbe fogta Pfeifer Sándort és Vannák Illést, kik ellen a pestvidéki törvényszék a mai napra tüzte ki a végtárgyalást. Ezt azonban nem lehetett megtartani, mert Pfeifer, aki a rendőrség jelentése szerint ismeretlen helyre távozott, mára sem jelent meg. A törvényszék most **országos körözését** rendeli el.

— **A ballerina boszuja.** Egy budapesti mulatóhely egyik csinos ballerinája legközelebb a büntetőtörvény elé kerül, ahol sulyos testi sértésért fog a földi igazság vele leszámolni. A ballerina, mint emlitettük, csinos volt s a mulatóhely törzsvendégei vetekedtek a kegyért. A dolog természetében fekszik, hogy végre az egyik udvarló győzött s a boldogság bizonyos meghatározott időig teljes volt. Az előzmények után jönnek rendszerint a következmények s igy történt ebben az esetben is. Az udvarló azonban nem akart a következményről tudni s ez annyira felbőszitette a fiatal anyát, hogy vitriolt öntött a csábító arczába. A rendőrség a gondjaiba vette ezt az ügyet és az iratokat már áttette a királyi ügyészséghez.

— **Sajtópör.** A győri törvényszék mint esküdtbiróság márczius 29-én fogja tárgyalni gróf Khuen-Héderváry Károly horvát bán panaszát, melyet volt bérlője, Ertl Gyula ellen emelt rágalmazás és becsületsértés miatt. Gróf Héderváryt dr. Darvai Fülöp, Ertl Gyulát Polónyi Géza fogja képviselni.

— **Uj törvényszéki palotát.** A királyi törvényszékek megfelelő és czélszerü elhelyezése végett az igazságügyminiszter a vidéken 11 uj törvénykezési palotát épittet. Nyolcz helyen a törvénykezési épülettel együtt fogházat is épitenek, még pedig: Aradon, Beszterczebányán, Gyulán, Máramarosszigeten, Miskolczon, Szatmár-Németiben és Sopronban. Három városban csupán csak uj törvénykezési palota lesz, uj fogház nélkül, miután a régiek is megfelelnek a követelményeknek.

— **Gólya a börtönben.** A veszprémi királyi törvényszék fogházára a minap rászállott a gólya. A derék, becsületes madár nagyvigan kezdett kelepelni, odabenn az egyik börtönben pedig az örök nagygondosan takargattak egy siró-rivó porontyot, aki nagyon sajátszerü módon kezdte földi pályafutását, mert a börtönben született. Az anyja, egy Sárzó Erzsébet nevü kóbor czigányleány, rövid idő előtt lopás miatt került fogságba, ahol a napokban egy egészséges leánygyermeknek adott életet. A börtön szülöttje is az Erzsébet nevet kapta.

Az ügyvédek panaszai.

Magyarország ügyvédeinek utóbbi időben sok sérelme támadt s az ügyvédi kamarák egymásután megszólalnak e sérelmek orvoslása végett. A budapesti ügyvédi kamara a rendőrség ellen intézett felterjesztést Perczel Dezső belügyminiszterhez, a temesvári ügyvédi kamara pedig évi jelentésében elmondja az ügyvédség panaszait és óhajtásait a jogszolgáltatás mai állapotával szemben.

A budapesti ügyvédi kamara ma a következő felterjesztést intézte Perczel Dezső belügyminiszterhez:

Nagyméltóságu miniszter ur!

Dr. Falussy Árpád és társai, kamaránk tagja, panaszszal fordultak hozzánk, melyet idezárva, Excellenczi ádnak hivatalos tudomására hozni bátrak vagyunk. A panasz lényege az, hogy a fővárosi magyar királyi államrendőrség bünügyi osztálya a legujabb időkben olyildomtalan elbánásban, félretolásban, sőt sértő becsmérlésben részesiti a védelemben hivatalosan közbenjáró kamarai tagokat, amely ép oly kevéssé felel meg a karunknak biztositott tiszteletnek, mint ahogy nem egyeztethető össze a védelem jogaival.

Fölöslegosnek tartjuk Excellenczi ád előtt a beadványban fölpanaszolt sérelmek törvénybe ütközését ugy a védőnek, mint az illető feleknek szempontjából kiszinezni. A rendőrség által letartóztatott egyéneknek joguk van védőt nevezni, valamint hogy a hozzátartozóknak szabadságukban áll, a fogvalévők érdekében védőt állitani. Megfosztani a letartóztatottat annak a végtelenül megnyugtató hirnek tudomásul vételétől, hogy valaki róla gondoskodik és kezeit megvédelmezésére feléje nyujtja: valóban nem a mi korunk büntető igazságszolgáltatásába illő viselkedés.

Megtagadni a védelem okából jelentkező ügyvédtől még csak annak is a közlését, hogy a letartóztatottat miféle vád terheli: viszont oly inkviziczionális eljárás, amely sejteni engedi, hogy a nyomozó tisztviselő a jogkérdésbe való beavatkozástól is tart.

Az eredmények mutatják, hogy az ily jogkezelés hová vezet. Nem avatkozunk bele a fővárosi államrendőrség ügykörébe, de törvényes jogunk lévén, észlelni a jogszolgáltatás terén mutatkozó fogyatékosságokat: nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a legutóbbi idők balsikerei jórészt elkerültethettek volna, ha a főkapitányság, a helyett, hogy a védőket törvényes funkczióikban megakadályozva, sőt a mint azt dr. Schäffer József kamarai tagnak 2-/. a. idezárt jelentése egy flagrans esetben kimutatja, inzultálja is, ha e helyett — mondjuk — a védelmet a maga jogaiban respektálva, a nyomozásnak első meginditásakor fölvilágositást fogad el az ügy jogi jelentőségéről és üldözhetőségéről.

Nagyméltóságod érthetőnek fogja találni, hogy az ügyvédi kamara nem nézheti szótlanul azokat a mindinkább rendszert öltő hatalmaskodásokat, melyek hónapok óta a közvéleményt foglalkoztatják. Kötelességet mulasztanánk, ha ott, ahol az egyéni szabadság örök jogai látszanak pusztulásnak indulni, az egyéni és közszabadság hivatott védelmezői szavukat föl nem emelnék. Ugy érezzük, hogy nemcsak jogunk ez, de erős kötelességünk is, melyet törvény parancsolt reánk.

Bizalommal és tisztelettel fordulunk ezért Excellenczi ádhoz azon kérelemmel: méltóztassék a panaszokban fölsorolt nagyfoku sérelmekért, amennyiben azok egyéneket illetnek, a kellő elégtételt elősegiteni, amennyiben pedig elvi fölfogásokon alapulnak: kegyesen intézkedni, hogy a fővárosi államrendőrség a védelem törvényes jogait ezentul tiszteletben tartsa. Excellenczi ádnak mély tisztelettel

Budapesten, 1898. február 25.

A budapesti ügyvédi kamara választmánya.

*

A temesvári ügyvédi kamara évi jelentésében Kornis Géza titkár leirja az ügyvédség panaszait és óhajtásait.

Általánosságban készséggel konstatálja a jelentés a biráskodás szinvonalának emelkedését, melyet részint a czélszerü uj törvények életbeléptetésének, másrészt a biróai kar kitünő képzettségének tud be érdemül. A még létező bajok orvoslását **egységes polgári törvénykönyv** letrehozásától várja; amig ez nincs meg, addig az esetről-esetre változó s ellenmondó itéletek napirenden lesznek. Ebből az állapotból, valamint a járásbirósági sommás itéleteknek a törvényszékekhez való felebbezése folytán bizonyos foku jogbizonytalanság keletkezett, mely nemcsak a biróságok tekintélyét, de az ügyvédi kar érdekeit és helyzetét és kinosan érinti. Mindezen okoknál fogva mindenekelőtt a **magyar magánjog kodifikáczióját** kellene megcsinálni, de olyképen, hogy a magyar Code civil-nek **egységesnek** kellene lennie s nem szabadna nagyon is novelláris jelleggel birnia, ami a legtöbb uj törnél a biróság tagjait ép ugy megtéveszti, mint a jogkereső feleket. Főleg kerülni kellene a más törvények paragrafusaira való hivatkozást s a más törvények egyes intézkedéseinek hatályon kivül helyezését jelző folytonosan visszatérő utalásokat, melyek a törvény megtanulását megnehezitik. Az egyes biróságokról szólva, a jelentés ezeknek működését kielégitőknek mondja s kiemeli a biróai kar képzettségét, szorgalmát és hozzáférhetetlenségét, mely annál dicsérendőbb, mivel a magyar biróságí személyzet rendkivül rosszul van fizetve s a külföldi birák javadalmazásának messze mögötte marad.

Figyelmet érdemel, amit a jelentés egyes vidéki járásbiróságok elhelyezéséről mond. Nevezetesen a teregovai, buziási és antalfalvai járásbiróságok helyiségei oly szükek, alacsonyak és rozogák, hogy az eső és szél átjár rajtuk s a felek, mivel mivel sem folyosó, sem előszoba nincsen, esőben, hóban sokszor órák hosszáig az utczán kénytelenek időzni, mig rájuk kerül a sor. Buziáson olyan a börtön is, hogy — mint a jelentés mondja — csak az a rab marad meg ott, aki nem szökik meg, mert nincsen otthona. A jelentés végül az igazságügyminiszter figyelmét hivja fel az ügyvédség sanyaru helyzetére és sürgeti az **ügyvédi rendtartást**, melyet a miniszter már az 1896-iki ügyvédi gyülésen megigért. Világosan meghatározott hatáskört, igazi autonomiát, a védelem egész vonalán teljes szólásszabadságot, a váddal való teljes paritást és szabályozott munkadijszabást követel a jelentés, hogy az ügyvédség teljesithesse azokat a kötelmeket, melyek a társadalomban reá háramolnak.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bakay Géza okleveles tanitót az apáti elemi népiskolához rendes tanitóvá; László Gyula okleveles tanitót a nagy-pestényi állami elemi népiskolához rendes tanitóvá; a temesvári itélőtábla elnöke Szathmáry Béla vingai lakos végzett jogászt a temesvári itélőtábla kerületébe díjas joggyakornoknak nevezte ki és szolgálattételre a vingai járásbirósághoz osztotta be.

Uj anyakönyvvezetők. A belügyminiszter Pest-Pilis Solt-Kiskun vármegyében a kisoroszi anyakönyvi kerületbe M. Greff Mihály községi birót, a szigetmonostoriba ifj. Szalay István községi birót, a kókaiba pedig Kropf Ferencz segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké, Pozsony vármegyében a püspöki anyakönyvi kerületbe Szép Lajos jegyzősegédet, a félibe pedig Csefalvay Dániel jegyzői gyakornokot anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki.

Pályázatok. A marosujvári sóbányahivatalnál sóraktárőri, a mágócsi (Pécs) adóhivatalnál ellenőri, az ujvidéki törvényszéknél biró, a szatmár-németi törvényszéknél aljegyzői, a kassai járásbirósághoz albirói, a szolnoki törvényszéknél telekkönyvvezetői, Kolthán (Komárom vármegye) postamesteri állás van üresedésben.

Árverések a fővárosban: Szelnár József ingóságai IV. Koronaherczeg-utcza 16. és VII. István-ut 5., márczius 21., Mayer Péter ingóságai VII. Huszár-utcza 4., márczius 19., Goldschmiedt Károly ingóságai VI. Laudon-utcza 1. márczius 22., Schöffer Ignácz ingóságai V. Bécsi-utcza 7. márczius 19., Vidor Ede ingóságai I. Mártonhegy 7651/b. márczius 23., dr. Kossaszky Arnoldné ingatlana V. Alkotmány-utcza 22. földszint 1. április 19., Magyar biscuit- és csokoládé-gyár ingóságai V. Nádor-utcza 15. márczius 19., Singer Lázár és fia czég ingóságai VI. Lovag-utcza 6. márczius 19., Kormos Adolf ingóságai VIII. József-körut 65. márczius 21.

A vidéken: Partenschlager Lajos ingóságai Keszthelyen márczius 21., Betegh Ferencz ingatlanai Maros-Ludason április 13., Farkas Sándor ingatlanai Szentesen április 7., Grossmann Salamonné ingatlana Dárdán május 23., Adler Mór ingatlana Peczeszentmárton (Nagyvárad) községházánál április 29., Kohn Mór ingóságai Losonczon márczius 24., Nyárádi Gyula ingatlanai Magyar-Köblös (Szamosujvár) községházánál márczius 29.

NYILTTÉR.

Szolgáld ki magadat!

„Quisisana" automata-buffet

megnyitása szombaton

f. hó 19-én délután 5 órakor!

Kitünő hideg buffet!

Meleg italok, legjobb magyar és spanyol borok, likőrök stb.

A kőbányai király serfőző részv. társ. híres és kitünő, gyógyhatásu

maláta söre

poharanként **20 fillér.**

tulajdonos,

BERTÉ EDE V., Váczi-körut 12. sz.

Andrássy-uttal szemben.

ROYAL nagyszálloda BUDAPESTEN.
Kugler-féle raktár a bodegában, naponta friss nagy választék modern bonbonièrokban. Legfinomabb cognacok kicsinyben, nagybani árak mellett eladatnak. Színházi előadások után friss ételek, naponta hangverseny. **Schmitt Károly igazgató.**

Rendkivül érdekes
tartalommal jelenik meg a hó 29-én a
Biztositási és Közgazdasági Lapok
külön kiadása,
melyben a pályázok eredménye is közölve lesz. A lapot biztositási tisztviselők ¼ evente 1 frt 50 krért rendelhetik meg. 701

KÖZGAZDASÁG.

Uj törvény a szövetkezetekről.

Az igazságügyminiszter legközelebb törvényjavaslatot fog a Ház elé terjeszteni „A gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről.“

A törvényjavaslat a szövetkezetek ügyének régóta huzódó kérdését akarja véglegesen megoldani, megfelelő szervezet létesitésével és erős állami támogatással. Czélja, hogy a kis emberek hitelét olcsóvá tegye.

A javaslatnak — mely hatályában Horvátországra is kiterjed — ezek a fő momentumai: a gazdasági és ipari hitelszövetkezetek szervezése, a központi hitelintézet alapitása, állami és egyéb kedvezmények nyujtása.

Ami a szövetkezetek szervezését illeti, a javaslat kimondja, hogy gazdasági és ipari hitelszövetkezet csakis a hatóság, nyilvános testület vagy az országos központi hitelszövetkezet közremüködése mellett alapitható s a szövetkezet üzletét nem-tagokra ki nem terjesztheti.

Az alapitó közgyülés, az alapitó hatóság vagy testület vezetése mellett történik, ha legalább 14 aláiró van. A szövetkezet fióktelepet nem létesithet és kerületén tul nem müködhetik; e kerület több községet csak akkor foglalhat magában, ha azok egy körjegyzőséghez tartoznak, vagy szomszédosak.

A szövetkezet tagja csak a község állandó lakosa lehet; a belépő tag már belépésénél fogva köteles egy üzletrészt befizetni, amelynek névértéke legfeljebb 100 korona lehet. Az üzletrész után kamatot fizetni nem szabad és felosztás alá csak a tiszta nyereség kerül, amelyből azonban 10 százalékot tartalékalapra kell forditani mindaddig, amig ez az üzletrészek értékének felét el nem éri. De az osztalék 5 százaléknál nagyobb nem lehet és csak teljesen befizetett üzletrészek után fizethető ki. Az 5 százalékot meghaladó nyereség a tartalékalapra forditandó.

A veszteséget első sorban a tartalékalapból kell fedezni, másodsorban a tagok nyilt befizetéseiből. A szövetkezet kötelességeiért a tagok az üzletrészek névértékének ötszörös összegéig felelősek.

A központi szövetkezetbe rendes tagul belépett szövetkezetnek tagjai ellen fennálló követelései az adós ingó vagyonára végrehajtási elsőbbséggel birnak. A kölcsön jelzálogos biztositása bélyeg- és illetékmentességben részesül.

A szövetkezet igazgatósága legalább három személyből áll, akiknek fizetése a tiszta jövedelem 10 százalékát meg nem haladhatja. A felügyelő-bizottság tagjai velük rokonsági viszonyban nem lehetnek.

Az előbb keletkezett gazdasági és ipari hitelszövetkezeteknek jogukban áll kijelenteni, hogy ezentul jelen törvény szerint kivánnak müködni.

Ami ezek után a központi hitelszövetkezetet illeti, arra nézve a javaslat ekként intézkedik:

A gazdasági és ipari hitelszövetkezetek hiteligényeinek kielégitésére Budapesten országos központi hitelintézet állittatik fel, melynek tagjai:

1. alapitó tagok, kik a tőkéhez alapitványi üzletrészekkel járulnak;

2. rendes tagok, vagyis maguk a szövetkezetek.

E központi intézet akkor alakulhat meg, ha legalább egy millió korona értékü alapitványi üzletrész van befizetve.

Az alapitványi tagok az intézet kötelezettségeiért csak üzletrészük erejéig felelősek s ez üzletrész után csak 4% osztalékot kivánhatnak.

A szövetkezetek belépéséhez közgyülési határozat kell, a felvétel felett a központi intézet igazgatósága határoz. A belépő szövetkezetnek egy-egy 200 koronás üzletrészt kell jegyeznie. E rendes tagok a központi intézet kötelezettségeiért üzletrészük ötszörös összege erejéig felelősek és 4% osztalékra tarthatnak igényt.

A központi hitelszövetkezet tiszta nyereségéből elsősorban 10 százalék tartálékalapra, 10 százalék a kötvények külön biztositéki alapjára, a fenmaradó összeg 4 százalékos osztalék fizetésére forditandó.

Az intézet a szövetkezetek igazgatóságába és felügyelő bizottságába egy-egy tagot nevezhet ki. Előirhatja és ellenőrizheti azok kezelését, meghatározza azok üzleti feltételeit, kezelés végett bekivánhatja tartalék-alapjukat; meghatározza, hogy azok elfogadhatnak-e betéteket és mily mértékben és módozatok mellett, végül engedélyt adhat kölcsönök felvételére. Ha pedig a szövetkezet tőkéje felét elvesztette, akkor a központi intézet azt feloszlathatja, ellene csődöt kérhet. Követelésére nézve törvényes elsőbbsége van és a szövetkezetnek az ő kezében levő értékeiből magát legjobb belátása szerint kielégitheti.

A központi intézet igazgatósága tizenkét tagból áll, kik közül egyet-egyet a földmivelési, pénzügyi és kereskedelmi miniszter nevez ki. Az elnököt a király erősiti meg.

A felügyelő bizottságba a pénzügyminiszter egy tagot nevez ki.

A központi intézet kezelése a kormány felügyelete és ellenőrzése alatt áll. Az ellenőrzést a kormány kormánybiztos utján gyakorolja.

A központi hitelintézet azon követelések alapján, melyekkel a kötelékébe tartozó szövetkezetek saját tagjaik irányában birnak s melyeket a központi intézetre egyetemleges jótállás mellett átruháztak, kamatozó kötvényeket bocsáthat ki, mely czélra külön, legalább három millió koronából álló biztositéki alapot tartozik létesiteni. A kötvények összege ezen alap tizszeresét nem haladhatja meg.

Az állam a központi intézet alaptőkéjéhez egy millió korona alapitványi üzletrészszel és a kötvények biztositéki alapjának létesitéséhez három millió korona italmérési kártalanitási kötvénynyel járul. Ezenfelül az alapitási és szervezési költségeire 100,000 koronát fordit, az üzleti költségekhez pedig mindaddig, mig az intézet sajátjából teljesen nem fedezhetők, azoknak egy harmadával, de legfeljebb évi 100.000 koronával hozzájárul.

Az intézet könyvei, okmányai, beadványai bélyegmentesek, levelei pedig portót nem fizetnek. Az intézet nem fizet sem adót, sem kamarai illetéket.

A Földhitelintézet külön jogait a javaslat a központi hitelintézetre is kiterjeszti.

Közgazdasági táviratok.

New-York, márczius 18. (C. T. B.)

	márczius 18. cents	márczius 17. cents
Buza márcziusra	104⅛	104¼
„ májusra	100⅜	99⅝
„ juliusra	89	88
Tengeri májusra	34	33¾

Chicago, márczius 18. (C. T. B.)

	márczius 18. cents	márczius 17. cents
Buza májusra	105¾	104¼
Tengeri májusra	29¼	29

Mezőgazdaság.

Gazdák könyve. E czim alatt István gazdától, amely irói álnevet tudvalevőleg a „Néplap“ előnyösen ismert szerkesztője Rombay Dezső gazdasági szakiró használja, igen becses munka jelent meg a könyvpiaczon. A „Gazdák könyve“ felöleli az egész mezőgazdaságot, szól a talajmivelésről, trágyázásról, gazdasági növényekről, állatokról, méhészetről, baromfiakról, selyemhernyóról, gyümölcs- és konyhakertészetről, nemes füzmivelésről, szőlőmivelésről, borkészitésről, a gazdálkodás rendjéről, számvitelről és egyéb hasznos tudnivalókról és ennélfogva kiválóan ajánlható főleg gazdák, lelkészek és tanitók figyelmébe. A kemény kötésben közrebocsátott könyv ára ajánlott bérmentes küldéssel 2 forint 20 kr., megrendelhető Rombay Dezső szerzőnél, Budapest, IV., Egyetem-utcza 4. szám.

Ipar és kereskedelem.

Borkereskedők Fiumében. Mint lapunknak Fiuméból telegrafálják: a budapesti magyar kereskedelmi csarnok és a fiumei Lloyd-társulat kiküldöttei az utóbbi napokban ott tanácskozásokat tartottak és elhatározták, hogy országos borkereskedelmi szövetkezetet alakitanak, melynek alapszabályai a szeptemberben Fiuméban tartandó borkereskedői borkongresszus elé fognak terjesztetni. A szükszavu távirat nem ad kellő felvilágositást, de igen kivánatos volna, ha a „magyar“ kereskedelmi csarnok megnyugtatná a közvéleményt az iránt, hogy az a borkereskedői szövetkezet, amely, ugy látszik, Fiuméba kivánja áthelyezni müködése sulypontját, nem az olasz borimport propagálását és igy közvetve a magyar bortermelés megkárositását czélozza.

A cseh iparügyi ánkét, amely tudvalevőleg most van folyamatban Prágában, ma egyebek között a malomiparral is foglalkozott. Ennél a kérdésnél Ronz, a bajok orvoslásának módját a következőkben foglalta össze: az őrlési forgalom megszüntetése; a kilométer-tarifa behozatala; a gabona és liszt tarifájának osztályozása; az Elba és a Moldva szabályozása, illetőleg csatornázása; a vasutak államositásának folytatása, még pedig első sorban az osztrák északnyugoti vasut és az államvasut-társaság vonalainak államositása, továbbá a kislutri eltörlése és az osztálysorsjáték behozatala. Az ánkétet holnap zárják be.

Felső magyarországi bánya- és kohómü részvénytársaság. E társaság ma tette közzé 1897-iki mérlegét, amelynek adatai azt tanusitják, hogy a vállalat daczára a kincstárral fennálló rendkivüli előnyös szerződésének, immár második éve, hogy hanyatlik. Az első esztendőkben a társaság még 8 forintos osztalékokat fizetett, amire nyilván azért volt szükség, hogy a magas felpénzzel kibocsátott részvények árfolyamát fentartsák és a részvényeket a kimutatott magasabb kamatozás alapján a közönségbe vigyék. Az utolsó két esztendőben a dividenda már 5 forint 50 krajczárra szállott le és 1897-re sem telik többre, miután a tiszta nyereség kisebb az előző évinél, még pedig kisebb, daczára annak, hogy a brütto-hozam valamivel nagyobb volt. E jelenség magyarázatát abban kell keresni, hogy a társaság kalandos aranybánya-vállalkozásokba bocsátkozott, ahelyett, hogy eredeti programmja mellett maradt volna. Ezen uj vállalkozások befektetései rontották meg a társaság utóbbi évi mérlegeit.

Csődnyitás. Rosenfeld Károly vágujhelyi kereskedő ellen a nyitrai királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Névay István törvényszéki biró; tömeggondnok dr. Angyal Lajos ügyvéd; bejelentési határidő: május 10; felszámolási határidő: junius 10.

A bécsi marhavásár. Lapunknak jelentik Bécsből, hogy a községtanács a kormány egy leiratát, amelyben egy kiviteli szarvasmarha-piacz létesitését kérte, tagadó értelemben intézte el. Ellenben elhatározta, hogy a központi marhavásártól elkülönitett veszteglő-marhavásárt létesit. Továbbá egy kereskedőpiacz felállitását is tervbe vették.

Kőbányai sertéspiacz, márcz. 18. Magyar elsőrendü: Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 56½—57 krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgrig terjedő sulyban) 56—57 kr. Könnyü (páronk. 250 klgrig terjedő sulyban) 55—56 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) 55½—56 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 55½—56 krajczárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 55—55½ krajczárig. Sertéslétszám: 1898. márczius 16. napján volt készlet 24.183 drb, márczius 17-én felhajtatott 969 drb, márczius 17-én elszállittatott 352 drb, márczius 18-án maradt készletben 24.800 darab. A hizott sertés üzletirányzata: kellemes.

Budapesti konzum-sertésvásár, márczius 18. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. márczius 17-én érkezett 458 drb. Készlet 119 darab, összes felhajtás 577 drb. Elszállittatott budapesti fogyasztásra 434 drb; elszállittatlan maradt 143 drb. Napi árak: 120—180 kilós 56—57 kr., 220—280 kilós 53—54 kr.,

820—380 kilós 54—57 kr., öreg nehéz 48—54 kr., malacz 36—44 kr. A vásár hangulata lanyha.

Budapesti szurómarhavásár, márczius 18. A mai vásárra felhozatott 72 drb élő juh, 1006 drb belföldi leölt borju, 700drb leölt bárány. — Napi árak: élő juh 5½—7 frtig, belföldi borju élő 29—38 frtig, kivételesen 40 forint 100 kilónkint, bárány párja 2½—5½ forintig.

Pénzügy.

Osztrák-magyar bank. A legutóbbi kimutatás szerint márczius hó második hetében a bankhitel igénybevétele csökkent és a nyilt piaczon való váltóleszámitolás sem lenditett a bank hitelezési üzletén. A váltótárcza 7·24 millióval, a lombard 0·38 millióval csökkent. Ennek megfelelően a bankjegyforgalom is 7·84 millióval apadt. Az érczkészlet 1·64 millióval csökkent. Az adómentes bankjegytartalék ennek következtében 6·49 millióról 91·75 millióra emelkedett. A főtanács tegnapi ülésén a főtitkár jelentést tett a nyilt piaczon való leszámitolásról, a mely eddig nem bizonyult előnyösnek. A főtanács abban állapodott meg, hogy a nyilt piaczon való leszámitolást óvatosan fogja kezelni, de azt, ha jónak látja, egyszerüen be is szünteti, a mire nézve az üzletvezetőségnek a főtanács szabad kezet adott.

Közlekedés.

Budapest-mohács-szerajevói vasut. Mint lapunknak Mohácsról telegrafálják, a budapest-mohács-szerajevói vasutügyben ma értekezlet volt Mohácson, melyen elhatározták, hogy a vasut mielőbbi kiépitését Dániel Ernő miniszternél küldöttségileg kérelmezik. A küldöttség, melyen huszonegy község lesz képviselve, jövő héten tiszteleg a miniszternél.

A tiszai járatok megindítása. A Magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság igazgatósága tiszai hajójáratait Csongrád és Szeged, valamint Szolnok és Csongrád között folyó évi márczius 21-én, a már kiadott menetrend szerint a következő módon inditja meg: Csongrád és Szeged között első menet ugy le mint felfelé márczius 21-én Szolnok és Csongrád között első menet lefelé márczius 21-én első menet felfelé márczius 22-én.

Magyar királyi államvasutak. Budapest keleti pályaudvar—Budafok között jelenleg közlekedő és Budapest keleti pályaudvarról délelőtt 10 óra 30 perczkor induló, Budafokra délelőtt 11 óra 15 perczkor érkező 1026. számu, valamint Budafokról délelőtt 11 óra 30 perczkor induló, Budapest keleti pályaudvarra délután 12 óra 20 perczkor érkező 1025. számu vegyesvonatok közlekedése a dunai helyi hajózás ujbóli felvétele folytán folyó évi márczius hó 20-ával megszünik olyformán, hogy ezen vonatok jelzett napon közlekednek utoljára.

Sorsolás.

Az osztálysorsjegyek mai huzásánál a következő nagyobb nyereményeket huzták ki: **6000** koronát nyert: 8807 51185 41468. **2000** koronát nyert: 8529 19034 23088 44208 62975 72578 73140 88898 49861 89403 97825 17440 69225 38790 99193 75559 43347 57769 67873 43358 48903 60899 20632 31902 79708 96337 18506 99957. **1000** koronát nyert: 40 776 74743 87070 1182 8950 40115 50292 67684 80545 90658 13843 83670 83179 46520 47975 1201 39965 78780 28660 60060 63431 77016 31807 44621 75348 94764 2568 4789 42306 46967 52329 59922 74271 74394 78632 98000 31973 34727 34882 39898 45028 87503 49570 92354 20277 20997 42328 9980 14576 40095 75080 76369 49387 70647 72909. **600** koronát nyert: 25183 37351 58480 87033 92022 92189 72875 75161 75291 81442 84227 93671 17828 19106 45127 63677 65694 6198 6578 18671 32284 36112 38908 42915 59002 86378 21903 53589 70471 91934 96602 21470 27164 58831 63032 7472 24370 30329 41237 60497 70382 75751 86878 15679 25830 48195 51123 54422 85805 91358 80516 30457 81103 41797 78757 97432 60013 92101 41521.

Versenytárgyalási hirdetések.

a) *Építési ügyekben.*

Budapest. (Felvételi épület-, gazdasági udvar-építés Szent-György állomáson) folyó évi márczius hó 29-én déli 12 órakor. Magyar királyi államvasutak budapest-balparti üzletvezetőség. Bánatpénz 350 forint.

Maglód. (Paplak-átalakitás.) Folyó évi márczius hó 25-én délelőtt 10 órakor (1700 forint), lelkészi hivatal Maglód. Bánatpénz 5 százalék.

Diósgyőr. (Templom-épités.) Folyó évi április hó 2-án déli 12 órakor (18.000 forint.) Fischl József építési bizottság elnökéhez. Bánatpénz 5 százalék.

Veszprém. (Fedőanyag-szállitás.) Folyó évi márczius hó 31-én déli 12 óra. Alispáni hivatal Veszprém. Bánatpénz 5 százalék.

Czegléd. (Gazdasági épületek helyreállitása Finó járási pusztán.) Folyó évi márczius hó 29-én délelőtt 10 óra (34.684 frt 17 kr.) közalapitványi gazdasági felügyelőség Czegléd. Bánatpénz 10 százalék.

Kassa. (Különféle épitkezések.) Folyó évi márczius hó 30-án délelőtt 10 órakor. 1. 3624 frt 42 kr. 2. 429 frt 28 kr. 3. 260 frt 50 kr. 4. 100 frt. Városi polgármester Kassa. Bánatpénz 250 frt.

Szepsi. (Iskola- és ovodaépités.) Folyó évi április hó 14-én délelőtt 9 órakor. (42.808 frt 46 kr., 31.370 frt 06 kr. Városi tanácsterem Szepsi. Bánatpénz 5 százalék.

b) ***Versenytárgyalások eredménye,***

Lugos. (Hidépités.) Folyó hó 11-én megtartott árlejtésen a vállalatot Kubicsek Károly (8095 forint 92 krajczár) nyerte el.

Zombor (Kőszállitás.) Folyó hó 7-én megtartott árlejtésen Spitzer Mór (Pilis-Maróth) 3828 forintos ajánlata lett elfogadva.

Máramaros-Sziget. (Hidépités.) Folyó hó 8-án megtartott árlejtésen Meilinger és Basch 4323 forint 66 krajczáros ajánlata lett elfogadva.

Sopron. (Fedőanyag-szállitás.) Folyó hó 11-én megtartott árlejtésen Rosenthal Mór és Deutsch Sámuel ajánlata lett elfogadva.

Sátoralja-Ujhely. (Iskola-helyreállitás.) Folyó hó 7-én megtartott árlejtésen Gönczi József 6 százalék engedménynyel tett ajánlata lett elfogadva.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, márczius 18.

New-Yorkban a „buza helyben“ egy centet veszitett árából, mig a határidők ugyanannyival emelkedtek. *Chicago* szintén kisebb árfolyamokat jelzett, főleg arra a hirre hogy az ismert hausseclique 13 gőzöst bérelt áprilisban történendő buzaszállitás czéljából, valamint a kedvezőtlenebb időjárás következtében. A *Cincinnati Price Currant* szerint ugyan valamivel javult a mezőgazdasági állapot, de e szaklap jelentése két nappal visszadatálódik. Délután *Berlin, London* szilárdan tartott árakról tudósitott, *Liverpoolban* ¼ pennyvel emelkedett a redwinter ára, *Párisban* tiz centimesmal a buzáé, huszonöt centimesmal a lisztté.

Nálunk annyira *ellentmondók és ellenőrizhetetlenek a vetések állásáról érkező hirek*, hogy helyesebbnek tartjuk azok regisztrálását mellőzni.

Annyit tudunk, hogy a gazdák ilyenkor, márczius vége felé, már nagyon idegesek és készek sokszor alárendeltebb jelenségnek is tulnagy fontosságot tulajdonitani.

A helybeli *gabonaüzlet* tovább halad, vagyis jobban mondva, továbbra is megfeneklik a szokott mederben. Kevés forgalom van készáruban változatlan áron. Ma nehány tétel buza kelt el, jobbára idegen származék, közte megint „elvámolt“ orosz áru. A többi czikkekben kevés üzlet volt. A *határidőpiaczon* csekély ingadozás után alig van változás.

A *mai fizetési napon* a differencziák felvételét illetve megint a vevőkön volt a sor. Már három hete tart a liquidatio és majd a baisse, majd a hausse teljesiti a befizetéseket, amint épen a nehány krajczár keretén belül mozgó árhullámzás az egyik vagy a másik félnek kedvező kurzusokat hoz felszinre. Multkoriban abból a körülményből, hogy a lefelé irányuló kismérvü árvariáczió daczára egyes ügynökök jelentékenyebb összegeket kaptak ki, azt a meg nem czáfolható következtetést vontuk le, hogy a fennálló contremine-engagement sokkal nagyobb, amint ezt eddig gondolták. Ma a 11 forint 94 krtól 12 frt 01 krig terjedő tavaszi buza különbözeteket egyenlitették ki és ez alkalommal azt láttuk, hogy majdnem az összes bizományosok kisebb-nagyobb összeget vettek fel. Nyilvánvaló tehát, hogy — amit mi már különben ismételve mondottunk, — a hausse-poziczió szálai kinyulnak a vidéki körökre és hogy a mai vevők számos és jobbára egyenkint csak nehány kötés tulajdonosaiból állanak, mig a contremine-t az ugynevezett nagy üzérkedés szolgáltatja. Ennek a körülménynek, ha a most fegyverszünetet tartó küzdelem véglegesen eldől, ami három-négy héten belül okvetetlenül megtörténik, még fontos szerep juthat osztályrészül, mert attól függ majd minden, hogy elég kitartással birnak-e a vevők, amihez különben a mostani árviszonyok, illetve a még mindig fennálló árdiszparitás mellett valami tulsók bátorság nem is szükséges.

Érdekes az az igazán jobb ügyre méltó buzgalom, amelylyel majdnem az összes érdekelt, de kiváltképen a *contremine fennálló engagementjának féltve őrzött titkát védi.* Minapi „leleplezésünk“ inczidenséből kifolyólag a leszámoló irodától a legfurcsább intézkedéseket követelték és mármár azt kivánták, hogy rendőrt állitsanak a pénztár korlátjához, hogy senki fia meg ne tudja, ki mit vesz fel vagy fizet be a pénztárba.

A giro- és pénztáregylet ugyis dicséretreméltó diskréczióval teljesiti sokszor valóban emberfölötti misszióját, nem értjük tehát ezt a nevetséges erőlködést és idegességet. Hiszen ha akarnók, ugyszólván pontos jegyzékét adhatnók a mai pénztári revirementnek, de nem teszszük, mert semmi közünk az egyes személyekhez. Hanem igenis érdekel bennünket és érdekli a nagy közönséget, hogy milyen *a poziczió*. Megfigyeléseink alapján pedig ismételve mondhatjuk, hogy még mindig tetemes decuvert van tavaszi buzában, amely fedezésre vár.

Persze egy kilogrammal sem kevesebb az esetleg realizálandó vételkötések mennyisége, de, mint a fentiekben emlitettük, jó azt tudni, hogy mily elemekből verődik össze a két párt. Különben is elébb-utóbb mégis csak napvilágra kerül, hogy kicsodák az eladók, amikor bejelentik majd a szállitást, mert a felmondók névsorát kifüggesztik a tőzsdén. Azt hiszszük azonban, hogy a leszámoló iroda e tekintetben is, akarata ellen, nagyon discrét lesz *és a szállitók nevei a tavaszi határidőn belül egyáltalában nem jelennek meg az e czélra szolgáló hirdetési táblán.*

Ma különben a következő *leszámoló árfolyamokat* állapitották meg:

buza 11 forint 98 krajczár,
rozs 8 forint 48 krajczár,
zab 6 forint 50 krajczár.

A tegnap jelzett *zab felmondásokból* egyelőre csak 1000 métermázsát jelentettek be. Nyilván előbb a tőzsdebiróság szakértő véleményét akarják provokálni.

Buza.

Elkelt mintegy 8000 métermázsa buza változatlan áron.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség mmázsában	ó vagy uj	származás	hektoliteronkinti suly klgrban	minőségi megjegyzés	átadási hely	ár netto 100 klgkint	készp. vagy 3 hóra
400	uj	tiszai	76	átlagban	Budapest	12.97½	3 h.
400	„	„	77		„	12.97½	„
100	„	felsőmagyar	75	—	„	12.40	„
1700	„	verbászi	78s	—	„	12.50	„
1500	„	szerb	70	transit	„	9.50	„
500	„	„	73		„	9.90	„
8300	„	orosz	78s	elvámol.	„	12.50	„

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J		Minős. suly hektol.	100 kilogr. készp. ára frttól	frtig	Minős. suly hektol.	100 kilogr. készp. ára frttól	frtig
Tiszavidéki	uj	74	12.50	12.60	75	12.70	12.75
„	„	76	12.80	12.85	77	12.95	13.05
„	„	78	13.10	13.20	79	13.25	13.30
„	„	80	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Pestvidéki	uj	74	12.45	12.55	75	12.65	12.70
„	„	76	12.75	12.80	77	12.90	13.—
„	„	78	13.05	13.10	79	13.20	13.25
„	„	80	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Fejérmegyei	uj	74	12.55	12.65	75	12.75	12.80
„	„	76	12.85	12.90	77	13.—	13.10
„	„	78	13.15	13.25	79	13.25	13.30
„	„	80	—.—	—.—	—	—.—	—.—

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 57.100 métermázsa buza és 71.100 métermázsa liszt, a Silosban 5100 métermázsa buza. A nyugotiban 19.820 métermázsa buza és 713 métermázsa liszt.

Határidőüzlet buzában: Őszi buza irányzata szilárd, mig tavaszi buza ingadozó.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde kezdet	forgalom	zárlat	Délutáni tőzsde kezdet	forgalom	zárlat
márczius	12.01	12.00-11.99.98	11.99	12.—	12.01	12.01
május	11.45	11.46	11.45	11.48	11.44	11.45
szept.	9.04	9.03-04-05	9.04	9.05	9.06	9.05

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata márczius 18. pénz	áru	márczius 17. pénz	áru	Leszámoló árfolyamok
márcz.	11.98	12.—	11.98	12.—	11.99
szept.	9.04	9.06	9.04	9.06	—

Rozs.

Készáruüzlet rozsban: Elkelt néhány kocsirakomány változatlan áron.

Előfordult eladások rozsban.

mennyiség mázsában	ó vagy uj	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 Kgr-kint	Kész vagy 3 hóra
200	Uj	pestvidéki	montan	Budapest	8.85	kp.
200	"	"	—	" par.	8.70	"
200	"	"	I.	"	8.75	"

Hivatalos jegyzések rozsban.

Ó vagy uj	faj	hektoliterenkinti suly kilogrammban	100 kilogramm készpenz ára frttól	frtig
uj	elsőrendü	70—72	8.75	8.80
uj	másodrendü		8.70	8.75

Raktárállomány rozsban: A közraktárban 18.400 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 1519 métermázsa.

Határidőüzlet rozsban. Tavaszi rozsban csekély forgalom volt, az árak változatlanok.

Előfordult határidőkötések rozsban.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde kezdet	forgalom	zárlat	Délutáni tőzsde kezdet	forgalom	zárlat
márczius	8.47	8.48	8.49	8.50	8.51	8.50
szeptember	7.04	—	—	7.03	7.04	7.03

Hivatalos határidőjegyzések rozsban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata márczius 18-án pénz	árú	márczius 17-án pénz	árú	Leszámoló árfolyamok
márczius . . .	8.48	8.50	8.47	8.49	8.48

Takarmányfélék.

Készáruüzlet takarmányfélékben. Zab, árpa és tengeriben a forgalom csekély, a kinálat gyenge és az árak nem változtak.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség métermázsában	ó vagy uj	áru	minőség	átadási hely	ár, netto mázsa kilogr. kint.	készp. vagy 8 hóra
100	uj	zab	—	Budapest	7.05	készp.
100	"	"	—	"	6.92½	"
100	"	"	—	"	6.85	"
200	"	árpa	—	Kőbánya	7.12½	"
100	"	tengeri	—	Karczag	5.15	"
100	"	"	—	Mezőtur	5.10	"

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	Ó vagy uj	Faj	Hektoliterenkinti suly kg.-ban	100 kg. készp. frttól	frtig
Árpa . . .	uj	takarmány	60—62	6.50	6.80
" . . .	"	égetni való	62—64	7.—	7.50
" . . .	"	sörfőzdei	64—66	8.—	9.50
Zab . . .	"	—	39—41	6.80	7.10
Tengeri . .	"	bánsági	—	5.40	5.50
" . . .	"	másnemü	—	5.35	5.40

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 12.400 métermázsa árpa, 7700 métermázsa zab, 25.000 métermázsa tengeri. A nyugati pályaudvarban 2501 métermázsa árpa. 319 métermázsa zab. A Silosban 8800 métermázsa tengeri.

Határidőüzlet. Tengeri és zab irányzata szilárd. Az árak változatlanok.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Délelőtti és déli tőzsde kezd.	forgalom	zárl.	Délutáni tőzsde kezd.	forgalom	zárl.
Tengeri .	május	5.36	5.35-36	5.35	5.36	5.37	5.36
Zab . . .	julius	5.45	5.46	—	5.46	—	—
"	márcz	6.51	6.52	6.51	6.50	—	6.51
	szept.						

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	határidő	déli tőzsde zárlata márcz. 18-án pénz	áru	márcz. 17-án pénz	áru	leszámoló árfolyamok
Tengeri . .	májusra	5.35	5.36	5.36	5.38	—
Zab	márcziusra	6.50	6.52	6.50	6.51	6.50

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi márczius hó 16. este 6 órától márczius 17. este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közé:

Az áru megnevezése	Érkezett vasuton	hajón	együtt	Elszállíttatott vasuton	hajón	együtt
	métermázsa					
helyi forgalomba						
Buza	2294	13995	16289	—	—	—
rozs	—	4050	4050	—	—	—
árpa	407	3787	4194	—	102	102
zab	705	12523	13228	107	8056	8163
tengeri	202	3000	3202	361	—	361
összesen . .	3608	37355	40963	468	8158	8626
b) átmenési forgalomban						
buza	200	—	200	—	—	—
rozs	300	—	300	—	—	—
árpa	—	—	—	—	—	—
zab	—	—	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	—	—	—
összesen . .	500	—	500	—	—	—

a fővámhivatalnál előjegyeztetett:

Az áru megnevezése	Visszkivitel czéljából való behozatalra előj. mennyiség méterm.	Az áru megnevezése	A visszkivitelre előjegyzett mennyiség métermázsakban
Buza	4135	buzaliszt . . .	2183
rozs	—	rozsliszt . . .	—
árpa	—	árpaliszt . . .	—
összesen . . .	4135	összesen . . .	2183

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, márczius 18.

Ismét egy csendes nap. Ez mindig annyit jelent, hogy az árfolyamok lassankint és nem is nagy mértékben lemorzsolódtak. Ami érdeklődés volt, az ismét a magyar kőszén-értékek és az ezekben érdekelt intézetek papirjai felé fordult, amelyekben koronkint élénkebb kereslet is nyilvánult. Így a salgótarjániak a déli tőzsdén ismét fölmentek 627 forintra, az északmagyarországiak 209-re, ami 5 forint emelkedést jelent. Kereskedelmi bank 1415 és 20 között ingadozott, a közuti délután 400-on zárult. A nemzetközi értékekre nézve a reggeli kezdet még biztatóbb volt a délutáni zárlatnál, amelyre a Párisból érkezett alacsonyabb árfolyamok voltak némi behatással, ezek szelték el az államvasutban tapasztalható volt sürgősebb keresletet is. A párisi tőzsdén tudniillik kedvetlenül fogadják a kormány által rámért üzleti átalakitást.

Az *előtőzsdén*: Magyar hitelrészvény 381.25 Jelzálogbank 264.25, Osztrák hitelrészvény 364.40—363.90, Osztr.-magyar államvasut 340.90—341.40, Kereskedelmi bank 1418—1420, Észak-magyar kőszénbánya 204.50—207, Salgótarjáni 618—626, Aszfalt 230.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor záralnak: Osztr. hitelrészv. 364.—, Magyar hitelrészv. 381.—, Aranyjáradék 121.75, Koronajáradék 99.55, Leszámitoló bank 252.—, Jelzálogbank 264.—, Rimamurányi 247.25, Osztr.-magy. államvasut 340.75, Ipar- és kereskedelmi bank 103.25, Déli vasut 78.25, Közuti vasut 401.—, Villamos vasut 277.—.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Kereskedelmi bank 1415—1417. Salgótarjáni 624—627. Közuti vasut 400—401.—. Villamos vasut 276.75—277. Magyar hitelrészvény 381.30—381.50. Magyar jelzálogbank 264.50—264.75 Osztrák hitelrészvény 363.80—364.20 Osztrák-magyar államvasut 341.——341.80. Egyesült fővárosi 1158—1160. Lujza-malom 165—170. Molnárok és sütők 238—240. Észak-magyar kőszénbánya 208—200. Ujlaki téglagyár 258—259. Ganz 2125. Budapesti villamossági 115.50—116. Malomipar 156—158. Vasuti forgalombank 153—154.

Díjbiztositások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.75—2.25 frt; 8 napra 5.——5.50 frt; márczius utóljára 6.—6.50 frt.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	márczius 18.	márczius 17.
Magyar aranyjáradék	121.50	121.50
Magyar koronajáradék	99.40	99.40
Magyar hitelrészvény	381.—	381.—
Magyar ipar és keresk. bank	103.—	103.—
Magyar jelzálogbank	264.50	264.50
Magyar leszámitoló bank	252.—	252.—
Rimamurányi vasmű	246.50	247.50
Osztrák hitelrészvény	364.—	364.—
Déli vasut	78.—	78.—
Osztr.-magyar államvasut	341.—	340.50
Közuti vaspálya	400.25	402.50
Villamos vasut	277.—	277.—

Az *utótőzsdén* rendes irányzat mellett Osztrák hitelrészvény 363.90—364.20—363.80, Magyar hitelrészvény 381.—, Osztrák-magyar államvasut 341.—, Közuti vasut 400 frton köttetett.

Délután 4 órakor záralnak:

	márczius 18.	márczius 17.
Osztrák hitelrészvény	363.90	364.30
Magyar hitelrészvény	381.—	381.25
Osztr.-magyar államvasut	341.—	341.—
Leszámitoló bank	252.—	252.25
Jelzálogbank	264.50	264.50
Rimamurányi vasmű	246.50	247.50
Közuti vaspálya	400.—	402.50
Villamos vasut	277.—	277.50
Ipar és keresk. bank	103.50	103.50
Déli vasut	78.25	78.50

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK.

Budapest, márczius 18. *Szilvában* csekély üzlet, az árak nem változtak. *Zsiradék* üzlettelen, de szilárd.

Hivatalos jegyzések.

Faj		Az 100 kilogrammonkint Pénz frt	Árú frt
Disznózsir ingyen hordó	budapesti	51.50	52.—
	vidéki	—.—	—.—
Szalonna	magyar la légenszáritott vidéki . .	—.—	—.—
	városi légenszáritott, 4 darabos . .	51.50	52.—
	" " 3 " . .	52.50	53.—
	füstölt	57.—	58.—
Szilva Kész áru Zsákkal együtt göngysuly tiszta suly helyett	boszniai, 1897. évi usance-minőség	—.—	—.—
	" " " 120 darabos . .	12.50	13.—
	" " " 100 " . .	14.—	14.50
	" " " 85 " . .	17.—	17.50
	szerbiai, " " usance-minőség	11.75	12.—
	" " " 100 darabos . .	13.50	14.—
	" " " 85 " . .	16.50	17.—
Szilva Határidőre Minőség 500 grammonkint	boszniai, ... usance-min.	—.—	—.—
	" . . . . . 120 darabos	—.—	—.—
	" . . . . . 100 "	—.—	—.—
	" . . . . . 85 "	—.—	—.—
	szerbiai, ... usance-min.	—.—	—.—
	" . . . . . 100 darabos	—.—	—.—
	" . . . . . 85 "	—.—	—.—
Szilvaiz Kész áru ingyen hordó	szlavóniai 1897	19.50	20.—
	szerbiai 1897	18.—	19.50
Szilvaiz Határidőre ingyen hordó	szlavóniai	—.—	—.—
	szerbiai	—.—	—.—
Heremag	luczorna magyar, 1897	48.—	52.—
	vörös aproszemü 1897	31.—	33.—
	vörös középszemü 1897	34.—	37.—
	vörös nagyszemü 1897	41.—	45.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, márcz. 18. A vásári forgalom: *Husnál* a forgalom élénk, árak: emelkedtek. *Baromfinál* élénk, árak emelkedtek. *Halban* élénk, árak emelkedtek. — *Tej- és tejtermékeknél* élénk, *Tojásnál* csendes, árak csökkentek. *Zöldségnél* élénk. — *Gyümölcsnél* élénk. — *Füszereknél* csendes. — Időjárás:, borult, enyhe. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkek hivatalos árjegyzése a következő: *Hus.* Marhahus hátulja I. 46—60 frt, II. 40—46 frt. Birkahus hátulja I. 36—40 frt, II. 28—36 frt. Borjuhus hátulja I. 50—68 frt, II. 40—50 frt. Sertéshus elsőrendü 56—57·0 frt, vidéki 50—54 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 70—80 kr (kilónkint). Sertészsir hordóval 57.0—59·0 frt (100 kilónkint). — *Baromfi (élő).* Tyuk 1 pár 1.30—1·80 frt. Csirke 1 pár 1·30—1·60 frt. Lud hizott kilónkint 55—75 kr. — *Különfélék.* Tojás 1 láda (1440 drb) 28.0—28.5 frt Sárgarépa 100 kötés 1.40—4 frt. Petrezselem 100 kötés 3.00—4.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—45 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilónkint 95—0.95 frt. Vaj-téa kilónkint 1.10—1.20 frt. Burgonya-rózsa 100 kiló 2.60—3.20 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.65—3.50 frt. — *Halak.* Harcsa (élő) 0·80—1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0·60—1·00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0·45—0·80 frt.

Szesz.

Budapest, márczius 18. *Kontingens nyersszesz jegyzése 19.——19.50 forint.* Irányzat változatlan. Finomitott szesz nagyban 56.75—57.—, Finomitott szesz kicsinyben 57.25—57.50, Élesztőszesz nagyban 56.75—57.—, Élesztőszesz kicsinyben 57.25—57.50, Nyersszesz adózva nagyban 56.——56.1/8, Nyersszesz adózva kicsinyben 56.25—56.50, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.——16.25 Denaturált szesz nagyban 21.——21.25, Denaturált szesz kicsinyben 21.50—22.—. Az árak 10.000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, márcz. 18. *Kontingens nyersszesz* azonnali szállitásra 19.80—20.10 forinton kelt el. Zárlatjegyzés 19.90—20 frt.

Prága, márcz. 18. *Adózott trippló szesz* 55.50 frton. Adózatlan szesz 18.75 frtig jegyeztetett nagyban azonnali szállitásra.

Trieszt, márcz. 18. *Kiviteli szesz* tartályokban szállitva 90% hektoliterenkint nagyban 12 forint és azonnali április-augusztusi szállitásra.

Berlin, márcz. 18. Szesz helyben 44.40 márka = 26.07 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint á 10,000 literszázalék. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Boroszló, márcz. 18. Szesz (50-es) pr. áprilisra 62.80 márka = 36.86 frt; szesz (70-es) pr. áprilisra 43.60 márka = 25.60 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Hamburg, márcz. 18. Szesz márcz.—ápril 22.— márka = 12.91 frt; ápril—májusra 21.90 márka = 12.85 frt; május—juniusra 22.— márka = 12.91 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.70 forint.

Páris, márcz. 18. Szesz folyó hóra 45.25 frk = 23.86 frt; áprilisra 45.— frk = 23.72 frt; májustól 4 hóra 44.25 frk = 23.33 frt; négy utolsó hóra 41.—. frk = 21.61 frt. Az árak 10.000 liter százalékonkint 1/4% leszámitással értendők. Átszámitási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Czukor.

Prága, márcz. 18. *Nyers czukor* 88% czukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállitásra 12.30 frt, okt.—decz. szállitásra 12.35 forint.

Hamburg, márcz. 18. *Nyers czukor* f. o. b. Hamburg, azonnali szállitásra 9.02 márka, áprilisi szállitásra 9.05 márka, májusi szállitásra 9.12

márka, augusztusi szállitásra 9.37 márka. Irányzat tartva.

Páris, márcz. 18. Nyers czukor (88 fok) kész áru 28.50—29.— frk, fehér czukor márcziusra 31.$^3/_8$ frk, áprilisra 31.50 frk, májustól 4 hóra 32.— frk, októbertől 4 hóra 30.$^1/_8$ frank. Finomitott készáru 101.50—102 frank.

London, márcz. 18. *Jávaczukor* 11$^1/_2$ shilling. ártartó. *Nyers czukor* és *Jegeczedett czukor* renyhe, alig tartott árakkal. *Finomitott darabczukor* nyugodt kereslet mellett változatlan. *Külföldi tört* ismét alacsonyabb. Jegyeztetett: készáru 10·9 sh., áprilisra 10.9 sh. május-augusztusra 10.4$^1/_2$ sh. *Répaczukor* lanyha. *Német* (88%) márcziusra 9.— sh., áprilisra 9.— sh., májusra 9.1$^1/_2$ sh., juniusra 9.2$^1/_4$ sh., juliusra 9.3$^1/_4$ sh., augusztusra 9.4$^1/_4$ sh.. október-deczemberre 9.03 sh. *Határidő-üzlet*: márcziusra 9.0$^1/_2$ sh., áprilisra 9.1$^1/_2$ sh., májusra 9.1$^3/_4$ sh., juniusra 9.2$^3/_4$ sh., juliusra 9.3$^3/_4$ sh., augusztusra 9.4$^1/_2$ sh., október-deczemberre 9.3$^1/_4$ sh.

Olajok.

Páris, márcz. 18. Repczeolaj folyó hóra 52.50 frk (= 24.71 frt); áprilisra 52.75 frk (= 24.83 frt); májustól 4 hóra 53.75 frk (= 25.20 frt); 4 utolsó hóra 54.25 frk. (= 25.54 frt). Árak 100 kilónkint értendők. Átszámitási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, márcz. 18. Repczeolaj helyben 51.50 márka (= 30.24 frt). Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Köln, márcz. 18. Repczeolaj májusra (hordóval) 54.50 márka (= 32.— frt). Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

London, márcz. 18. *Repczeolaj* 22—22.6 sh., *lenolaj* 16.— shilling, *gyapot magolaj* 14.6—15. sh., *terpentin* 24·7$^1/_2$ sh.

Petroleum.

Hamburg, márcz. 18. Petroleum helyben 5.15 márka = 3.02 frt.

Antwerpen, márcz. 18. Petroleum fin. helyben 15.$^5/_8$ frank = 7.37 frt.

Bréma, márcz. 18. Petroleum fin. helyben 4.30 márka = 3.11 frt.

Newyork, márcz. 18. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.75 cents, fin. petroleum Philadelphiában 5.70 cents; United Rife Line Certificates áprilisra 77.—; nyers petroleum áprilisra 6.40 cents.

London, márczius 17. *Petroleum,* amerikai 4$^1/_2$—4$^5/_8$ sh., orosz 4$^1/_8$—4$^3/_{16}$ sh.

Kávé, tea, rizs.

London, márczius 18. *Santos,* határidő mérsékelt forgalom. Jegyeztetett márcz.-ra 28.3 sh., májusra 28.4 sh., juliusra 28.6 sh., szept.-re 29.3 sh., decz.-re 29·6 shilling. *Tea*: Ceylon szilárd, jobb minőségü teljes árban; egyéb renyhe. *Rizs:* nyugodt, élénktelen. *Juta*: jobban keresve, inkább gyengébb. *Schellack*: 1—3 sh.-gel alacsonyabb.

Fémek.

London, márcz. 18. *Réz,* G. M. Bräude 50$^1/_4$—50$^1/_2$ font sterling készáru és 50$^9/_{16}$—50$^{13}/_{16}$ font sterling 3 hóra; best sel. 54$^3/_4$—55$^1/_4$ font sterling. *Ón*: finom, külföldi, 64$^{15}/_{16}$—65$^7/_{16}$ font sterling készáru és 65$^1/_2$—66 font sterling 3 hóra. *Ólom*: angol, 12$^3/_4$—12$^7/_8$ font sterling; külföldi 12$^5/_8$—12$^3/_4$ font sterling. *Horgany*: külföldi 18$^5/_{16}$—18$^3/_8$ font sterl. *Higany:* 7.26 font sterling első és 7.2 font sterling másodkézből. *Vas:* A glasgowi nyersvaspiacz nyugodtan indult és szilárdan zárult mérsékelt üzlet mellet. *Zárlatárak*: 46.3$^1/_2$ sh. készáru és 46.6 sh. egy hóra. Cleveland 40.6 sh. készáru és 40.8$^1/_2$ sh. egy hóra; Hematit 49.4$^1/_2$ shilling készáru és 49.7$^1/_2$ sh. egy hóra; Middlesbrough 51 sh. készáru és 51.3 sh. egy hóra. A nyerskészlet Glasgovban 333.438 és Middlesbroughban 45.097 tonna.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDÉK.

Bécs, márczius 18. A magasabb newyorki jegyzések nem gyakoroltak befolyást, mivel Budapestről biztositották, hogy a malmok áprilisban beszüntetik az üzemet. Eladtak 1300 q. ó-becsei buzát, 73 kilós 12 forint 25 krajczáron. Köttetett buza tavaszra 11.92—11.91 forinton, rozs tavaszra 8.75 forinton, zab tavaszra 6.88—6.89 forinton, tengeri máj.-jun. 5.64 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 11.91—11.93, rozs tavaszra 8.75—8.76, tengeri május-juniusra 5.63—5.65, zab tavaszra 6.87—6.89 frton.

Boroszló, márcz. 18. Buza helyben 18.80 márka (= 11.04 frt) sárga. Buza helyben 18.70 márka (= 10.98 frt). Rozs helyben 14.90 márka (= 8.75 frt.) Zab helyben 15.40 márka (= 9.04 frt.) Tengeri helyben 12.— márka (= 7.04 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Hamburg, márcz. 18. Buza holsteini 187—197 márka (= 10.98—11.56 frt). Rozs meklenburgi 140—148 márka (=8.22—8.69 frt.) Rozs orosz 111—112 márka (= 6.51—6.57 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámitási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Páris, márcz. 18. *(Megnyitás.)* Buza folyó hóra 28.90 frank (=13.77 frt). Buza ápr.-ra 28.60 frank (=13.63 frt). Buza máj.-jun.-ra 28.40 frank (= 13.54 frt). Buza májustól 4 hóra 27.60 frank (= 13.15 frt). Rozs folyó hóra 17.80 frank (= 8.46 frt). Rozs ápr.-ra 17.80 frank (= 8.46 frt). Rozs máj.-jun.-ra 17.75 frank (= 8.44 frt). Rozs májustól 4 hóra 17.10 frank (=8.14 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámitási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Pétervár, márcz. 18. *Rozs* helyben 6.80 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, márczius 18. A mai tőzsde a kedvezőtlen külföldi esti jelentésekre alacsonyabb árfolyamokkal indult meg. Az üzlet csendes volt és csak magyar kőszénpapirokban volt forgalom emelkedő árakon. Ez a körülmény kihatott aztán a többi papirokra is, amelyek közül főleg Länderbank emelkedett.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 363.75—364.25, Keresk. bank 1417, Tramway 507, Magyar jelzálogbank 263.75, Magyar hitelrészv. 380.25—381.25, Osztrák-magyar államvasut 340.50—341.50, Salgókőszénb. 620—628, Észak-magyar kőszénb. 200.50—209, Magyar ált. kőszénb. 119—120, Alpesi bánya 151.50—152, Magyar aranyjáradék 121.75—121.80 Török sorsjegy 57.80—57.90.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 364.12, Magyar hitelrészvény 380.50, Salgó kőszénb. 628, Észak-magyar kőszénb. 208, Länderbank 221.50, Osztr.-magyar államvasut 341.37, Alpesi bánya 151.80, Májusi járadék 102.30, Török sorsjegy 57.80.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 364.—, Magyar hitelrészvény 380.50, Länderbank 221.75, Union-bank 300.50, Anglo-bank 160.50, Bankverein 272.—, Osztr.-magy. államv. 341.50, Déli vasut 78.50, Tramway 506.—, Elbevölgyi vasut 259.50, Északnyugati vasut 245.50, Alpesi bánya 152.80, Rimamurányi 247.50, Prágai vasipar 707.—, Májusi járadék 102.30, Magyar koronajáradék 99.55, Török sorsjegy 57.55, Német márka 58.77, Török dohányrészvény 133, forinton köttetett.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyeztek: Magyar aranyjáradék 121.80. Magyar koronajáradék 99.45. Tiszai kölcsönsorsjegy 141.40. Magyar földtehermentesitési kötv. 97.20. Magyar hitelrészvény 380.—. Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 160.—. Kassa-oderbergi vasut 101.—. Magyar kereskedelmi bank 1415.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.20 Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 252.—. Rimamurányi vasrészvénytársaság 245.75. 4·2% papirjáradék 102.25. 4.2% ezüstjáradék 102.10. Osztrák aranyjáradék 122.60. Osztrák koronajáradék 102.50. 1860. sorsjegyek 143.80. 1864. sorsjegyek 194.—. Osztrák hitelsorsjegyek 204.—. Osztrák hitelrészvény 364.—. Angol-osztrák bank 160.25. Uniobank 300.25. Bécsi Bankverein 271.25. Osztrák Länderbank 221.50. Osztrák-magyar bank 923.—. Osztrák-magyar államvasut 341.—. Déli vasut 78.50. Elbevölgyi vasut 259.—. Dunagőzhajózási részvény 442.—. Alpesi bányarészvény 151.70. Dohányrészvény 131.50, 20 frankos 9.53. Császári királyi vert arany 5.69. Londoni váltóár 120.40. Német bankváltó 58.70.

Bécs, márczius 18. *(Utótőzsde.)* A déli tőzsde zárlata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 363.85, Magyar hitelrészvény 381.—, Anglo-bank 160.50, Bankver. 252.85, Union-bank 380.—, Länderb. 322.— Osztrák-magyar államvasut 340.87, Déli vasut 78.25, Elbevölgyi vasut 259.50, Északnyugoti vasut 245.40, Török dohányrészvény 132.—, Rimamurányi vasmü 246.25, Alpesi bánya 151.50, Májusi járadék 102.25, Magyar koronajáradék 99.50, Török-sorsjegy 55.50, Német márka azonnali szállitásra 58.76. Német márka ultimóra 58.77.

Berlin, márczius 18. Osztrák aranyjáradék 104, Magyar aranyjáradék 103.25, Magyar koronajáradék 100.10, Osztrák hitelrészvény 229.10, Osztrák-magyar államvasut 145.40, Déli vasut 34.50, Bustiehradi vasut —.—, Osztrák bankjegy 170.25. Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 170.15, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.95, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.48, Orosz bankjegy 216.75, Olasz járadék 93.60, Laura-kohó 183.60, Harpeni 176.—, Olasz központi vasut 133.50, Török sorsjegy 115.—.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 229.10, Osztrák-magyar államvasut 145.25, Déli vasut 34.60. Magyar aranyjáradék 103.30. Disconto-társaság 206.—.

Frankfurt, márczius 18. *(Zárlat.)* 4·2% papirjáradék 86.65, 4·2% ezüstjáradék 86.90, 4% osztrák aranyjáradék 103.90, 4% magyar aranyjáradék 103.40, magyar koronajáradék 100.05, osztr. hitelrészvény 308.12, osztr.-magyar bank 789.75, osztr.-magy. államvasut 294.25. déli vasut 69.75, bécsi váltóár 170.05, londoni váltóár 20·48, párisi váltóár 80·975, bécsi bankverein 230.50, villamos részvény 141.50, alpesi bányarészvény 129.50, 3% magyar aranykölcsön 91.30. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, márcz. 18. *(Utótőzsde.)* Osztr. hitelrészvény 308.25, osztrák-magyar államvasut 294.25, déli vasut 69.75.

Frankfurt, márczius 18. *(Esti tőzsde.)* Osztrák hitelrészvény 308.25, osztrák-magyar államvasut 294.—. Déli vasut 69.$^7/_8$. Az irányzat szilárd.

Hamburg, márczius 18. *(Zárlat.)* 4.2% ezüstjáradék 85.50, osztrák hitelrészvény 308.25, osztrák-magyar államvasut 735.—, déli vasut 166.50, olasz járadék 93.90, 4% osztr. aranyj. 103.55, 4%-os magyar aranyjáradék 103.50. Az irányzat szilárd.

Páris, márczius 18. 3%-os franczia járadék 103.25, 3$^1/_2$%-os franczia járadék 107.07, Osztrák-magyar államvasut 732.—, Länderbank 483.—, Osztr. aranyjáradék 105.—, Déli vasuti elsőbbség 394.—, Alpesi bánya 331.—, Török dohányrészvény 285.—, Török sorsjegy 108.—, Olasz járadék 93.75, Spanyol kölcsön 54.81, Meridional 675.—, Ottoman-bank 546.50, Magy. jelzáloghitelbank 820.—, Rio Tinto 720.—, Debeers 683.—, Eastrand 98.—, Chartered 69.50, Randfontein 39.75.

London, márczius 18. *(Zárlat.)* Angol consolok 112.—, déli vasut 7.50, olasz járadék 92.25, 4% magy. aranyjáradék 102.25, 4% rupia 63.50 Canada pacificvasut 85.$^1/_8$, leszámitolási kamatláb 3.$^1/_8$, ezüst 25.50, bécsi váltóár 12.19. Az irányzat szilárd.

New-York, márczius 18. Ezüst 54.$^7/_8$.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1898. márczius 18-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm.	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm.
Árvaváralja	59·3	+ 1.6	1	Pola	61·7	+ 5.4	.
Selmeczbánya	60·2	+ 3.0	.	Lesina	61·4	+ 9.6	.
N.-Szombat	60·7	+ 6.2	.	Sarajevo	61·6	+ 3.0	1
Magyar-Óvár	61·7	+ 6.0	1	Torino	61·9	+ 7.8	.
Ó-Gyalla	61·1	+ 4.6	—	Flórencz	63·6	+ 8.4	.
Budapest	60·1	+ 5.8	.	Róma	63·5	+ 7.7	.
Sopron	61·4	+ 5.0	1	Nápoly	57.5	+ 7.7	.
Herény	64·6	+ 4.8	6	Brindisi	60·8	+ 11.9	.
Keszthely	61·7	+ 5.6	1	Palermo	64·1	+ 11.6	.
Zágráb	62·1	+ 5.5	.	Málta	60·8	+ 12.6	.
Fiume	61.2	+ 5.9	.	Zürich	68·8	+ 6.4	.
Cirkvenica	62·5	+ 6.8	.	Biarritz	70·4	+ 9.9	.
Pancsova	61·7	+ 4.5	3	Nizza	62·4	+ 8.8	.
Zsombolya	60·7	+ 2.8	12	Páris	65·6	+ 8.1	.
Arad	60·6	+ 3.8	10	Kopenhága	50·9	+ 6.9	5
Szeged	60·3	+ 4.2	.	Hamburg	55.1	+ 8.2	31
Szolnok	58·0	+ 3.6	2	Berlin	55·5	+ 7.6	10
Eger	60·9	— 1.4	—	Christiansund	41.8	+ 4.3	17
Debreczen	60·8	+ 1.2	.	Stockholm	55·1	+ 1.0	.
Késmárk	60·5	+ 1.0	.	Szent-Pétervár	65·9	— 17.5	.
Ungvár	61·3	+ 0.0	.	Moszkva	65.7	— 17.6	.
Szatmár	59·6	+ 1.2	.	Varsó	57·0	— 0.5	.
Nagy-Várad	59·3	+ 4.0	2	Kiew	65·3	— 18.5	.
Kolozsvár	59·6	+ 1.6	7	Odessza	—	—	.
Nagy-Szeben	59·7	+ 1.5	6	Sulina	60·8	+ 1.6	
Bécs	60·6	+ 6.4	9	Szófia	59·7	+ 8.2	.
Salzburg	63·6	+ 5·0	4	Konstantinápoly	57·3	+ 7.6	.
Klagenfurt	62·3	+ 0.5	.				

A helyzet még mindig változatlan. A fóminimum megmaradt a norvég parton, a két maximum és pedig ugy a keleti mint a délnyugati megtartotta helyét és közöttük egy alacsonyabb nyomásu terület vehető észre.

Az idő Kelet- és Délnyugat-Európában száraz, egyebütt pedig kisebb-nagyobb mértékben esős, főképen Németországban. A nagy hideg Oroszországban egyre tart, Közép- és Nyugat-Európában enyhe idő uralkodik.

Hazánkban az esős jelleg jutott tulsulyra, mert számos helyen, kivált a délvidéken és Erdélyben gyenge vagy közepes eső esett és ma reggel a Dunántul is megeredt az eső. A hőmérséklet egészben változatlan.

Nyugati szelekkel változékony, enyhe idő várható, időnkint esővel.

VIZÁLLÁS.

— Márczius 18-án. —

Folyó	Vizmérés	Vizállás reggel (czentiméter)	Áradás v. apadás (czentiméter)	Folyó	Vizmérés	Vizállás reggel (czentiméter)	Áradás v. apadás (czentiméter)
Inn	Schärding	+ 67	< 4	Tisza	M.-Sziget	+ 32	—
Duna	Passau	+ 208	> 1	"	Tisza-Ujlak	+ 12	> 2
"	Bécs	— 90	> 2	"	V.-Namény	+ 75	> 8
"	Pozsony	+ 168	> 7	"	Csap	— 40	> 2
"	Komárom	+ 211	> 6	"	Tokaj	+ 178	> 24
"	Budapest	+ 178	> 2	"	Szolnok	+ 250	< 36
"	Ercsi	—	—	"	Csongrád	+ 255	< 25
"	Paks	+ 186	> 7	"	Szeged	+ 279	< 21
"	Mohács	+ 248	> 2	"	Titel	+ 266	< 6
"	Ujvidék	+ 245	—	Szamos	Dés	+ 23	> 6
"	Zimony	+ 321	> 5	"	Szatmár	+ 68	> 2
"	Pancsova	+ 273	> 7	Latorcza	Munkács	+ 80	< 6
"	Báziás	+ 289	> 7	Laborcza	Homonna	+ 85	< 25
"	Orsova	+ 311	> 6	Ung	Ungvár	—	—
Morva	M.-Falva	—	—	Ondava	Bártfa	+ 60	—
Vág	Zsolna	+ 60	< 7	Bodrog	Zemplén	+ 337	> 7
"	Szered	+ 76	—	Sajó	Zsolcza	+ 156	< 2
Nyitra	Érsekujvár	—	—	Hernád	H.-Németi	+ 90	> 2
Rába	Sárvár	+ 86	—	Berettyó	B.-Ujfalu	+ 88	> 1
"	Győr	+ 200	> 4	Seb. Kör.	Csucsa	+ 80	—
Dráva	Zákány	— 10	> 4	"	Nagyvárad	— 10	—
"	Eszék	+ 118	—	F.-Körös	Belényes	+ 39	> 8
Száva	M.-Szerdah.	—	—	Feh. Kör.	Borosjenő	+ 72	> 16
"	Zágráb	+ 68	< 12	Kett.-Kör.	Békés	+ 100	> 14
"	Sziszek	+ 180	> 30	H.-Kör.	Gyoma	+ 182	> 25
Kulpa	Mitrovicza	380	> 16	Maros	Gy.-Fehérv.	— 12	> [illegible]
Unna	Károlyvár.	+ 102	> 8	"	Arad	— 120	< 6
Verbász	Novi	—	—	"	Makó	+ 10	> 8
Boszna	Banjaluka	—	—	Temes	K.-Kostély	+ 66	> 6
Drina	Doboj	+ 26	> 2	Béga	Temesvár	— 14	> 1
Mura	Zvornik	—	—	"	N.-Becskerek.	+ 16	> 7

Jelek magyarázata: * = Jeges viz; + = 0 felett; — = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? — kétséges.

Felelős szerkesztő: **Liposey Ádám.**

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:
VIII. ker., József-körut 65. szám.

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betükből szedve 4 krajczár.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Kiadóhivatal:
VIII. ker., József-körut 65. szám.

Ha a hirdető czimét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstárbélyegilleték is fizetendő. — Czélszerü az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére irni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámithatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvétetnek kiadóhivatalunkon kivül (VIII. ker., József-körut 65.) a következő üzletekben:

I. ker., Tárnok-utcza 22. özv. Balásovits Györgyné nagytőzsde,
II. „ Fő-utcza 7. sz. alatt Eisenbach Vilmos. füszerkereskedése,
IV. „ Kecskeméti-utcza 14. sz. Szántó Mór, dohánytőzsde
IV. „ Párisch-bazár Dévai Józsefné, dohánytőzsde
IV. „ Petőfi-tér 3. szám Nemetsek A. J. dohánytőzsde és ujságáruda.
V. „ Nagykorona-utcza 20. sz. Löwinger Gyula, füszerkereskedése,
V. „ Dorottya-utcza 13. sz. Weil Vilmos, dohánytőzsde
V. „ Váczi-körut 6. szám Moreno Janka, dohánytőzsde
V. „ Lipót-körut 22. szám Wollák Zsigmond, dohánytőzsde
VI. „ Teréz-körut 54. szám Breuer nővérek, dohánytőzsde,
VI. „ Andrássy-ut 48. szám Rohonczy Ilona, dohánytőzsde,
VII. „ Erzsébet-körut 50. szám Heisler Róza, dohánytőzsde.
VII. „ Erzsébet-körut 7. szám Freud J. dohánytőzsde.
VIII. ker., a Nemzeti szinház bérh. Sopronyi V. dohánytőzsde,

a ugyane helyeken mindennemü felvilágositások készségesen megadatnak.

LEVELEZÉS.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számitott négy hét alatt czimzetje el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisiti. 2178—1

Többeknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz bélyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1234—1

Apróhirdetések 20 krajczáron alul nem közöltetnek.

Független, fiatal özvegy, előkelő jó barátot keres. Leveleket a kiadóba „Jó barát" czimen kér. 921—1

Azon csinos, fekete ruhás hölgyet, kit tegnap (pénteken) a Népszinház villamos felszállójától a keleti pályaudvarig kisértem, esdve kérem adjon alkalmat a megismerkedésre. Drága válaszát várja **kisérő Holland.** 3174—1

Csakis szórakozás czéljából óhajtok levelezésbe lépni egy szellemes, intelligens fiatal emberrel. Levelek „Szórakozni vágyó" jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. 3178—1

Zelmácska! Holnap délután meglátogatja untató **Gyurtozája.** 3160—1

Plátó. Kétség gyötör. Nyugtassa meg, ha tud. Könnyező **Izája.** 985—1

Marczi. Holnap megyek okvetlen. Nagy és sok fáradságomba került ugyan, de végre sikerült és ez a fő. Hogy vagy különben? 10-re okvetlen elvárlak és csókol addig is hü Tirgram-od. 3172—1

HÁZASSÁG.

Fővárosi nagy butorczég főnöke, 8—10.000 frt készpénz-hozomány felett rendelkező, izr. fiatal hölgy mielőbbi komoly ismeretségét keresi. Közvetitők ajánlata figyelembe nem vétetik. Szives választ **„Erzsébetváros"** alatt kiván e lapboz czimezni. 3120—2

35 éves, kath. vallásu kereskedő, kinek a felvidéken jól menő üzlete van, nősülés czéljából óhajt megismerkedni, oly csinos, háziasan nevelt leánynyal, kinek 5—6000 frt hozománya van. Levelek „Vidéki kereskedő" jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2170—2

ÁLLÁST KERES.

Magányos nő, ki a háztartás minden ágában kitünő jártassággal bir s mint házvezetőnő több éven át alkalmazva volt, állást keres. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 3048—3

Csinos, fiatal hölgy, ki már mint elárusitónő több üzletben volt alkalmazva és e téren nagy jártassággal bir, elárusitónői állást keres, nagyobb üzletben. Leveleket „A. B." jelige alatt kéret a kiadóba. 3124—3

Állást keres egy kereskedő segéd, ki már mint üzletvezető is volt alkalmazva a főváros legnagyobb füszerkereskedéseinek egyikében. Leveleket „Füszeres" jelige alatt közvetit a kiadóhivatal. 1288—3

Hivatalnoknő, ki jelenleg is alkalmazva van, a gép-és gyorsirászatban teljes jártassággal bir, kereskedelmi szaktanfolyamot jó sikerrel végezte, könnyü irodai állást keres. Leveleket a kiadóhivatalba kér „Ügyes és szorgalmas" jelige alatt. 3130—3

Tanárjelölt ajánlkozik korrepetitornak, vagy nevelőül. Megkeresések „Diligens" czimen kéretnek a kiadóhivatalba. 1768—3

Kereskedelmi szaktanfolyamot kitünő sikerrel végzett kisasszony, ki jelenleg is alkalmazva van, állását változtatni óhajtja. Szives megkeresést „Yost" jelige alatt a kiadóhivatalba kér. 2892—3

34 éves, nős kereskedő, ki némi biztositékkal is rendelkezik, pénzbeszedői állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3156—3

Remington gépirónő, ki a magyar és német nyelvet ugy szóban, mint irásban teljesen birja állást keres. Szives megkeresést „Gépirónő" jeligén a kiadóba kér. 3196—3

Gyakornoki állást keres szép irással biró fiatal ember. Czim a kiadóhivatalban. 3182—3

Okleveles gyermekkertésznő, kinek e téren 5 évi jártassága van, beszél magyarul, németül, a kézimunkában nagy jártassággal bir, állást keres. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 3184—3

ÁLLÁST KAPHAT.

Intelligens, jó svádáju urak állandó és jól jövedelmező alkalmazást találnak Váczi-körut 16., II. em. 52. Jelentkezbe tnl9—11-ig. 6493—4

Okleveles gyermekkertésznő kerestetik 3 kis leány mellé. A női kézimunka tanitása okvetlenül szükséges. Levélbeli ajánlatok „H. M. 98." jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 3064—4

Német vagy **franczia bonne** egy 5 és fél éves fiucska mellé **fél napra** esetleg egész napra kerestetik. A czim megtudható a kiadóhivatalban. 3104—4

Olcsó zongora-tanárt keresek, ki szerény feltételek mellett tanitana házban óránként. Czim a kiadóhivatalban. 3146—4

Falura kerestetik egy gazdasszony. Csakis azok, kik a vidéki háztartás minden ágában jártasak, a magyar, német és tót nyelvet birják pályázhatnak. Jó bánásmód és megfelelő fizetés. Levélbeli ajánlatok az igények közlésével „Takarékosság" jelige alatt a kiadóhivatalhoz czimzendők. 3130—4

Jó bizonyitványokkal rendelkező füszerkereskedő-segéd, ki a tót nyelvet is birja, állást kaphat. Levélbeli ajánlatok a fizetési igények közlésével „Füszeres" czimen a kiadóba küldendők. 3176—4

Nevelőt keresek négy fiamhoz, a magyar, német és franczia nyelv birása szükséges. Kik a zongora tanitásban is jártasak, előnyben részesülnek. Levélbeli ajánlatok a fizetési és egyéb igények megjelölésével „Nevelő" jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 3158—4

On cherche une demoiselle francaise pour jouer et courerser anpres de dent garsous de 6 et 8 au, pour les aprés midi de 8 jusque és 7 heure. L'adresse a l'administration du journale. 989—4

OKTATÁS.

Házitanitónak ajánlkozik VIII-ik gimnáziumi tanuló, kinek e téren már jártassaga van. Szives megkeresést a a kiadóhivatal továbbit „Jó tanuló" czimen. 3038—5

Fiatal tisztviselő, ki a délutáni órákban szabad, elvállal egy-két gymnázista tanulót oktatásra mersékelt dijazás mellett. Czime a kiadóhivatalban. 2714—5

Gyakorlott okleveles gyermekkertésznő órák adására vállalkozik. Elemi osztályokra is előkészit. Czim a kiadóhivatalban. 2402—5

Czimbalmozni! Két hónap alatt bárkit is megtanitok az általam feltalált *legujabb és legkönnyebb* **magyar rendszer** (methodus) szerint,háznál és házon kivül, ugyszintén vidékre is tanitok pontos és kimeritő magyarázat utján (posta fordultával). Czim a kiadóhivatalban. 2650—5

TELEK ÉS HÁZ ELADÁS.

Ujpesten egészen ujonnan épült ház, 1250 frt jövedelemmel, 14500 frtért eladó. 10 évig adómentes. Bankteher 8000 frt, 4½% *kamat-törlesztéssel. Czim a kiadóhivatalban.* 2601—7

Háztelkek Kossuthfalván, kispesti határnál, 150 és 200négyszögölenkint parczellálva, ára 2 frt 80 krtól 4 *frtig*, havi 10 frt, vagy heti 2 frt részletfizetésre kaphatók. Bővebbet Szczepanowski Zsigmondnál, vendéglős, VIII., Nap-utcza 13. 6449—7

Gyönyörü fekvésü zuglói villa nagyon szép kerttel azonnal szabadkézből eladó. Levelek „Árnyékos" jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2972—7

Eladó Rákospalotán (a vasut állomástól 8 percz) egy nyaraló mely áll 5 szoba, előszoba, konyha és több melléképületből. Árnyas, 670□ öles kert, szép fenyvessel. Czim a kiadóhivatalban. 3112—7

25,000 négyszögöl telek a budai oldalon a főváros határában 15,000 frtért készpénz fizetés mellett eladó. Értekezhetni 12—3 óra közt. Czim a kiadóban. 6645—7

Telek eladás. A Hajtsár-uton, közel a villamos vasuthoz, iparos részére alkalmas 464 négyszögöl sarok telek, készpénz fizetés mellett eladó. Értekezhetni 12—3 óra közt. Czim a kiadóban. 6643—7

Eladó 103 katasztrális hold, épületekkel. Közvetitők kizárva. Czim a kiadóhivatalban. 6637—7

ELADÁS.

Butorok alig használva, faragott háló, ebédlő, ottomány, ingaóra, 6 drb valódi börszék, egy varrógép darabonkint is igen jutányos árban eladatnak, Vörösmarty-utcza 53. sz. I. 18. 6557—8

Régi faiskola teljes feloszlatása miatt eladók: **Diszcserjék,** a legkiválóbb fajokban; igen erősek 9 frt 100 darab. **Diszfák** erősek 20 frt 100 drb, alma- és körte-vadonczok, erős, 3 évesek 40 frt 100 drb. **Rózsák**, a legkiválóbb fajokban 12 frt 100 drb. **Spárgagyökerek** 80 kr. 100 drb. Czim a kiadóhivatalban. 2982—8

Lakatos és kerékpárjavitó mühely, teljesen felszerelve, jó forgalmu helyen, olcsó áron eladó. *Czim a kiadóhivatalban.* 2882—8

Valódi Quedlingburgi takarmány-répamag, elsőrendü termelőtől, ólmozva, 18 frtjával 100 kgként helyben eladó. Czim a kiadóban. 2856—8

Nagy iróasztal, kilencz fiókkal, olcsón eladó. **Megtekinthető** 4 és 6 óra között. Czim a kiadóhivatalban. 3093—8

Diófából készült, faragott, két ajtós kredencz azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2984—8

Női biczikli, egészen uj, olcsón eladó. Venni szándékozók sziveskedjenek leveleiket a kiadóhivatalba „Atilla kerékpár" jelige alatt küldeni. 3126—8

Egy teljesen jó karban levő szépen kidolgozott nagy könyvállvány olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3148—8

Kerékpár, alig használt, teljesen jó karban, jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalában. 3136—8

Jó karban levő tura kerékpár eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3150—8

Könyvnyomda jól berendezve és jó *forgalommal*, elég mennyiségü irással, gázmotorhajtással, azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 6634—8

VÉTEL.

A Teréz- vagy Erzsébetvárosban keresek egy földszintes esetleges egyemeletes házat 18—20 szobával megvételre. Ajánlotot kérek „Kényelmes lakás" czimen a lap kiadóhivatalába czimezni. 2960—9

Jó pedálos czimbalom (használt) megvételre kerestetik. Ajánlatok „Czimbalom" jelige alatt a kiadóba. 3080—9

Gordonkát keresek megvételre. Levelet az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek **Gordonka** czim alatt. 3182—9

Házat óhajtok venni a Krisztina-városban, földszintes kis házat, egy család részére. Ajánlatokat kérek árral „Földszintes ház" jelige alatt a kiadóhivatalba. 2446—9

Jó karban levő zongorát keresek megvételre. Ajánlatok „B J" jelige alatt a kiadóhivatalban küldendők. 2792—9

KIADÓ SZOBÁK.

Külön bejáratu utczai szoba, szép butorral a József-körutón azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3009—10

Utczai szoba elegáns butorral, külön bejárattal, kitünő ellátással, azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2902—10

25 frtért teljes ellátást nyer egy fiatal ur külön bejáratu szobával az Erzsébet-körutón. Czim a kiadóban. 2918—10

Különbejáratu (lépcsőházból) szépen butorozott szoba teljes ellátással *azonnal kiadó* egy intelligens családnál. Czim a kiadóhivatalban. 2691—10

Szoba szépen butorozva, teljes ellátással azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3114—10

Szépen butorozott, kétablakos szoba a Vörösmarty-utczában nagyon olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3142—10

A Teréz-köruton egy földszinti különbejáratu, nagy és tiszta butorozott udvari szoba azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3144—10

Igen szép utczai szoba, külön bejárattal, azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3152—10

LAKÁS KERESTETIK.

Keresek egy vagy két szobás a lépcsőházból külön bejáratu első emeleti butorozott lakást. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Alkalmas lakás" czim alatt. 2394—11

Lakást keresek május 1-ére, mely álljon 4—5 szoba, melyek közül legalább 2 utczai legyen, fürdő szoba és minden hozzátartozóval az első vagy második emeleten. Levelek a lakás körülményes leirásával és az évi bér kitételével „Lakást kereső" czimen a kiadóhivatalba kérek. 3090—11

Gödöllőn 2 szoba és konyhából álló lakást keresek, közel a vasuthoz. Levélbeli ajánlatok „Nyári lakás" jelige alatt a kiadóba kérek. 3168—11

A Teréz-városban keresek lakást Május 1-re, mely álljon 2 utczai 1—2 udvari elő és fürdőszobából, az első vagy második emeleten. Levélbeli ajánlatok az évi bér kitételével „Terézvárosi" jelige alatt a kiadóba czimzendők. 3138—11

SZOBA KERESTETIK.

Gép-harisnya kötőnő, szerény dijazás mellett elvállal munkát. Szives megkeresést „Tartós és szép" jelige alatt a kiadóba kér. 3162—12

KIADÓ LAKÁSOK.

Igen ügyes varrónő, szerény dijazás mellett, elvállal ugy házban, mint házonkivüli munkát. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 3154—18

Butorozott szobát keresek egy csendes házban, lehetőleg teljes ellátással. Levélbeli ajánlatok „S. 1648." jelige alatt a kiadóhoz czimzendők. 3164—13

HITEL-PÉNZ.

Amortizácziós kölcsönöket budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetitek a legrövidebb idő alatt, előkelő fővárosi intézetnél, csekély utólagos honorárium fejében. Telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv szükséges. Értekezhetni d. u. 1—3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 850—14

Uradalmak, valamint **nagybirtokosok** 20.000 frtot meghaladó összegekben, igen előnyös feltételek mellett kaphatnak törlesztéses kölcsönt **második helyre.** Levelek a melyekben megemlitve legyen, hogy mely intézettől, mily feltétel mellett, mily összegü kölcsön van első helyen bekebelezve **„Káptalani pénz"** czimen kéretnek e lap kiadóhivatalába. 6661—14

KÖNYVEK.

Eladok könyveket, világhirü irók müveit, olcsón. Czim a kiadóhivatalban. 1772—15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Kiadó bolthelyiséget keresek május 1-ére. Levelet „Dohánytőzsde" jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 1680—17

Mühelynek vagy raktárnak alkalmas pincze-helyiség kiadó a váczi vám közelében a Huba-utczában. Czim a kiadóhivatalban. 2852—17

Régi jó hirnévnek örvendő nyári vendéglő kerttel azonnal kiadó. Olcsó házbér, szerződés, dus felszerelés, szükséges tőke 6000 frt. Választ „Jó üzlet" jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. 3008—17

Az Erzsébetvárosban egy kitünő forgalmu kávéház, családi körülmények miatt *olcsón eladó.* Czim a kiadóhivatalban. 3140—17

KÜLÖNFÉLE.

A legjobb magyar élczlap az **„Üstökös".** Most sorra közli pompás karrikaturákban a nevezetesebb irókat és müvészeket.

Igen ügyes gyermekruha-varrónő szerény dijazás mellett ajánlja magát házakhoz, elvállal házonkivüli munkát is. Megkeresést „Kitünő szabás" jelige alatt a kiadóhivatalba kér. 2374—18

Ügyes fodrásznő ajánlja magát szerény dijazás mellett. Szives megkeresést „Könnyü kezü" jelige alatt a kiadóhivatalba kér. 3068—18

Egy igen nagy jövedelmet hajtó, kedvelt gyümölcs termesztéshez társul kerestetik olyan földbirtokos, ki hajlandó az elérhető előnyök ellenében földet bocsátani rendelkezésre. Czim a kiadóhivatalban. 2606—18

Egy ügyes nőiruha szabónő elfogad elegáns utczai ruhákat 8 frtért, esetleg házhoz 1 frt 50 krajczárért. Czim a kiadóban. 2550—18

Divatos kézimunkák tanitását elvállalja egy uri leány. Megkereséseket kér „Kézimunka" jelige alatt a kiadóban. 1248—18

Klopodián él egy derék tanitó, aki kitünően fest arczképeket; még pedig ülni se kell neki, fénykép után készit olajképeket a bámulásig sikerülteket és olcsón. Aki ilyen képeket akar, forduljon hozzá Klopodiára (Temes megye), Wiesner Károly állami tanitó czimen. Ajánlja őt egy budapesti mübarát, akinek képét készitette és aki a sokcsaládu embert némi mellékesen jövedelmező *munkához* akarja juttatni. Az ajánló országgyülési képviselő nevét megmondja a tudakozódóknak a kiadóhivatal. 3188—18

Kérésem. Azon emberbarátot, ki Halmos János polgármester urhoz 10,000 *forintot tett le jótékony czélra. Szigorló* orvos vagyok. Katonai szolgálatom alatt nehézhallást szerezve a szellemi téren hajótörött vagyok, ami annál sulyosabb rám nézve, mivel öreg özvegy anyámis megszüntem tarthatni. S megtalálva kérem bármi csekély adományát, a mivel valóban az éhhaláltól vált meg. Czim a a kiadóhivatalban. 3190—18

MINDENFÉLE.

Négy napig tartó lagzi. A régi jó idők, amikor olyan lakadalmakat csaptak, hogy hetedhét országra eljárt a hire és két hónapig is eltartott, elmultak már. Ma lakodalmat nem is igen tartanak. De azért van még vidék, ahol a régi jó időknek hódolnak. Melyik volna az más, ha nem a „tejjelmézzel folyó“ Bácska? Hodsághról jön a hir, hogy ott Weber György és Geszler Pál gyermekei lakodalmukat tartották meg, mely megszakitás nélkül négy napon és négy éjjelen át tartott. A nagy vendégsereg szépmennyiségü ennivalót fogyasztott el ez idő alatt. 60 tyuk, 30 pulyka, 15 malacz, 10 borju, 7 lud, 34 kilogramm marhahus, 900 darab májgombócz a levesben, 1500 darab tojás, 62 kilogramm turó, 60 liter tejföl, 4 kilogramm kávé, 94 kilogramm czukor, 8 kilogramm rizs fogyott el. Az italoknak is szép kelendősége volt, 7 hektoliter bor, 5 hordó sör, 450 üveg szódaviz folyt le a szomjas torkokon. A jó házigazda nem feledkezett meg, hogy vendégeit szivarokkal is ellássa és igy 2600 czigaretta, 900 szivar ment füstbe. Egy szegedi halpaprikáshoz 25 kilogramm halat vett a szakácsnő.

A macskakirály. John *Walter*, az amerikai *Mainc* város becsületes polgára viselhetné joggal a *macskakirály* nevet. Ez az ur ugyanis olyan nagy mértékben üzi a macskakereskedést, mint senki más ezen a földön. Csak legutóbb is kapott egy küldeményben száz különféle macskát, amelyek közt fekete, fehér, csikos és sárgaszinü, továbbá Angora és maltai macskák is voltak. A száz darab macska szállitás nélkül hatszáz dollárjába került a derék urnak, aki azonban nem zsákban, hanem ketreczben vásárolja a szebbnél szebb macskákat.

Babona a kaszárnyában. Csak a minap irtunk egyetmást a szalonok babonáiról s most a katonák specziális babonájáról kapunk hirt. Egy kaszárnyában ugyanis a következő, régies irásu levelet találták:

Védőlevél. Volt egyszer, hajdanában, egy gróf, annak egyik szolgája rossz fát tett a tüzre. Elhatározták, hogy lefejezik. Már-már elérkezett a kivégzés napja, midőn a gróf megtudta, hogy szolgájának zsebében egy levél van, amelyen csak a következő betük voltak X. H. C. H. U. H. Z. Mikor a gróf a levelet meglátta, nyomban megkegyelmezett az elitéltnek, hogy miért, azt maga sem tudta. De látván, hogy a betüknek jó hatásuk van, elrendelte, hogy udvarának minden szolgája hordjon magával ilyen levelet. Ha valakinek az orra véreznék, vegye ki a levelet a zsebéből, tegye az asztalra és tegye rá a kezét, nyomban elmulik a vérzés. Ha kardra vésik ezeket a betüket, az a kard többé soha senkit sem fog megsebezni. Aki ezt a levelet magánál hordja, annak soha semmi baja nem fog történni X. X. A. S. P. P. Akkor sohasem fogják igazságtalanul elitélni. S. A. Sanct. Aki ezt a levelet magával hordja, annak nem árthatnak az ellenségei, azt nem sebzi kard, se tüz, se viz, az nem esik le sehonnét, nem árt neki se villám, se menydörgés. H. B. E. Badebran Sanctus. H. I. X. Máblus. Larvus. H. Johannes. XXX. Anunela. Feilium. Sabateal. Amen.

A királykisasszony és a lovászfiu.

Az 1745-ik év nyarán, amikor legjavában dühöngött az osztrák örökösödési háboru, épen tizenegy éves volt XV. Lajos franczia király fiatalabbik leánya, madame Adelaide. Madame Adelaide lovagolni tanult ugyanakkor — szamáron. Csinos kis piccardiai lovászfiu, 12—14 éves, őrizte és vezette a jámbor, szelid, nagyfülü filozófust. Mérhetetlen volt a távolság, mely a királykisasszonyt a lovászfiutól elválasztotta. De még sem volt olyan nagy, hogy a gyermekkor naiv öntudatlansága be ne szárnyalhatta volna. Ez a kis lovászfiu, a királyi lovászfiuk szokása szerint, egy szép napon csak észrevette, hogy az ő vidám kis urnője rövid idő óta sápadt, komor, szótalan; egyetlen árva szava sincs hozzá, csak tépelődik magában szomoru, borus gondolatokkal. A fiu piccardiai volt és merész: megkérdezte a királyi herczegnőt, mi a baja, mi nyomja a lelkét? Amire madame Adelaide végre megszólalt:

— Mi volna más bajom nekem, mint az, hogy a papa hadseregét Bajorországban nagyon megverték a magyar huszárok, azok a gonosz angolok meg mind elszedik a papa országait, amik tul vannak a nagy vizeken, tengereken. A mama, meg a Maurepas ur, meg az Amelot ur, meg a többi miniszterek és az egész udvar halálra vannak rémülve, csak épen a papa nem tud semmiről. Ő most nehéz elhatározás előtt áll. A szép madame Latournelle ugyanis fogatot akar, papa venne is neki négyes fogatot, de madame Latournelle hatos fogatot akar, ami nagy különbség! Papa már egy hónapja ezen tépelődik s mig ezt a nehéz kérdést el nem dönti, csak nem foglalkozhatik egyéb dolgokkal. De én nem akarom, hogy a papa hármikor is megtudjon valamit a veszedelemről. Nagy dolgokra határoztam el magamat. Halld meg, mi a tervem, neked is szerepet szántam benne: élére állok a papa hadseregének, megverem az angolokat, elfogom az angol királyt s idehozom a papa lábaihoz születésnapi meglepetésnek. Csak egy bökkenő van a dologban: nem tudom az utat oda, ahol a papa katonái harczolnak, meg aztán kis lány létemre nem is állhatok szóba az emberekkel. De te fiu vagy, neked nem kell szégyenkezned. Eljösz-e velem?

— Szivesen jövök — felelte a fiu — de ehhez is három dolog szükséges: pénz, pénz, pénz!

— Ne félj, lesz ez is!

A királykisasszony nagy elhatározottsággal leugrott a szamárról és gyorsan eltünt a Trianon lugasaiban.

Madame Adelaide még az nap este cavagnolet játszott a mamájával, a királynővel. Játék közben, észrevétlenül, zsebébe csusztatott 14 aranyat. Pár nap mulva, reggel 7 óra tájban, a XV. Lajos udvarában igen jókor lehetett: mindenki mélyen aludt meg, a guvernánt is, madame Adelaide a legnagyobb csöndben fölkelt, magára szedte ruhácskáit, majd nesztelenül kisurrant a mellékszobába, ahhoz az ajtóhoz, amely kivezetett a folyósóra. Madame Adelaide künn volt végre a folyosón, de itt aztán attól is érte a sors: azaz, hogy egy halálosan megrémült komorna, aki olyan gyorsan, ahogy csak birta, visszatéritette a kiskoru orleánsi szüzet, hóditó utjáról. Meg sem állott vele Tallard asszony, a királykisasszonyok nevelésével megbizott udvarmesternő szobájáig. Tallard asszony, a halálosan merész terv hallatára illendően megrémült. Azután faggatni kezdte a gyermeket:

— De hát nem tartott-e attól a madame, hogy a papa megharagszik érte?

— A papa nem haragudnék meg érte. Conty herczeg is ott járt a táborban, a papa annak is kegyesen megbocsájtott; annál inkább meg bocsátana nekem, mert én megnyerném az ütközetet, Conty herczeg még eddig egyet sem nyert meg.

— De hát madame igy egyedül akart szembeállani az egész angol hadsereggel?

— Kitünő kész tervem volt hozzá. Odamentem volna az angol hadvezérekhez s mosolyogtam volna rájuk. Bármily büszkék legyenek is az angol hadvezérek, csak megtisztelés lett volna rájuk nézve. Igy elcsaltam volna őket messze-messze egy magányos szobáig. Ott addig beszélek a szivükre, hizelkedő, legyezgető szóval addig tartom őket, mig el nem alusznak. Alvás közben azután levágtam volna a fejüket egytől-egyig... Csak éppen az angol királynak kegyelmeztem volna meg, hogy élve hozzam el a papának...

Madame Tallard nagy komolyan végighallgatta a gyermeket. Nem volt szabad nevetni. De már az utolsó szavaknál oly köhögés fogta el, hogy maga elé kellett tartania a legyezőjét. Tallard asszony elmondta az esetet a királynénak és kaczagott a királyné, a királyné elmondta az udvarnak és kaczagtak a sápadt udvaronczok, és kaczagott Páris, a hadsereg, egész Franczia ország. És ugy tetszik, mintha az elfakult, sárga lapok is mosolyognának, amelyekről ezt a bájos kis apróságot kibányásztuk...

AZ UJ ZRINYIÁSZ

(Politikai és társadalmi tréfás rajz.)

Irta: MIKSZÁTH KÁLMÁN. (26)

Mondanom se kell tán, hogy Zrinyi egészen másképen és másról beszélgetett Bobornéval, ezzel a ravasz, kivánatos asszonynyal, aki ugyancsak meg nem ijedt volna a szent jánosbogártól, de ugy tetszett Zrinyinek, egyébtől sem — és igen közömbösen vette volna a hunyorgató csillagokat. A Gönczöl-szekéren végre is nem lehet kucsirozni és a fiastyukot se lehet feladni az asztalra.

De hát ahogy volt, ugy volt. (Tilos a magánbecsületet érinteni.) A szép vasárnap délutánnak egyszer csak mégis vége szakadt. Visszakocsiztak Rózerékhez, ott Zrinyi elbucsuzott s egy revanche-ebédre hivta meg Rózeréket a kaszinóba. Majd, mintha csak ugy ötletszerüleg történnék, hogy épen megpillantotta Bobort, odaszólt hozzá:

— Nagyon mégtisztelne, ezredes, ha ön se vetne meg egy régi világból származó katonát.

Az ezredes hajlongott és mosolygott. (Rettenetes volt, ha mosolygott.)

— Tartom szerencsémnek! — pattogta vezénylő hangon, mintha egy szakasz előtt kiáltaná ki.

A revanche-ebéd is nagyszerü volt és mikor Rózerék a kitüzött napon a kaszinóba hajtattak, Krisztina asszony szive repesett és kétszeres sebességgel dobogott.

— Ki hitte volna, János, hogy mi valaha itt ebédelünk.

De Rózer ur már akkor nyakig benne volt a nagyzási hóbortban. Ő már nem is csudálkozott.

— A világnak forognia kell, Krisztina. Az ördögbe is, forognia kell. S ami a Haruckernekkel megtörtént, az megeshetik a Rózerekkel is.

Az ezredesék szintén ott voltak — de ez nem ment oly simán. Az ezredesnek uj waffenrokra volt szüksége s következésképp uj kölcsönre.

— Segits ki a zavarból, Rózer, ha már belehoztál ilyen schlamasztikába. Kötelességed, Rózer. Becsületbeli kötelességed. Uri emberhez való eljárás.

A milieu, a jó pezsgő, a hangulat, ami e fényes helyen elömlött, a szolgák alázatos arcza, meggörnyedt tartása, a szőnyegek szine, a tányérok czirádái, a roccocco székek és divánok és minden egyéb ugy felvillanyozta Bobort, hogy a végén mágnásnak képzelte magát és ő is meghivta a társaságot egy ebédre szerény házához — amire ijedten esett ki a Rózer ur kezéből a villa és a fejét csóválta.

— Ugyan, Károly, Károly!

Az ezredes dühbe jött.

— Engem akarsz te dirigálni? Mordizom adta! Ne izélj, Rózer, mert megharagszom. Hát nem azt tehetem én, amit akarok? Hát nincs Magyarországon szabadság? Mordizom adta!

Rózer ur elhallgatott és a Bobor-féle ebéd is elkövetkezett az idők rendjén, persze megint egy uj kölcsön utján.

De mind ez hasznos befektetés volt, mert minden ebéd uj ebédeket kölykezett s minden uj ebéd uj látogatásokat tett szükségessé, ugy, hogy mire bekövetkezett a tél, az e fejezetben bemutatott személyek ugyszólván nélkülözhetetlenekké váltak egymásra nézve. Zrinyi az estéit többnyire az ezredeséknél töltötte, néha a szinházba mentek együtt. A városnegyedben különös

gyanu keletkezett s az utczabeli boltokban, ahova az öreg ezredes betévedt vásárolni egyet-mást, a kereskedősegédek mindig összemosolyogtak a háta mögött s mikor az utczán végigment ingatag, de mégis peczkes lépteivel, vihogva mondták:

— Ott megy az öreg aganesos!

Maga az ezredes azonban, ha valahol czélzást ejtettek a Zrinyi sürü látogatásaira s pajzánul hozzátették: „Jó lesz vigyázni a szép asszonyra, óbester ur", ravaszul mosolygott befelé és igy szólt:

— Ostobaság, mordizom adta! Két vén katona húz egymáshoz: Bobor Károly és gróf Zrinyi Miklós. Két vén katona. Ez az egész. A vén katona még tud vigyázni, mordizom adta, tud vigyázni — de a vén katona nem tud már ostromolni. S itt van a kutya eltemetve. Az egyik vén katona azt csinálja amit, tud (s itt a saját mellére ütött), a másik vén katona azt csinálja, amit nem tud. És ez az egész.

Tényleg nagyon vigyázott az öreg. Az ezredesnét soha se lehetett egyedül találni és igen nehéz volt vele egy-egy bizalmas szót váltani. Épen ez ingerelte talán Zrinyit és szitotta lánggá a kicsiny szikrát.

Még a legjobban mulathatott az asszonynyal, ahol esetleg mások foglalták el a férjét, idegen helyeken, Rozeréknál vagy saját magánál, mert a bank megvásárolván a Rózer-féle nádor-utczai palotát, a tél elején oda költözött Zrinyi és ott igazán fejedelmi háztartást vitt. Radován diák volt betanitva, hogy az ezredest kezelje. Rendesen disputált vele vagy itatta; — ezt a két mulatságot kedvelte legjobban.

Farsang után még egygyel szaporodtak az intim házak, ahová mindnyájan eljártak. Sőt az ezredesné ott néha egyedül is megjelent. Ugyanis Juranics Lőrincz tett szert külön háztartásra. Advent első vasárnapján megkérte a Rózer Anna kezét és nem kapott kosarat. Nagy fénynyel tartották meg az esküvőt a farsangon. Zrinyi volt a násznagy, Boborné a nászasszony s az egész szigetvári őrség ott tánczolt a lakodalmon, mert hivatalosak lévén összesereglettek a vidám napra az ország minden részéből. Még Alapi Gáspár uram is olyan kedvre szottyant, hogy amit életében nem tett, egy csárdást apróczott el Rózer-mamával. Patacsics pediglen, ugy hajnal táján csupa duhajkodásból, a foga közé vette a czigányprimást a nadrágszijánál fogva, ugy kellett muzsikálnia a nyavalyásnak, mialatt ő, Kinizsi Pál uram módjára, tánczolt és bokázott vele a nótáján.

(Folytatása következik.)

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

orosszból forditotta SZABÓ ENDRE (57)

Sztepanics Péter meghajtotta magát, a főnök kezet szoritott vele.

Mikor Sztepanics Péter a főnöktől kijövet végig ment az osztályon, a hivatalnokok roppant kiváncsisággal néztek reá.

Sztepanics Péternek ugy tetszett, mintha nem a földön járna, hanem valami ingó talajon. Feje szédült, szeme káprázott s a hivatalnoktársak fejeit, mintha valami ködön keresztül látta volna. Az asztalához érve, meg kellett fogózkodnia, hogy el ne essék.

— Sztepanics Péter, mi baja önnek? milyen halovány! — kiáltott fel az öreg segéd.

— Szivdobogásom van! — felelt Sztepanyics Péter az oldalához kapva.

Szive csakugyan gyorsan dobogott. Ez csak másodszor történt most vele életében s Sztepanics Péter ezt annak tulajdonitotta, hogy a főnökkel folytatott beszélgetése és annak meghivása izgatta ugy fel.

— Jobb volna tán, ha . . . hazamenne, — jegyezte meg résztvevő hangon a segéd.

— Nem . . . majd elmulik — felelt tompán Rynyájev; leült és szétrakta maga előtt az aktákat.

Fél háromkor kijött a szobájából a főnök segédje. Már messziről merően nézett arra az oldalra, ahol Sztepanics Péter ült s ennek az asztalához érve, meglassitotta lépteit, aztán ünnepélyesen nyujtotta kezét a felállott Rynyájevnek.

Négy órakor, mikor a hivatalnak vége volt, öt-hat ember vette körül Sztepanics Pétert, köztük Kirilocskin. Egészen Sztepanics Péter orra alatt sürgött-forgott, örökösen igazgatva uj nyakravalóját és szünet nélkül darálva.

— Most persze haza mégy? Jerünk együtt, bár nekem nem arra van az utam, de elkisérlek. Járkálni akarok ebéd előtt. Az idő remek s nekem jót tesz a mozgás.

Sztepanics Péter nem ellenkezett. Szivdobogása megszünt, ő maga teljesen megnyugodt, csak azon évődött, hogy mit akar ő vele a főnök? hát még a jour-fix? Talán majd ott történik vele olyan, amiről ő már oly rég ábrándozik.

— Sztepanics Péter — szólt ugrándozva körülte Kirilocskin — mondd meg nekem, mint régi, kipróbált barátodnak . . . Tudod, hogy én nem szólok senkinek. Én ugy tudok hallgatni, mint a sir. Ismersz engem. Mondd meg, kérlek, mi dolgod volt neked ő v e l e? (Kirilocskin itt jelentősen mutatott a hivatal felé.) — Nos?

— Mit nos? Hogy mit beszéltünk? — kérdezte Sztepanics Péter szórakozottan.

— Nos, igen. Ah Istenem! Persze: hogy miről beszéltetek.

— Hát semmiről.

— Semmiről? Akkor hát minek hivatott magához?

— Az Isten tudja, hogy mit akar — felelt Rynyajev eltünődve — megdicsért, mint jó hivatalnokot, azt mondta, hogy minden hivatalnokkal meg akar ismerkedni.

— Hm! Minden hivatalnokkal! Ejha!

— Végül pedig meghitt engem a jour-fixjére.

— Mi—csc—da?

Kirilocskin kimeresztette a szemét, megingott, épen mikor egy hidra mentek fel s megfogva Sztepanics Péter köpönyegének a szárnyát, magával húzta azt.

— Megállj! — szólt suttogva — nem tévedsz? jól hallottad, hogy a jour-fixre? Meghitt? Eh, pajtás! Tudod-e te azt, hogy kik szoktak ott lenni? Tudod-e, hogy kikkel találkozhatol te ott?

— Tudom — felelt gondolatokba merülten Sztepanics Péter s ránézve egy öreg asszonyra, aki a hid feljáróján állva, egy almát rágicsált.

— Tudod, — kiáltott fel Kirilocskin, — de hogy kikkel beszélhetsz te ott! Érted: beszélhetsz! Hát mit gondolsz, mi néz ki ebből? Tudod-e, hogy mi néz ki ebből? Ki fognak tüntetni, megbiznak valamivel.

— De bocsáss hát el, Nyikodimycs Vaszilj, nekem haza kell mennem, éhes vagyok, mondá Sztepanics Péter kelletlenül, még mindig az almát rágicsáló öreg asszonyt nézve.

— Ajafaj! — rázta a fejét Kirilocskin — aj, Sztepanics Péter, hiszen te, kedves barátom, burokban születtél.

— Ugy látszik — mosolygott Rynyajev, lefelé menve a hidról.

Odaért az öreg asszonyhoz s titokban egy rézpénzt csusztatott annak a markába.

— Ha mindebből valami jó dolog sül ki, — gondolta magában, — nem magamra nézve, nem; nekem semmire sincs szükségem, hanem a közügyre nézve, akkor soha sem fogom elfeledni ennek az öreg asszonynak az arczát, nem felejtem el azt a napfényt, mely ugy megvilágitotta a hidat s az öreg asszony ránczos arczát.

— Ujjá fogsz születni, kivirulsz — lelkendezett Kirilocskin, mindenütt mellette tipegve — hogy fog majd örülni Szergejevna Nagyezsda!

— Azt hiszed? — kérdezte Sztepanics Péter kétkedő hangon.

— No, Istenem! hiszen már ugy kifáradt, agyon kinozta magát az istenadta! Nézd meg, hogy lesoványodott. Hiába, nem valami rózsás az élete! Nos, én balra megyek. De megállj csak. Ma este benézek hozzátok. Nem, készülsz valahová?

— Nem.

— Akkor hát benézek. Elbeszélgetünk. Nem foglak háborgatni. A viszontlátásig. Ejha! tszsz!

— No, mi az?

— Nézd csak, milyen csinos nénike! Az ott ni, azzal a piros tollas fekete kalappal! Gyönyörü!

Kirilocskin rögtön otthagyta barátját, átszaladt az utcza másik oldalára, gyors lépésekkel utolérte a hölgyet s önelégülten ment azzal lépést tartva.

Sztepanics Péter becsengetett a lakásán s roppant szerette volna mentől hamarabb elmondani a feleségének a történteket. Már előre meggondolta azt a frázist, amelylyel a mondókáját kezdeni fogja: „Tudod-e, Nágyusa, hogy én velem ma egy rendkivül képtelen dolog történt." A felesége erre nagy szemeket fog mereszteni. Ő erre egy kis ideig hallgatni fog, hogy jobban felköltse az érdeklődést, aztán elkezdi sorrendben, hogy ment be a hivatalba, rakta szét az iratait, hogy ellenőrizte Csaplizsnyikovot, mint jelent meg a hivatalszolga, hogy behivja őt a főnökhöz stb.

Sztepanics Pétert a szakácsné, Lukérja, egy éltes, nem rokonszenves asszony eresztette be, akinek meg volt az a képessége, hogy mindig elrontotta a Sztepanics Péter jó hangulatát; ez történt most is, de szerencsére a kis Nágya és Péter is kiszaladtak apjuk elibe s ez ujra visszaszerezte a jó hangulatot. A dajka azután kihozta a kis Vjérusát, aki meglátva apját, nevetett és kinyujtotta elé a kis kezecskéit. Igy ment be Sztepanics Péter a szobájába.

— Mi pedig ma sétálni voltunk, — mondá a kis Nágya, felkapaszkodva egy székre.

Péter ugyanezt beszélte el az ő selyp nyelvén, amelyet a kis Nágya nagyon jól értett, de Sztepanics Péter annál hiányosabban, bár mindent elkövetett, hogy azt megtanulja.

— Vjéra is sétált — tette hozzá Nágya.

— Bjéla! isz! — erősitette Péterke is és hátra téve a kezecskéit, elkezdett a szobában sétálni, mint ahogy a felnőttek szoktak.

— Sztepanics Péter, jer ebédelni — szólt az ajtóban megjelent Szergejevna Nagyeszda.

— Mindjárt, — felelt vidáman Rynyajev, ölbe kapva Péterkét és feldobálva azt a levegőbe.

Bement aztán az ebédlőbe s leült a szokott helyére. Szemben vele Szergejevna Nagyezsda foglalt helyet, a gyerekek meg oldalt.

Szergejevna Nagyezsda kiosztotta a levest. Ez volt a legünnepélyesebb és legalkalmasabb pillanat. Sztepanics Péter kinyitotta a száját, de ekkor a feleségére nézett, és . . nem szólt semmit.

Nem, a felesége nem volt ekkor olyan hangulatban, hogy őt kihallgathassa. Oly unott, apatikus volt a tekintete. Rendes helyén ülve, kelletlenül szürcsölgette a levest, mintha csak kötelességből tenné. Péterke csörgött a kanállal, erre Szergejevna Nagyezsda megrázkódott s oly mérges pillantást vetett a kis fiura, hogy Sztepanics Péternek szinte megdermedt a szive. Összehuzta szemöldökét s erőt véve magán, azt kérdezte a feleségétől:

— Sétáltál ma a gyerekekkel?

— Nem — felelt az — a gyerekek Vasziliával járkáltak.

— Hát ki sem mentél a házból? Pedig olyan szép idő van.

— De kint is voltam.

Sztepanics Péter várta, hogy elmondja a felesége: hol járt, hogy elmond valamit; de az szótlanul ült a helyén, amellett oly gondolkozó, de semmit ki nem fejező arczczal, a milyen csak olyanoknál szokott lenni, akik valamit titkolnak.

(Folytatása következik.)

SZINHÁZAK.

Budapest, szombat, 1898. márczius 19-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

—

Évi bérlet 63. Havi bérlet 15.

Bölcs Náthán.

Drámai költemény 5 felv. Irta: Lessing. Forditotta Zichy Antal.

Személyek:

Szaladin	Szacsvay
Szittah	Maróthy M.
Náthán	Ujházi
Recha	Cs. Alszegi
Daja	Felkkiné
Egy ifju templárius	Pálfi
Egy dervis	Gabányi
A patriarcha	Egressy

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

—

Évi bérlet 47. Havi bérlet 12.

S h e.

Fantasztikus ballet két részben 12 képben. Keméndy Jenőtől és Beer Józseftől. Zenéjét Mader Raoul szerzette.

Személyek:

Kalykrates	Carbone
Amenaetas	Zsuzsanits
Isis, istennő	Németh
Főpap	Fekete
Men-Kan-Ra	Gáborhelyi
Ayesha	Gaszner
1) Libella	Barbieri
2) Libella	Balogh
3) Libella	Schmideck
Csapatvezér	Csöregh
She	Gaszner B.

Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHÁZ.

—

635. szám. 635. szám.

A „Fővárosi Szegénygyermekkert Egyesület" javára Küry Klára k. a., Révy Aurélia k. a. a Népszinház tagjai. Szilágyi Arabella urhölgy, operaénekesnő és Broulik Ferencz operaénekes ur szives közreműködésével hangversenynyel egybekötött jótékonyczélu előadásul:

Trilby.

Szinmű 4 felvonásban. Georges Du Maurier regénye után irta: Paul M. Potter. Ford.: Fáy I. B.

Személyek:

Trilby O' Ferral	Küry Klára
Talbot Wynne,	Góth
Alex. Mc. Alister	Ráthonyi
William Bagot	Tapolczai
Rochemartel	Szerémy
Th. de Lafarce	Balassa
Svengali	Fenyvessi
Gecko	Győző
Vinardné	Nikó L.
Antony	Rónaszéki
Lorimer	Décsi
Rev. Bagot	Gyöngyi
Mrs. Bagot	Hunyadi M.
Kaw	Bárdi
Durien	Váradi
Vincent	Kassay
Claire	Berzétei I.
Marguerite	Pécsi P.
Rose	Bálint R.
Angéle	Nógrádi J.

Kezdete fél 8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

—

1848.

(Hadak utja).

Látványos, zenés szinmű, előjátékkal, 11 képben. A népszinházi bizottság megbizásából irta és zenéjét szerzette Verő György. A nyitány, mely a népszinházi bizottság által hirdetett pályázaton első dijat nyert, irta és vezényli Barna Izső.

Személyek:

Petőfi Sándor	Lubinszky
Vasvári Pál	Szerdahelyi
Irinyi József	Vámai
Zakár Gergely	Kenedich
Egy uri hölgy	Bártfai M.
Egy polgár	Ujvári
Egy hölgy	Lukácsy
Gróf Batthány	Ferenczy
Gróf Széchenyi	Lendvai
Kossuth	Szirmai
Darkó Mózes	Horváth V.
Debor	Siposné
György	Szirmai
Laszko	Raskó
Eszter	Blaha L.
Pistuka	Gyürki
Balta János	Kiss M.
Antos plépános	Szabó A.
Zakár	Németh
Kiriska	M. Csatai
Anikó	Náday I.
Gergely	Kenedich
Gábor Áron	Szerdahelyi
Pupa Mihók	Tollagi
Jéri	Ujvári
Bem	Vidor
Honvédőrnagy	Várnay

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

—

Nagy bérlet 63. Havi bérlet 8.

Alfonz ur.

Szinmű 3 felvonásban. Irta: Dumas Sándor.

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

—

Komáromi M. asszony mint vendég

Aranylakodalom.

1848—1898.

Látványos alkalmi játék nyolcz képben, dalokkal és tánczczal. Irták: Beöthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállitotta: Fekete J.

Személyek:

Koltay Jenő	Molnár L.
Katalin	Hettyey A.
Béla	Bessenyei
Nyárády	Szentmiklóssy
Howard	Szilágyi V.
Tarnay Ákos	Iványi A.
Emerenczia	Szilassy H.
Tábornok	Ádám L.
Segédtiszt	Kardos
Krausz Samu	Sziklai K.
Jurátus	Beöthy Zs.
Káplár	Megyeri
Mikulák	Boros E.
Krausz Samu	Sziklai
Palóczgazda	Mátray J.
Boriska	Komáromi

Kezdete 7 órakor.

—

Szinházi műsorok a 20. oldalon.

Nagy körkép a szabadságharczból

Bem és Petőfi

Nagy-Szeben bevételénél 1849.

Megnyilt márczius hó 11-én.

Aréna-ut 70. Városliget. 175

„OLYMPIA" MAGYAR MULATÓ

Kerepesi-ut 63. szám. 683

Ma este 10 órától reggel 5-ig

Danse du ventre.

Hogyan táncolnak Algériában?

Hét keleti szépség.

Szabadjegyek érvénytelenek.

Vanek kávéháza

Csömöri-ut 13. sz.

Ködfátyol-estélyek, Orgona hangversenyekkel. Minden kedd, csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnapokon. **Minden kedden uj képek.**

E heti műsor: **Utazás Kelet-Indiába.**

Konstantinápolyon és a Suez-csatornán át.

100 a helyszinen természet után festett, különösen pompás kivitelű épitészeti, szobrászati- és tájkép-festménye a mesedus indiai császárságnak. Ezután nagyszámu óriási derültséget keltő kómikus és kitünően sikerült szinjátékok.

Kezdete 9 órakor. 472 **Szabad bemenet.**

Élővirág-üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására juttatni, hogy helyben

Andrássy-ut 79. sz. alatt

f. é. márczius hó 1-én

élővirág-kereskedést nyitottam.

Naeter Lujza és Rieger Mórnál, mint kötözőnő számos éven át szerzett tapasztalatom és szakismereteimre támaszkodva, azon helyzetben vagyok, hogy izléses szép kivitelű csokrokat és koszorukat a legjutányosabb áron szállithatok.

Vidéki megrendelések pontosan, olcsón és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok 684

kiváló tisztelettel

Erdő Juliska.

Zöld koszoruk minden időben kaphatók.

Dr. LASZKY INHALATORIUMA

mell-, gége-, garat-, orr-betegeknek soole és fenyő szétporlasztással külön kamarákban.

Asthmásoknak pneumaticus curák.

Erzsébet-körut 6., I. (New-York átellenében).

Rendelés 11—1-ig és 2—4-ig. 630

Hungária-kávé

legkitünőbb tápszer gyermekek és felnőttek részére a szemes kávé helyett. Mint háziszer gyomorbajok ellen sikerrel használtatik. Egy kiló ára **1 frt 20 kr.** utánvéttel vagy a pénz beküldése mellett. Csomagolás ingyen. Kapható:

Szalády Antal gyárosnál, BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 86/0.

és minden nevezetesebb füszerüzletben. Ugyanott „a legjobb hazai pótkávé a **SZALÁDY PÓTKÁVÉ.**"

Finom női fehérneműket és

menyasszonyi kelengyéket

jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl 604

Kanitz Ferencz és Tsa

szepességi vászon raktára

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utcza 11.

Még csak rövid ideig!

A még raktáromon lévő arany, ezüst- és ékszer-áruk minden elfogadható áron eladatnak, ezért ne mulassza el senki ezen ritka alkalmat felhasználni,

LÁNG JÓZSEF

VIII., Kerepesi-ut 8.

A jelenkor legjobb és legtartósabb valódi

indigó-kék munkás-öltönyei

és szedő-kabátok

a Columbia és Lassalle 2 izben aranyéremmel kitüntetve. Tiszta czérna-szövésből duplán varrva és soha le nem szakadó szabadalmazott gombokkal vannak ellátva. — Egyedül gyártják és árusitják

Gutmann J. és Társa

Budapest, VII., Kerepesi-ut 16. sz.

Minták és árjegyzékek kivánatra ingyen.

SANITAS

PARADICSOM franczia mód szerint konzerválva, igen kiadó.
MUSTÁR a franczia készitményeinél jobb.
MÁLNA-SZÖRP valódi, hegyi málnából készitve.
SZIKVIZ az egyedüli, amely sterilizálva kerül forgalomba.

Kapható minden jobb elárusitónál.

Gyártelep: Budapest, VI., Gizella-ut 51. sz. Telefon.

Legjobb alkalom

Zongoravevőknek!!!

Helyiségváltoztatás miatt nagyobb mennyiségü kitünő, jó, uj és szinte kevéssé használt rövid

Zongorák, Pianinók és Harmoniumok

renkivül olcsó árak mellett eladatnak.

ÉDER ANTAL GYULA zongora-termében: IV., Váczi-utcza 4.

ALAPITVA 1870. (686)

Szives figyelmeztetésül

Elektro-Volta-Kereszt.

Nem lehet eléggé ajánlani minden embernek, hogy hordja mindig a „VOLTA-KERESZTET", mely az idegeket erősiti, megujitja a vért és az egész világon összehasonlithatlannak elismert szer a következő betegségeknél: **köszvény, rheuma, neuralgia, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hipochondria, sápkor, asthma, bénulás, görcsök, bőrbetegségek, aranyér, gyomorbajok, influenza, köhögés, süketség, fülzugás, fej- és fogfájás stb. stb. Az életerő önkénytelen elvesztése, tehetetlenség és elgyengülés a „Volta-kereszt" folytonos viselése által gyógyithatók.**

Hölgyek és leányok

a kritikus időkben csakis a Volta-Keresztet hordják; mert ez úgyszólván, mindenkor csillapitja a fájdalmat, villanyos árama megóv kellemetlen következményektől, amely már oly sok fiatal életet oltott ki a kritikus időben.

Számtalan köszönő és elismerő levél áll rendelkezésre. 852

1 drb ára 1 frt 80 kr.

2 frt beküldésével (bélyegekben is) bérmentve. Utánvét mellett 20 krral több. **Valódi** minőségben csak

REIF MIKSA

Hygienikus központi raktárában Budapest,

Erzsébet-körut 6, I. em. ajtó 10.

Előfizetések

és

hirdetések

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

VIII., József-körut 65. szám.

Bőr- és szépség-ápolás szakorvosa.

Med. univ. Dr. Révész Benő

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 63. I. em

24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyitja az összes

bőr-, ideg- és nemi bajokat. Szépségi hibákat:

szeplő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, rézorr, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás, sebek; szakszerü tanácscsal szolgál az arcz és kézápolásra.

Feltünő eredménynyel gyógyitja a titkos betegségek név alatt ismert összes férfi- és női bajokat és azok következményeit.

Rendel: d. e. 8—12, d. u. 3—5, este 7—8 óráig

Levelekre azonnal válaszol.

Kivánatra gyógyszerekről is gondoskodik.

Mindenkor mély diskréczió.

A Magyar

Asphalt-részvénytársaság

Budapest, Andrássy-ut 30. sz.

elvállalja jótállás mellett, legolcsóbban 597

Aszfalt-burkolatok

fektetését és **nedves lakások,** pinczék stb. gyökeres szárazzá tételét.

TELEFON.

Alkalmi vételek.

Remek szép (672)

selyem-, plüsch- és posztó-

függönyök

modern műhimzéssel, ugymint **gobelin-bordürökkel,** továbbá

MENYEZETES ÁGY

selyemből, dupla ágyteritővel együtt, bámulatos olcsó árban május 1-éig eladatik

Markovics

kárpitos és diszitő.

VI., Teréz-körut 34-

Helyiség-változás miatt

a t. közönség figyelmébe!

Az összes készletünket **saját árban** adjuk el, ne mulassza senki megtekinteni. Mérték szerint gyönyörü szép öltönyt **25 frtért** készitünk. Tisztelettel ***Gál Ignácz és Társa*** férfi-szabók, IV., Váczi-körut 10. **Május 1-től** Ó-utcza sarok (parndvar) **Váczi-körut 21. sz.** alá helyezzük át üzletünket. 594

Szinházi műsorok.

	Nemzeti Szinház	Vár Szinház	M. kir. Operaház	Vig Szinház	Nép Szinház	Magyar Szinház
Vasárnap d. u.	Medea	—	—	Szőke Katalin	A czigánybáró	Arany-lakodalom
Este	Folt, amely tisztit	—	A windsori vig nők	A nőszabó	1848. Hadak utja	Arany-lakodalom

A modern vegyészet hatalmas haladása és az ebből származó számtalan kozmetikus készitmények sem voltak képesek a 30 éven át bevált

Dr. Lengiel Frigyes-féle Nyirfa-balzsamot

elnyomni, a legjobb bizonyiték tehát, hogy itt egy valódi, a természet által nyujtott szépitőszerről van szó. Ezen nyirfa-balzsam egy sajátságos 30 évi gyakorlati vegyi eljárás alapján praeparáltatik és csak azután jön forgalomba. Ezen folyadék hatása, hogy **a bőr felső hámjait lehántja és ez által az alsó tisztitott bőr fiatal szinben és üdeségben jön napvilágra, megszüntet mindennemű kiütést, szeplőt, vörös foltokat és anyafoltokat, simitja a ránczos bőrt és a himlőhelyeket lassankint teljesen eloszlatja és az arczbőrnek üde és egészséges szint kölcsönöz.**

1 korsó ára használati utasitással együtt 1.50.

A nyirfa-balzsam hatásának támogatására dr. Lengiel Frigyes-féle

Benzoe-szappan

ajánlatos. Egy darab ára **60** és **35** kr. Raktáron minden jobb gyógytárban. Főraktár Magyarország részére **Török József** gyógyszerészuel Budapest, VII., Király-utcza 12. sz. (237)

Pollitzer Mór és Fia

cs. és kir. szabad. orthopaedial kötszerészek.

— Alapittatott 1860. —

Csak V., Deák-Ferencz-utcza 10. sz.

Fontos

szenvedőknek.

UJDONSÁG.

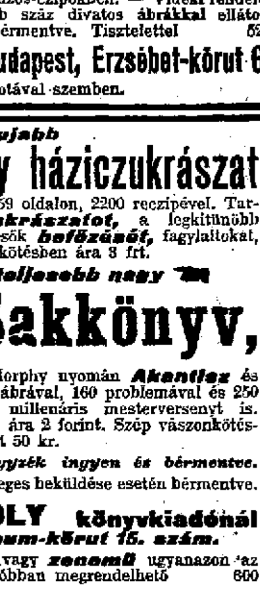

Pollitzer-féle ujonnan javitott cs. és kir. szab. gummi sérvkötő, a legjobbnak van elismerve és monarchiánk határain tul is nagy elismerésnek örvend. Nem csuszik le a testről, nem gyakorol kellemetlen nyomást, ugy éjjel, mint nappal hordható. Czélszerüsége által az eddigi sérvkötők hiányait pótolja. A pelották a sérvhez idomithatók és biztonsági övvel van ellátva, melyek a testről való lecsuszást meggátolja. Árak egy oldalu 7—10 frtig, kétoldalu 10—16 frtig.

Megrendelésnél a test bősége kéretik. Gyermekeknek a felével olcsóbb. Nagy raktár angol és franczia sérvkötőkben. Suspensorium, haskötő, görcsér-gummiharisnya, egyenestartó. Méhfecskendő, legpárna ágybetét és havi-baj felfogók dus választékban kaphatók, valamint a legfinomabb franczia és angol

GUMMI különlegességek, valódiak jótállás mellett. Roulé eredeti dobozban, tuczatja 3, 4, 6 és 8 forintért. Loulé egyenként csomagolva, tuczatja: 3, 4, 6 és 8 frt. Capote americ. (rövid) fehér szinű tuczatja 3 és 4 frt, narancsszinű 5 és 6 frt. Fiktória tuczatja 4, 6 és 8 frt.

Halhólyag (hosszu) tuczatja: **3, 4, 6 és** 8 frt. Halhólyag (**rövid**) **tcz. 4 és 6 frt.** Poly Borus Haase drbja **2 frt.** Poly **Porus** Mensinga darabja 2 forint 50 **krajczár. Párisi** övpongyar tuczatja 4 és 6 frt. (47

A „Tökéletesség"

teljesen ártalmatlan. **föltétlenül biztos hatásu, antiseptikus és hygienikus**

Hölgy-óvszer

(nem gummi) (644)

Tessék a védjegyre figyelni! — Számos orvosi ajánlás!

A ki boldogulni akar csakis ezt használja.

1 doboz (20 drb **2 frt**) (12 drb **1.30**) használ. utasitás. Postadij **20 kr.**

Utánvét mellett 15 krral több.

Magyarorsz. főraktár **FÜREDI L. Bpest, VII., Ovoda-utcza 24.**

védjegy — Diskrét szétküldés. —

Viszontelárusitóknak engedmény.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

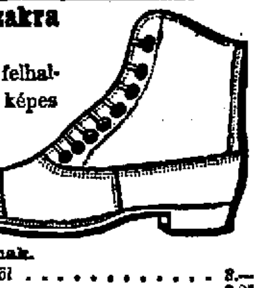

áruházam oly annyira van felhalmozva czipőárukkal, hogy képes vagyok e tekintetben minden kivánalomnak eleget tenni. **Áraim oly olcsók, hogy valóban bámulatos.**

Férfiaknak.

Czugos czipő, egy darab pitting bőrből	3.—
Borjubőr betétes czipő	3.24
Borjubőr, keztyübőr-szárral, elegáns	3.30
Divatos barna szinü, bergsteiger czipő	4.—
Divatos barna szinü czugos czipő	4.—
Divatos szinü barna borjubőr, elől kapcsos czipő	4.30
Divatos zöld szinü elölkapcsos czipő	4.50
Divatos szinü barna félczipő	3.50
Szaldulak czipő, világosbőr vagy keztyübőr szárral	4.20

Hölgyeknek.

Női lasztin czugos czipő, 16 czm. magas selyem czug	2.80
Zergebőr czugos czipő	3.—
Divatos szinü barna füzős angol czipő	3.20
Divatos szinü barna gombos angol czipő	3.40
Divatos zöld szinü elölfüzős czipő	3.40
Női zergebőr gombos czipő 10—12 gomb magas 4. - frt szalon-lakból	4.—
Divatos szinü barna félczipő	2.40
Zergebőr regatta-czipő, kötni való	2.40
Lasztin regatta-czipő, kötni való	2.20

Óriási választék mindennemü divatos barna és zöldszinü, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és füzős-czipőkben. — Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek több száz divatos ábrákkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel 528

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körut 6,

a New-York palotával szemben.

A legujabb

legteljesebb nagy háziczukrászat

200 képpel irta: ***Kugler G.*** 459 oldalon, 2200 reczipével. Tartalmazza a legteljesebb ***czukrászatot,*** a legkitünőbb ***tészták könyvét,*** gyümölcsök ***befőzését,*** fagylaltokat, italokat stb. Szép kötésben ára 3 frt.

A legjobb, legteljesebb nagy

Magyar Sakkönyv,

melyet a világhirü Bilgner és Morphy nyomán ***Akantisz*** és ***Rozsnyai*** szerkesztettek 360 ábrával, 160 problemával és 250 mesterjátszmával, a budapesti millenáris mesterversenyt is. Magántanulásra legalkalmasabb, ára 2 forint. Szép vászonkötésben 2 frt 50 kr.

Részletes szépirodalmi árjegyzék ingyen és bérmentve.

5 frtos megrendelések a pénz előleges beküldése esetén bérmentve.

ROZSNYAI KÁROLY könyvkiadónál

Budapest, IV., Muzeum-körut 15. szám.

Bárki által hirdetett ***könyv*** vagy ***zenemű*** ugyanazon az áron, sokszor jóval olcsóbban megrendelhető 600

Magy. kir. államvasutak.

37,450/1898. C—II. sz.

Hirdetmény.

Áru-forgalom egyrészt Ausztria-Magyarország, másrészt Németország, Luxenburg Belgium és Németalföld között.

(Uj dijszabás I. rész B. szakasz.)

A fenti forgalomban 1896. évi márczius hó 1. óta érvényes dijszabási I. rész B. szakasz helyébe f. évi julius hó 1-én uj dijszabási I. rész B. szakasz lép életbe.

Az uj dijszabásban az eddigivel szemben előforduló eltérések ‡ jellel vannak feltüntetve.

A dijszabás annak idején a részes vasutaknál lesz megszerezhető.

Budapest, 1898. márczius hóban.

A m. kir. államvasutak
a részes vasutak nevében is.
(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Diszkrét betegségek ellen.

Páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánlható.

Dr. Mitzger Tivadar

hydro-elektrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Teréz-körut 44. I. em.

Az ideg- s nemi betegségek elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, makacs bőrbajok ifjukori könnyelmüség folytán fellépett **bármily nagyfoku gyengeségi** állapotoknál az általam alkalmazott **Kataphorese** gyógymód **összes gyógymódokat hasonlithatlanul s messze felülmulja,** a mennyiben gyógyszerektől menten **nehány nap alatt gyökeres, állandó s teljes gyógyulást biztosit.**

Intézetem a modern hygea és orvosi technika elsőrendü vivmányai szerint nagyszabásu gyógytermekkel van berendezve. **Tapasztalt, biztos és gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.** Külön várótermek. Külön be- s kimenet. Rendelés naponta d. e. 9—1-ig, d. u. 2—8-ig. Levelekre dijmentesen válaszoltatik.

Üdvös tanács.

Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek müködési zavarainál **Egger** biztos hatásu

Mellpasztillái

veendők. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoboz 25 kr.) A gyomor rendetlen müködésénél radikális hatásunak bizonyultak **Egger szóda pasztillái.** (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszertárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon; (27)

„Nádor"-gyógyszertár Budapest, Váczi-körut 17.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

41643/C—I. b.

Hirdetmény.

A gács-magyar közös forgalomban 1898. január 1-től érvényes II. rész 4. dijszabási füzethez I. pótlék életbeléptetése.

A gács-magyar közös forgalomban 1898. január hó 1-től érvényes II. rész 4. dijszabási füzethez 1898. április hó 1-től az I. számu pótlék fog életbe lépni.

Ezen pótlék taralmaz közvetlen dijtételeket Krompachról Gácsországban és viszont, valamint Margitfaluról Gácsországba szállitandó vas és aczélra stb. nemkülönben a cs. kir. szab. Fedirnánd crász. északi vasut gácsországi állomásai és a magy. kir. államvasutak állomásai közötti forgalomban szállitandó gabonára stb. és Kis-Bocskóról Osviecim-re szállitandó faszénre, továbbá Mármaros-Sziget állomás és Körösmező-országhatár átmeneti pont közötti forgalomban szarvasmarhára stb. rovatolási dijtételeket, végül a 4. dijszabási füzethez helyesbitéseket.

Jelen dijszabási pótlék a gács-magyar közös forgalomban részes vasutaknál darabonként 40 fillérért kapható.

Budapest, 1898. márczius hó 14-én

A m. kir. államvasutak
egyuttal a többi részes vasutak nevében is.
(Utánnyomás nem dijaztatik)

Fernolendt-czipőmáz egész fekete fényt ád és meg tartja a bőr épségét.

Fernolendt-fény-kréme világos cipőnek szép fényt ád és épen tartja a bőrt

Fernolendt-Nigrinje, *szabad.,* finom fényt ád és még nedves időn sem veszti a szint, nem piszkitja a ruhát, a bőr puhává, vizáthatatlanná és elpusztithatatlanná lesz. 1 nagy czim-köcsög 10 kr.

Fernolendt-Wixinje, szabadalmázott folyékony pompás fénymáz, mely kefélés nélkül sötét-fekete, lakkszerü fényt ad. Üvegben 10 és 25 krért. **Wixint** világos czipőknek is készittetnek.

Fernolendt Wandolja szabad. elsőrangu talpvédőszer. Impregnált talpak három annyi ideig tartanak, mint mások és nem veznek föl nedvességet. Legjobb védelem hideg és nedves lábak ellen 1 üveg 25 kr.

67)

Kapható a hasonló szakmáju üzletben, valamint

a gyári raktárban: Wien, Schulerstrasse 21.

Cs. kir. szab. vegyi gyár,
alapittatott 1832-ben.

Stefan Fernolendt, Wien.

Budapest, Lipót-körut 24.

38 frt	Minden darab saját mühelyemben készült.	38 frt

Honi ipar.

Magyarország legnagyobb kész férfiruha-raktár!!!

GROSSMANN S. bécsi-utca

A bámulatos olcsó árak daczára a ruhák gyapju-kelméből és legszolidabban vannak kiállitva. 695

1 tavaszi öltöny	összesen
1 „ felöltő	csak
1 „ haveloch	**38 frt.**
1 „ fehér piquet mellény	

Honi ipar.

38 frt	Minden darab saját mühelyemben készült.	38 frt

Pénz-

kölcsön mindennemü értékpapirokra, **sorsjegyekre** a legolcsóbb kamatra (visszafizethető kisebb részletekben) kapható

WOHL J.

bankűzletben Budapest,
Ferencz József-tér 3.
Diana-fürdő. 656